

REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE

www.mp.gov.si, e: gp.mp@gov.si
Župančičeva ulica 3, 1000 Ljubljana
t: 01 369 52 00, f: 01 369 57 83

Številka: 007- 198/2010/22 (043101, 04207)

Ljubljana, dne 15.9.2010

EVA 2010-2011-0002

**GENERALNI SEKRETARIAT VLADE
REPUBLIKE SLOVENIJE**

gp.gs@gov.si

**ZADEVA: Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prekrških
– predlog za obravnavo**

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/2005 – UPB1 in 109/08) je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne ... sprejela sklep:

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prekrških in ga predloži Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo po rednem postopku.

2.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

Andreja Lang, generalna direktorica Direktorata za zakonodajo s področja pravosodja

2.b Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu Državnega zbora:

Aleš Zalar, minister za pravosodje

Boštjan Škrlec, državni sekretar na Ministrstvu za pravosodje

Andreja Lang, generalna direktorica Direktorata za zakonodajo s področja pravosodja

3. Gradivo se sme objaviti na svetovnem spletu:

DA

4.a Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem oziroma skrajšanem postopku v Državnem zboru RS z obrazložitvijo razlogov: NE

4.b Predlog za skrajšanje poslovnih rokov z obrazložitvijo razlogov: DA

Predlaga se obravnavanje na seji odborov vlade dne 21.9. 2010 in uvrstitev na sejo Vlade RS v istem tednu, dne 23.9.2010, kar omogoča prvo obravnavo v Državnem zboru RS v novembru 2010, zaradi vsebinske povezanosti s predlogi zakonov o voznikih, pravilih cestnega prometa, cestah in vozilih, ki so z že vloženi v Državni zbor RS. Navedeno je nujno zaradi predvidene hkratne uveljavitve in začetka uporabe določb tega zakona in navedenih cestnoprometnih zakonov.

5. Kratek povzetek gradiva

Na podlagi ugotovljene potrebe po prilagoditvi Zakona o prekrških spremembam posameznih zakonov, ki so že sprejete ali so v zakonodajnem postopku in za izboljšanje učinkovitosti dela prekrškovnih organov in sodišč ter za odpravo v praksi ugotovljenih pomanjkljivosti sedanje ureditve se, predlagajo ustrezne spremembe in dopolnitve zakona.

S predlaganim zakonom se omogoča izrek stranske sankcije izločitve iz postopkov javnega naročanja in zaradi specializacije določa izključna pristojnost Okrajnega sodišča v Ljubljani za obravnavanje teh zadev po zahtevah za sodno varstvo in v rednem sodnem postopku.

Prenavljajo se podlage in oblike odgovornosti za prekršek pravnih oseb, podjetnikov in zasebnikov ter njihovih odgovornih oseb.

V okviru celovite prenove cestnoprometne zakonodaje (predlagani novi zakoni o voznikih, pravilih cestnega prometa, cestah in vozilih) se predlaga strožje sankcioniranje povratnikov v okviru prepovedi vožnje motornega vozila, uvedba novega ukrepa začasnega odvzema voznškega dovoljenja zaradi storjenih najhujših prekrškov ter možnost pogojne odložitve izvrševanja prenehanja veljavnosti voznškega dovoljenja in določa pristojnost domicilnega sodišča za odločanje o tej stranski sankciji. Določa se prednostno in hitro obravnavanje prekrškov povezanih z začasnim odvzemom voznškega dovoljenja ali zasegom motornega vozila.

S spremembami procesnih pravil se zagotavlja večja kontradiktornosti v postopku po zahtevi za sodno varstvo zoper odločbo prekrškovnega organa, poenostavlja postopanje prekrškovnih organov pri obravnavanju prekrškov v steku in pri obravnavanju cestnoprometnih prekrškov, znova se uvaja pritožba prekrškovnega organa zoper odločbo o zahtevi za sodno varstvo, izdani v korist storilca, uvaja se novo izredno pravno sredstvo odprava ali sprememba odločbe o prekršku v primerih, ko je kršitev očitna in podrobneje ureja oddaljen elektronski dostop do podatkov v evidencah, ki se vodijo na podlagi Zakona o prekrških.

Ostale spremembe in dopolnitve sledijo opisanim zakonskim novostim z ustrezno prilagoditvijo posameznih povezanih določb, dopolnjujejo veljavno ureditev glede pristojnosti sodišč, izvrševanja sankcij in obdelave osebnih podatkov ter odpravljajo druge ugotovljene manjše zakonske pomanjkljivosti ali nejasnosti.

6. Presoja posledic

a)	na javnofinančna sredstva v višini, večji od 40 000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA / NE
b)	na usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA / NE
c)	administrativne posledice	DA / NE
č)	na gospodarstvo, posebej na mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	DA / NE
d)	na okolje, kar vključuje tudi prostorske in varstvene vidike	DA / NE
e)	na socialno področje	DA / NE
f)	na dokumenta razvojnega načrtovanja: - na nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja, - na razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna - na razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	DA / NE

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic, nižjih od 40 000 EUR

Zaradi enkratne obveznosti posredovanja javnega obvestila voznikom, ki imajo vpisanih od 4 do 17 kazenskih točk v cestnem prometu, o možnosti znižanja števila kazenskih točk na podlagi opravljenih programov varne vožnje ali rehabilitacijskih programov po predlogu Zakona o voznikih, je predvidena povečana poraba sredstev za ta namen v letu 2011. Skupni znesek, ki predstavlja stroške objav v javnih glasilih (cena za oglas v tiskanem mediju velikosti 10 x 10 cm je približno 1.000 EUR), ne bo presegel 40.000 EUR.

8. Predstavitev sodelovanja javnosti

Upoštevani je bil dodatni predlog glede izrekanja globe v večkratniku in odstotku (17. člen zakona), ki bo tako določanje omogočil v matičnih, področnih zakonih. Za najhujše prekrške s področja javnih naročil, je bilo dodatno določeno še, da se lahko predpiše trikrat višja globe od predvidene v drugem in tretjem odstavku 17. člena zakona.

Datum pošiljanja: 15.9.2010

Gradivo je usklajeno v celoti / **v pretežni meri** / delno

Bistvena odprta vprašanja so razvidna iz pregleda pripomb v tej točki gradiva.

10. Gradivo je lektorirano

DA / NE

11. Zahteva predlagatelja za

a) obravnavo neusklajenega gradiva

DA / NE

Predlagatelj ocenjuje, da je smiselno obravnavati gradivo, čeprav ni v celoti usklajeno, saj bo odprta vprašanja možno rešiti v okviru razprave na odborih in po potrebi z dodatnim usklajevanjem na tej podlagi. Razlog za tako obravnavo je tudi v nujnosti postopka, ki je posebej obrazložena.

b) nujnost obravnave

DA / NE

Nujnost obravnavanja z uvrstitvijo na sejo Vlade RS dne 23.9.2010 je utemeljena zaradi vsebinske povezanosti s predlogi zakonov o voznikih, pravilih v cestnem prometu, cestah in vozilih, ki so z že vloženi v Državni zbor RS in predvidene hkratne uveljavitve in začetka uporabe določb tega zakona, povezanih z navedeno prenovo cestnoprometne zakonodaje.

c) obravnavo gradiva brez sodelovanja javnosti

DA / NE

12. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti

DA / NE

13. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade

DA / NE

Aleš ZALAR
minister

PRILOGA:

- jedro gradiva

ZAKON

O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O PREKRŠKIH

I. UVOD

— Ocena stanja na področju urejanja

Veljavni zakon o prekrških, s katerim je bila uvedena reforma materialnega, procesnega in izvršilnega prava prekrškov, je bil sprejet v letu 2003, uporabljati pa se je začel 1.1.2005. Državni zbor RS je v obdobju veljavnosti zakon spremenil in dopolnil šestkrat, od tega dvakrat (z novelama ZP-1C in ZP-1E) v nekoliko večjem obsegu. Kljub pogostemu spreminjanju, je zakonska ureditev ohranila prvotno zasnovo in se postopno le dograjuje in izboljšuje. Uporaba zakona v praksi, pridobljene izkušnje in ugotovljene pomanjkljivosti, razvoj sorodnih pravnih področij, predvsem kazenskega in cestno prometnega prava ter obseg in raznovrstnost prekrškovnih zadev ob novih pojavnih oblikah kršitev, terjajo nenehno preverjanje ustreznosti veljavnih zakonskih določb in njihovo prilagajanje razmeram na področju prekrškov.

Na tej podlagi je bila pripravljena tudi predlagana novela (ZP-1G). Temeljne rešitve so bile oblikovane v okviru delovne skupine pri Ministrstvu za pravosodje, ki že več let deluje z nalogo spremljanja izvajanja veljavne prekrškovne ureditve. Na opisani način poteka predhodno strokovno usklajevanje predstavnikov največjih prekrškovnih organov (Policija, inšpekcije, DURS, CURS) in sodišč, ki odločajo o prekrških ter se tako zagotavlja višja stopnja soglasja o spremembah in dopolnitvah zakona ter o poglobitni rešitvah.

Po številu členov je predlagana zakonska novela druga največja doslej. Poglavitni razlogi za tak obseg so: (1.) uvedba nove stranske sankcije (izločitev iz postopkov javnega naročanja), (2.) sprememba materialnopravne podlage odgovornosti pravnih in odgovornih oseb, (3.) uvedba dveh novih procesnih institutov (začasen odvzem voznškega dovoljenja, odložitev izvršitve prenehanja voznškega dovoljenja) v zadevah cestnoprometnih prekrškov, (4.) uvedba dveh novih pravnih sredstev (pritožba prekrškovnega organa zoper odločitev sodišča o zahtevi za sodno varstvo in predlog prekrškovnega organa za odpravo in razveljavitev odločbe) in razširitev uradnega preizkusa v postopku z zahtevo za sodno varstvo ter (5.) dopolnitev zakonskih določb, ki zagotavljajo kontradiktornost postopka. Ostale spremembe in dopolnitve (6.) sledijo opisanim zakonskim novostim z ustrezno prilagoditvijo posameznih povezanih določb, dopolnjujejo veljavno ureditev glede pristojnosti, izvrševanja sankcij in obdelave osebnih podatkov ter odpravljajo druge ugotovljene zakonske pomanjkljivosti ali nejasnosti.

V skladu z navedenim naborom področij (od 1. do 6.) so v nadaljevanju natančneje predstavljeni razlogi za spremembe ali dopolnitve zakonske ureditve (opis stanja) na posameznih področjih ter po enakih sklopih tudi cilji, namen in poglobitne rešitve iz predloga zakona.

— Navedba predpisov, ki urejajo področje prekrškov

Področje prekrškov ureja Zakon o prekrških (ZP-1), ki ima naravo systemskega zakona. Zaradi obsežnosti področja urejanja je za posamezna vprašanja predpisana smiselna uporaba določb Kazenskega zakonika (KZ-1), Zakona o kazenskem postopku (ZKP), Zakona o odgovornosti

pravnih oseb za kazniva dejanja (ZOPKD) in Zakona o splošnem upravnem postopku (ZUP). Izvajanje zakona je povezano tudi z uporabo Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij (ZIKS-1) in Zakona o sodelovanju v kazenskih zadevah z državami članicami EU (ZSKZDČEU).

Predlagane spremembe in dopolnitve so deloma povezane z uporabo določb Kazenskega zakonika (glede odgovornosti za pomoč in napeljevanje, 2. člen predloga), Zakona o odgovornosti pravnih oseb za kazniva dejanja (glede podlage in ureditve odgovornosti pravnih in odgovornih oseb, 5. do vključno 11. člen predloga), Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij (glede možnosti nadomestitve plačila globe z opravo nalog v splošno korist ali v korist samoupravne lokalne skupnosti, 59. člen predloga) in Zakona o sodelovanju v kazenskih zadevah z državami članicami EU (glede pristojnosti za odločanje o priznanju in izvršitvi tujih odločb, 52. in 58. člen predloga).

— Podatki o rezultatih spremljanja izvajanja obstoječega predpisa

Vprašanja, ki jih ureja predlog zakona, so bila predmet ocenjevanja v okviru uvodoma navedene delovne skupine Ministrstva za pravosodje, ki je pri oblikovanju zakonodajnih pobud upoštevala neposredna spoznanja iz praktične uporabe. Iz podatkov, s katerimi razpolaga Vrhovno državno tožilstvo RS, je bilo ugotovljeno, da se vsako leto povečuje število pobud za vložitev zahtev za varstvo zakonitosti, kar utemeljuje uvedbo možnosti pritožbe prekrškovnega organa zoper odločitev sodišča o zahtevi za sodno varstvo in novega izrednega pravnega sredstva.

Statistične ocene na podlagi podatkov o kršitvah cestnoprometnih predpisov, ki so bili podlaga za oceno posledic uvedbe novih ukrepov povezanih s prekrški v cestnem prometu, je posredovala Policija, glede obremenitve sodišč pa so povzeti iz sodne statistike .

— Poglavitni problemi oziroma vprašanja na področju urejanja

Poglavitni problemi na področju urejanja, ki so tudi razlog za predlagane spremembe, so:

- pogoste kršitve na področju javnih naročil, ki oškodujejo javnofinančna in proračunska sredstva, kar je narekovalo uvedbo nove stranske sankcije izločitve iz postopkov javnega naročanja, ta pa mora biti sistemsko urejena v Zakonu o prekrških;
- zahtevnost postopkov ugotavljanja odgovornosti pravnih in odgovornih oseb po določbah ZOPOKD, kar narekuje uvedbo podlag in meril, ki bodo sorazmerna in prirejena za potrebe prekrškov;
- neustrezna varnost cestnega prometa zaradi velikega števila voznikov povratnikov in voznikov, ki cestnoprometne prekrške ponavljajo zaradi določenih odvisnosti, kar narekuje njihovo začasno odstranitev iz prometa in hkrati uvedbo ukrepov za odpravo vzrokov s pomočjo rehabilitacijskih programov in programa dodatnega usposabljanja za varno vožnjo, ki morajo biti podprti z ustreznimi določbami postopka o prekrških;
- potreba po zagotovitvi višje stopnje zakonitosti odločb v postopkih o prekrških že pred pravnomočnostjo odločbe oz. vsaj brez obremenjevanja najvišjih pravosodnih organov, kar narekuje uvedbo dodatnih pravnih sredstev (pritožba prekrškovnega organa zoper odločitev sodišča o zahtevi za sodno varstvo in predlog prekrškovnega organa za odpravo in razveljavitev odločbe) ter razširjen nabor kršitev, ki se v postopku z zahtevo za sodno varstvo upoštevajo po uradni dolžnosti;
- deloma omejena kontradiktornost hitrega postopka pri uveljavljanju pravnih sredstev, ki narekuje dosledno upoštevanje pravice do izjave v vseh fazah postopka in ustrezne procesne rešitve;

— Na kakšen način so bili problemi ugotovljeni

Na tiste probleme, opisane pod prejšnjo točko, ki so povezani z vodenjem postopka za prekrške,

je opozorila strokovna javnost, tako predstavniki prekrškovnih organov v delovni skupini, kot posamezni organi sami s konkretnimi pobudami in predlogi. Opozorila in pobude za spremembe imajo podlago tudi v objavljenih strokovnih prispevkih, stališčih in razpravah v okviru posvetov in izobraževanj, še posebej pa na Dnevih prekrškovnega prava. Opozorila in pobude v zvezi z ureditvijo pravnih sredstev so posredovali pravosodni organi, potreba po zagotavljanju višje stopnje kontradiktornosti postopka pa je bila ugotovljena predvsem na podlagi spremljanja sodne prakse. Na sistemsko vključitev nove stranske sankcije izločitve iz postopkov javnega naročanja je z ustreznimi predlogi opozorila Državna revizijska komisija (za revizijo postopkov javnega naročanja).

Na potrebo po zagotavljanju večje varnosti cestnega prometa so opozorili tudi predstavniki politične in splošne javnosti, še posebej v zvezi z odmevni dogodki – hudimi prometnimi nesrečami, o katerih so poročali številni mediji, sprejeta pa je bila tudi kot temeljna usmeritev za pripravo nove cestnoprometne zakonodaje .

- predpisi Evropske unije, ki vplivajo na področje urejanja:

Na področje urejanja priznavanja in izvrševanja denarnih sankcij za prekrške vpliva in je ustrezno upoštevan Okvirni sklep Sveta EU z, dne 24. 2. 2005, o uporabi načela vzajemnega priznavanja denarnih kazni (52. člen predloga zakona);

- mednarodni sporazumi, ki vplivajo na področje urejanja: /
- odločbe Ustavnega sodišča, ki obravnavajo področje urejanja oziroma primerljivo ureditev:

Vsebino v predlogu zakona urejata odločbi Ustavnega sodišča RS: U-I-56/08-15, ki je razveljavila tretji, četrti in sedmi odstavek 66. člena Zakona o prekrških (26. člen predloga zakona) ter Up-3871/07, U-I-80/09, ki se sicer nanaša na kazenski postopek, vendar glede na izraženo stališče o nastopu pravnomočnosti odločbe izdane o pritožbi, vpliva tudi na prekrškovne zadeve (37. člen predloga zakona).

- odločbe Sodišča Evropske unije, ki obravnavajo področje urejanja oziroma primerljivo ureditev: /

- **Razlogi, ki utemeljujejo potrebo po novem predpisu ali spremembi in dopolnitvi obstoječega predpisa**

Spremembe in dopolnitve Zakona o prekrških so na posameznih uvodoma opisanih področjih potrebne iz naslednjih razlogov:

(1.) Nova stranske sankcije (izločitev iz postopkov javnega naročanja)

Nova stranska sankcija je že urejena v drugem odstavku 109.a člena Zakona o javnem naročanju in drugem odstavku 106.a člena Zakona o javnem naročanju na vodnem, energetskem in transportnem področju in področju poštinih storitev. Ker je z vidika varstva javnega interesa in interesa naročnikov v postopkih javnega naročanja utemeljena in že opravljena uvedba te sankcije v slovenski pravni red, mora biti uvrščena med stranske sankcije po ZP-1. Hkrati je treba izrecno opredeliti njeno naravo kot stranske sankcije, določiti pogoje za izrekanje in stvarno pristojnost za postopke, v katerih se lahko izreče, ter začetek uporabe teh določb.

S predlagano ureditvijo se zaokrožuje varstvo na področju javnega naročanja, ki vključuje podobno stransko kazen izrečeno za kazniva dejanja pravnih oseb in urejeno v 15.a členu Zakona o odgovornosti pravnih oseb za kazniva dejanja (prepoved udeležbe na razpisih na področju javnega naročanja).

(2.) Materialnopravna podlaga odgovornosti pravnih in odgovornih oseb

Podlage za ugotavljanje odgovornosti pravnih in posredno tudi odgovornih oseb so po veljavnem zakonu zagotovljene s smiselno uporabo določb Zakona o kazenski odgovornosti pravnih oseb. Določbe tega zakona so prirejene ugotavljanju odgovornosti za kazniva dejanja in zaradi zahtevnih pravnih konstrukcij neprimerne za uporabo v prekrškovnih postopkih, še posebej v hitrem postopku in postopku s plačilnim nalogom. Zaradi tega prihaja do ustavitve postopkov, večkrat tudi iz procesnih razlogov, čeprav je storitev prekrška očitna. Po drugi strani pa zakon ne določa jasno razlogov in pogojev za izključitev odgovornosti, zlasti v primerih, ko gre za očitek opustitve dolžnega nadzorstva, ki v praksi prevladuje kot oblika storitve prekrška.

Določbe ZOPKD, ki upoštevajo razmerja znotraj pravne osebe, so neustrezne za presojo odgovornosti pri samostojnih podjetnikih in samostojnih poklicih, zlasti, če gre za storitev po samem nosilcu dejavnosti kot fizični osebi in v primeru prenehanja njegove statusne oblike ter v razmerju do odgovornih oseb.

Teorija in praksa prekrškovnega prava opozarjata na težave tudi glede položaja in pogojev za ugotovitev odgovornih oseb, saj so te v veljavni ureditvi opredeljene le funkcionalno (»... je odgovorna ... če je bil storjen z njenim dejanjem ali opustitvijo...«), ne pa glede na pooblastila znotraj subjekta, ki morajo biti odločilna za presojo odgovornosti, saj vključujejo ustrezne obveznosti.

Vse navedeno narekuje prenovo ureditve odgovornosti pravnih in odgovornih oseb za prekrške.

(3) Prekrški v cestnem prometu

Primeri grobih kršitev cestnoprometnih predpisov, povezanih s storilci, ki so prekrškovni povratniki, in hudimi posledicami, so izpostavili vprašanje (ne)učinkovitosti ravnanja policije, državnih tožilcev in sodišč zoper take kršitelje tako v kazenskih kot tudi v prekrškovnih postopkih. Odzivanje na kršitve pa je povezano predvsem z zakonsko ureditvijo, glede na možnosti takojšnjega oziroma pravočasnega ukrepanja v primeru ponovljenih, posebej nevarnih kršitev. Pokazalo se je, da prekrškovni organi z izjemo kratkotrajnega pridržanja in zasega motornega vozila (ki zaradi možnosti pridobitve drugega vozila in brez neposrednega dostopa do podatkov v evidenci o pravnomočnih odločbah o prekrških – ni dovolj učinkovit), nimajo ustreznih možnosti da v prekrškovnem postopku začasno izločijo iz prometa nevarne voznike. Šele, če je podan utemeljen sum prometnega kaznivega dejanja, se lahko začasno odvzame vozniško dovoljenje, pred pravnomočnostjo odločbe o prekršku, pa to ni mogoče. Tudi trajanje stranske sankcije prepovedi vožnje motornega vozila, ki je omejeno na eno leto, je z varnostnega vidika prekratko in očitno tudi neučinkovito, če gre za povratnike na področju kršitve cestnoprometnih predpisov.

Zato se predlaga uvedba ukrepa začasnega odvzema vozniškega dovoljenja nevarnim voznikom tudi v prekrškovnem postopku. Za povratnike se predlaga podaljšano trajanje sankcije prepovedi vožnje motornega vozila, da se izločijo po tej okoliščini ugotovljeni nevarni vozniki, čeprav sam ukrep ni zagotovilo, da ti vozniki ne bodo vozili tudi brez vozniškega dovoljenja. V preučitvi je zato možnost, da bi tako (ponovljeno) vožnjo določilo kot kaznivo dejanje s strožjo, tudi zaporno sankcijo.

Za zagotovitev večje varnosti v cestnem prometu so poleg represivnih potrebni tudi preventivni ukrepi. Sedanja možnost omilitve (iz 18 na 17 ali iz 7 na 6 kazenskih točk) ni vezana na posebne pogoje, ki bi jih storilec moral izpolniti za tako ugodnost, še posebej glede odpravljanja morebitne odvisnosti (alkohol, droge) kot razloga za kršenje pravil v cestnem prometu. Zakon ne omogoča pogojne odložitve izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja, po kateri bi storilec, ki je pripravljen izpolniti eno ali več obveznosti (določenih v posebnem zakonu, npr. udeležba na rehabilitacijskih programih ali na programu dodatnega usposabljanja za varno vožnjo) lahko obdr

žal pravico do vožnje, pod nadaljnjim pogojem, da v se preizkusni dobi vzdrži ponavljanja prekrškov.

Zato so predlagane nove določbe, ki bodo v navedenih primerih omogočile bolj fleksibilno in učinkovito ravnanje prekrškovnih organov in sodišč v zadevah cestnoprometnih prekrškov.

(4.) Pravna sredstva

Pravna sredstva po Zakonu o prekrških so omejena, kar je razumljivo, glede na naravo postopka (manj pomembne kršitve in sankcije). Po drugi strani pa se v praksi kažejo pomanjkljivosti take ureditve, predvsem v razmeroma majhnem številu zadev, ki jih obravnavajo višja sodišča v primerjavi s številom zadev na okrajnih sodiščih in še posebej ob naraščanju pobud za vložitev zahteve za varstvo zakonitosti, ki ostaja praktično edino pravno sredstvo za poenotenje sodne prakse. To funkcijo je v večji meri treba prenesti z vrhovnega sodišča navzdol in hkrati izključiti take postopke v primeru, ko se odprava očitnih kršitev lahko doseže na hitrejši način in na nižjih stopnjah odločanja.

Za doseg prvega cilja je treba razširiti pritožbene pristojnosti višjih sodišč, kar je smiselno storiti predvsem v primerih, o katerih sedaj višje in nobeno drugo sodišče (razen izjemoma vrhovnega sodišča na deklarativen način) sploh ne more odločati. Gre za primere, ko okrajno sodišče na zahtevo kršitelja in v njegovo korist odpravi ali spremeni odločbo prekrškovnega organa, ki ima v tem postopku (tudi) funkcijo organa pregona, nima pa možnosti vložiti pravnega sredstva, s katerim bo to funkcijo uveljavil. Zato je treba prekrškovnemu organu omogočiti pritožbo, kot je veljalo po noveli ZP-1E, dokler ni Ustavno sodišče RS ugotovilo, da zaradi nejasnosti postopka ureditev ni skladna z Ustavo.

Državno tožilstvo in sodišča opozarjajo, da se v praksi pogosto pojavljajo primeri, ko prekrškovni organi sami ugotovijo, da so storili katero izmed kršitev, vendar sami te kršitve ne morejo odpraviti.

Po veljavni ureditvi lahko vložijo le pobudo za vložitev zahteve za varstvo zakonitosti, ki je edino izredno pravno sredstvo po ZP-1. To izredno pravno sredstvo pa je po naravi namenjeno predvsem vsebinsko zahtevnim zadevam, v katerih mora Vrhovno sodišče RS s svojo odločbo oblikovati enotno sodno prakso glede pomembnih materialnih ali procesnih vprašanj. Zato strokovna javnost že dalj časa razpravlja o potrebnosti uvedbe novega izrednega pravnega sredstva v postopku o prekršku (npr. obnova postopka in odprava ali sprememba odločbe prekrškovnega organa), ki bi v zadevah, kjer je kršitev očitna, omogočilo sodišču hitro odpravo podlagi ustreznega predloga prekrškovnega organa. Z zakonom se predlaga uvedba takega pravnega sredstva.

Ureditev meje preizkusa odločbe prekrškovnega organa v postopku z zahtevo za sodno varstvo je po veljavnem zakonu ožja od ureditve preizkusa sodbe sodišča prve stopnje v postopku s pritožbo.

Zaradi tega kršitelji iz hitrega postopka niso v enakem položaju z obdolženci iz rednega sodnega postopka. taka ureditev tudi ne omogoča odprave kršitev, ki jih je sodišče zaznalo, vendar v postopku z zahtevo nima pooblastil, da bi jih uradoma odpravilo. Z dopolnitvijo zakona je potrebno sodišču zagotoviti ustrezno podlago.

V okvir sprememb na področju pravnih sredstev sodi tudi predlog za določitev izključne pristojnosti Višjega sodišča v Celju za vse prekrškovne zadeve na drugi stopnji sodnega odločanja. S tem predlogom se zasleduje namen specializacije posameznih višjih sodišč za določene vrste pritožbenih zadev, kar prispeva k večji strokovnosti, zagotavljanje enotnosti sodne prakse ter racionalizacija sodne mreže v Republiki Sloveniji. Uveljavitev te določbe je zaradi pravočasne priprave odložena na 1.1.2114.

(5.) Kontradiktornost postopka

Veljavna ureditev ne omogoča v vseh primerih kontradiktornosti prekrškovnega postopka, saj zaradi različnega postopanja s pravnimi sredstvi pri posameznih vrstah odločb (plačilni nalog, posebni plačilni nalog, odločba o prekršku) ob načeloma enakih procesnih določbah kršitelju ne zagotavlja pravice do izjave o celotnem procesnem gradivu. Zato prihaja do položajev, ko kršitelj ni celovito seznanjen z dejansko stanje, ki je predmet oziroma podlaga odločanja po zahtevi za sodno varstvo. Predlagana ureditev te pomanjkljivosti odpravlja z ustreznimi procesnimi določbami.

(6.) Druge spremembe

Druge vsebinsko manj pomembne zakonske spremembe sledijo opisanim zakonskim novostim z ustrezno prilagoditvijo posameznih povezanih določb, dopolnjujejo veljavno ureditev glede pristojnosti, izvrševanja sankcij in obdelave osebnih podatkov ter odpravljajo ugotovljene zakonske pomanjkljivosti ali nejasnosti. Predlogi za skupno obravnavanje prekrškov iz hitrega in rednega sodnega postopka z istim obdolžilnim predlogom (19. člen predloga) in za glede možnosti izdaje posebnega plačilnega naloga brez ugovora v primeru, če je kršitelju na kraju prekrška bila dana možnost izjave (21. člen predloga) zasledujejo namen poenostavitve in pospešitve postopka, ki jo omogočajo prav nove določbe o večji stopnji kontradiktornosti v postopku.

Njihova namen in vsebina je natančnejše razvidna iz predstavitve ciljev, načel in temeljnih rešitev v predlogu zakona

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji zakonskega predloga

S predlogom zakona se zasledujejo predvsem naslednji cilji:

- z namenom zagotoviti upoštevanje predpisov na področju javnega naročanja, se s podobno ureditvijo, kot velja za kazniva dejanja po Zakonu o odgovornosti pravnih oseb za kazniva dejanja, uvaja nova stranska sankcija izločitve iz postopkov javnega naročanja,
- z namenom jasno in celovito urediti vpliv teka in odločitev v kazenskega postopa na prekrškovni postopek, se natančneje ureja razmerje med kazenskim in prekrškovnim postopkom z upoštevanjem vseh možnih procesnih situacij, od vložitve ovadbe preko predkazenskega in kazenskega postopka do izreka sankcije v tem postopku,
- z namenom zagotoviti jasnejšo, usklajeno in celovito ureditev odgovornosti pravnih oseb, samostojnih podjetnikov posameznikov in posameznikov, ki samostojno opravljajo dejavnost, ter njihovih odgovornih oseb, ob tem pa ustrezneje upoštevati tudi vpliv postopkov prenehanja teh subjektov, se prenavljajo ustrezne zakonske določbe;
- za zagotovitev večje varnosti v cestnem prometu se uvaja možnost začasnega odvzema vozniškega dovoljenja, hkrati pa se s spremembo določb o izrekanju in omilitvi stranskih sankcij pri najhujših prekrških zoper varnost cestnega prometa, pri katerih je predpisana stranska sankcija kazenskih točk v številu, pri katerem se storilcu po zakonu izreče prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja, želi omogočiti storilcu prekrška, da tudi sam prispeva k večji varnosti v cestnem prometu s tem, da odpravi vzrok za kršenje cestnoprometnih predpisov, v povezavi s predlagano odložitvijo izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja,
- z namenom izboljšati položaj kršitelja v postopku o prekršku se predlaga širitev uradnega preizkusa odločbe po zahtevi za sodno varstvo in dopolnitev zakonskih določb, ki zagotavljajo

kontradiktornost postopka pri uveljavljanju pravnih sredstev,

- z namenom pospešitve in poenostavitve postopka pred prekrškovnim organom se omogoča skupno obravnavanje prekrškov iz hitrega in rednega sodnega postopka z istim obdolžilnim predlogom in izdaja posebnega plačilnega naloga brez ugovora v primeru, če je kršitelju na kraju prekrška bila dna možnost izjave,

- zaradi oblikovanja podlage za poenotenje sodne prakse že na nižjih stopnjah sojenja in za odpravo morebitnih kršitev v korist kršitelja se ponovno uvaja možnost prekrškovnega organa, da vloži pritožbo zoper odločbo sodišča o zahtevi za sodno varstvo na način, ki odpravlja nejasnosti prejšnje ureditve, ki jih je ugotovilo Ustavno sodišče RS,

- z novim izrednim pravnim sredstvom se omogoča odprava ali sprememba odločbe o prekršku na predlog prekrškovnega organa zaradi kršitev, ki so v predlogu zakona izrecno neštete, vse navedeno pa z namenom, da se razbremenita Vrhovno državno tožilstvo RS in Vrhovno sodišče RS, ki take pomanjkljivosti sedaj odpravljata z zahtevo za varstvo zakonitosti,

- s ciljem zagotoviti večjo učinkovitost postopanja sodišč, državnih tožilstev in policije se omogoča oddaljen elektronski dostop teh organov do podatkov v evidencah, ki jih vodijo Ministrstvo za pravosodje in prekrškovni organi,

- z določitvijo izključnih pristojnosti se zagotavlja možnost specializacije in oblikovanja enotne prakse v zadevah kršitev z izločitvijo ponudnikov iz javnega naročanja, na področju integritete in preprečevanja korupcije in sodelovanja pri izvrševanju denarnih sankcij, s spremembo pristojnosti za obravnavanje pritožbe zoper posamezne procesne ukrepe (pridržanje, zavarovanje) in uvedbo izključne pristojnosti Višjega sodišča v Celju na drugi stopnji, pa se bo lahko v večji meri poenotila sodna praksa tudi v zadevah prekrškov na drugi stopnji,

- zaradi povečanja učinkovitost in poenostavitve postopkov zavarovanja izvršitve sankcij se spreminja pristojnosti za izvedbo nujnih ukrepov,

- za izboljšanje zakonske podlage odločanja o prekrških se predlaga odprava ugotovljenih pomanjkljivosti redakcijske narave in manjših vsebinskih neskladnosti v zakonskem besedilu.

2.2 Načela v predlogu zakona

Predlagane zakonske spremembe ostajajo znotraj veljavne zasnove z ZP-1 reformiranega slovenskega prekrškovnega prava. Pri tem upoštevajo vsa uveljavljena zakonska načela, glede na področje urejanja pa zlasti naslednja ustavna in kazenskopravna načela:

- načelo zakonitosti predpisovanja sankcij pri uvedbi nove stranske sankcije izločitve iz postopkov javnega naročanja,

- načelo procesne zakonitosti s širitvijo uradnega preizkusa odločbe prekrškovnega organa in možnostjo vložitve pritožbe prekrškovnega organa zoper odločbo sodišča o zahtevi za sodno varstvo,

- načelo poštenega sojenja z okrepljeno kontradiktornostjo in z omogočanjem pravice do izjave v vseh fazah postopka in posebej v postopkih s pravnimi sredstvi,

- dosledno izvajanje pravila »ne bis in idem« in načela prednosti kazenskega postopka z natančnejšo ureditvijo razmerja med kazenskim in prekrškovnim postopkom,

- načelo sorazmernosti in omejene represivnosti z omogočanjem, da se storilec prometnih prekrškov začasen odvzem voznškega dovoljenja in tudi izvršitev prenehanja veljavnosti voznškega dovoljenja nadomesti z prostovoljno vključitvijo v programe varne vožnje in rehabilitacijske programe glede odvisnosti in s tem odpravijo vzroki kršitev ter možnost ponovitve,

- načelo postopnosti pri uporabi pravnih sredstev z uvedbo novega izrednega pravnega sredstva (odprava ali sprememba odločbe na predlog prekrškovnega organa), ki razbremenjuje najvišje pravosodne organe odpravljanja očitnih napak v postopkih o prekršku,

- načelo prednostnega obravnavanja zadev v katerih se posega v človekove pravice, predvsem v postopku z obdolžilnim predlogom, če je začasno odvzeto voznško dovoljenje ali zaseženo motorno vozilo,

- načelo procesne ekonomije z možnostjo vložitve enotnega obdolžilnega predloga za zadeve iz

hitrega in rednega sodnega postopka, z določitvijo izključne pristojnosti glede odločanja o zadevah priznavanja in izvrševanja odločb sodišč in drugih pristojnih organov v državah članicah EU, s katerimi so izrečene denarne sankcije za prekrške ali za druge kršitve predpisov in za izvrševanje denarnih in drugih sankcij za prekrške, ki so jih izrekli pristojni organi v RS, v državah članicah, v zadevah s stransko sankcijo izločite iz postopkov javnega naročanja in odločanja o pritožbah zoper procesne sklepe,

- načelo učinkovitosti in dostopnosti z omogočanjem oddaljenega elektronskega dostopa do podatkov v evidencah,
- načelo »vse na enem mestu« z določitvijo enotne pristojnosti domicilnih sodišč za vse zadeve povezane s prenehanjem veljavnosti vozniškega dovoljenja.

2.3 Poglavitne rešitve

Za doseganje ciljev, ki jih zasledujejo načrtovane zakonske spremembe, so po posameznih področjih predlagane naslednje rešitve:

(1) Stranska sankcija izločitve iz postopkov javnega naročanja

S predlogom zakona se uvaja nova stranska sankcija »izločitev iz postopkov javnega naročanja«. Nova stranska sankcija bo uvrščena v nabor sankcij kot sedma alineja drugega odstavka in z vidika pogojev za izrekanje ustrezno vključena v drugi, tretji in četrti odstavek 4. člena zakona. To stransko sankcijo bo lahko izreklo sodišče v rednem sodnem postopku (sprememba 52. člena Zakona o prekrških) pod pogoji iz novega 25.a člena zakona, vendar le, če jo bo določal poseben zakon s področja javnega naročanja. Na tej podlagi bo Ministrstvo za finance na spletni strani objavilo seznam ponudnikov z negativnim referencami, to so ponudniki, ki jim je sankcija bila izrečena, ker so v postopku javnega naročanja predložili neresnične izjave ali dokazila (77.a člen Zakona o javnem naročanju in 81.a člen Zakona o javnem naročanju na vodnem, energetskem, transportnem področju in področju poštne storitve).

Z dopolnitvijo 214. člena Zakona o prekrških se za odločanje o teh prekrških po načelu specializacije predlaga izključna pristojnost Okrajnega sodišča v Ljubljani, tako v primeru izrekanja stranske sankcije, kot tudi za reševanje zahtev za sodno varstvo zoper odločbe pristojnega prekrškovnega organa.

V materialnem delu zakona je za prekrške s področja javnih naročil dodatno omogočeno tudi izrekanje globe v večkratniku in odstotku (17. člen zakona), ki bo tako določanje omogočilo v materialnih, področnih zakonih ter tudi za najhujše prekrške s področja javnih naročil določeno, da se lahko predpiše trikrat višja globe od predvidene v drugem in tretjem odstavku 17. člena zakona.

(2.) Materialnopravna podlaga odgovornosti pravnih in odgovornih oseb

Temelj za odgovornost pravne osebe je po predlogu zakona, da je bil prekršek storjen v imenu, na račun ali v korist pravne osebe oz. z njenimi sredstvi – torej, da ga organ ali oseba pri kršitelju (storilec) ni storila v svojo korist, čeprav morda med opravljanjem nalog pri pravni osebi. Zato so izrecno izključeni primeri odgovornosti, če pravna oseba (ali drug subjekt) dokaže, da je bil prekršek storjen z namenom škodovanja pravni osebi, ali z zavestnim kršenjem pogodbe, na podlagi katere storilec opravlja delo ali storitev za pravno osebo ali s kršenjem navodil ali pravil pravne osebe, ki je v okviru dolžnega nadzorstva pravočasno izvedla vse ukrepe potrebne za preprečitev prekrška.

Storitev prekrška pravne osebe (in podjetnikov ter zasebnikov) je po predlaganem besedilu neposredno povezana z dejanjem (oz. opustitvijo) njenega vodstvenega ali nadzornega organa ali druge pooblaščenice (odgovorne) osebe, kar je hkrati tudi navezna okoliščina za ugotovitev položaja odgovorne osebe. Tako naj bi veljala ureditev, po kateri za prekršek (če je tako določeno v

predpisu) načeloma lahko odgovarja tako neposredni storilec kot pooblaščen oseb, poleg njega pa oseb odgovorna za opuščeno dolžno nadzorstvo (lahko tudi več oseb, če prekršek storijo skupaj) kot tudi pravna oseb. Smiselno enako velja za podjetnike in zasebnike, pri čemer je izrecno urejena odgovornost za primer, če prekršek storijo sami.

Vedno ni mogoče ugotoviti dejanskega storilca prekrška, ali ta iz upoštevni razlogov ni odgovoren. Zato je v predlogu zakona posebej določeno, da pravna oseb odgovarja za prekršek tudi, če njen organ ali pooblaščen oseb opusti dolžno nadzorstvo, s katerim bi lahko preprečila prekršek. Ta razlog je tudi v dosednji praksi prevladoval kot podlaga za odgovornost pravne in odgovorne osebe.

V skladu z naravo različni procesni in statusni položajev, so na navedeni izhodiščih urejeni tudi učinki in posledice prenehanja pravnih oseb in drugih primerljivih subjektov na njihovo odgovornost in odgovornost njihovih odgovornih oseb in organov ter sankcije, ki se v teh primerih lahko izrečejo.

(3) Prekrški v cestnem prometu

Zaradi učinkovitega in pravočasnega izločanja nevarni voznikov se v rednem sodnem postopku predlaga uvedba začasnega odvzema voznškega dovoljenja, ki bo možen le takrat, ko je podan utemeljen sum, da je obdolženec storil prekršek zoper varnost cestnega prometa, za katerega je predpisana stranska sankcija kazenskih točk v številu, zaradi katerega se storilcu prekrška po zakonu izreče prenehanje veljavnosti voznškega dovoljenja. Ta ukrep, ki je podoben ureditvi v 137. členu Zakona o kazenskem postopku, bo tako možen le pri najhujših prekrških zoper varnost cestnega prometa. Predlog za začasen odvzem voznškega dovoljenja mora biti obrazložen v obdolžilnem predlogu, prekrškovni organ pa praviloma hkrati odvzeto voznško dovoljenje s potrdilom o odvzemu in obdolžilnim predlogom pošlje sodišču v roku petih dni. Tudi za nadaljnji postopek so določeni kratki roki in natančna pravila po katerih bo odločeno o odvzemu, omogočena morebitna vrnitev začasno odvzetega dovoljenja in urejena izvršitev tega ukrepa. Sodišče bo zadeve povezane z odvzemu voznškega dovoljenja ali zasegom vozila moralo in obravnavati prednostno in hitro. Po sedanjih podatkih o najhujših kršitvah v prometu in glede na novo, strožjo ureditev v predlogu Zakona o pravilih v cestnem prometu, je pričakovati, da bo število začasnih odvzemov med 4.000 in 6.000 letno.

Stranska sankcija prepovedi vožnje motornega vozila se po zakonskem predlogu v primerih, ko gre za povratnika (storilec stori nov prekršek po tem, ko je bil pravnomočno spoznan za odgovornega za hujši prekršek po zakonu, ki ureja varnost cestna prometa) lahko izreče v trajanju od treh mesecev do dveh let. V predlogu zakona je tudi izrecno določeno, da odpustitev te sankcije ni možna pri povratniku.

Z namenom doseči, da se odpravijo vzroki za kršitve cestnoprometnih predpisov, se v predlogu zakona določa, da sodišče v primeru izpolnitve pogojev iz predloga zakona dovoli odložitev izvršitve prenehanja veljavnosti voznškega dovoljenja. Končna odločitev sodišča o izvršitvi prenehanja veljavnosti voznškega dovoljenja bo odvisna predvsem od tega, ali je storilec prekrška izpolnil obveznosti, ki bodo sicer natančneje urejene v zakonu o voznikih in če v preizkusni dobi ne bo storil hujšega prekrška.

Predlagana ureditev ne omogoča le dodatno usposabljanje voznikov za varno vožnjo (posebej tistih, ki ne upoštevajo pravil o hitrosti vožnje), ampak tudi posebno obravnavo voznikov, ki so odvisni od alkohola, prepovedanih drog ali drugih psihoaktivni snovi ter voznikov. Ocenjeno število izrečenih prenehanj veljavnosti, glede katerih prihaja v poštev možnost odložitve izvršitve, glede na odpravo sedanje možnosti omilitve in na spremenjene sankcije po predlogu Zakona o pravilih v cestnem prometu, je med 7.000 in 9.000 voznikov letno.

(4.) Spremembe ureditve pravnih sredstev

V skladu z uvodoma ugotovljenimi razlogi se zakon dopolnjuje z dvema novima pravnima sredstvoma in razširjajo meje uradnega preizkusa po zahtevi za sodno varstvo.

Zaradi možnosti za preverjanje pravilnosti odločitev okrajnega sodišča o zahtevi kršitelja za sodno varstvo zoper odločbo prekrškovnega organa, in poenotenja sodne prakse na ravni višjih sodišč, se ponovno uvaja pritožba prekrškovnega organa. Pritožbeni razlogi so enaki kot veljajo za kršitelje. Ureditev postopka je jasnejša, saj državni tožilec po novi ureditvi ne bo več imel pristojnosti v zvezi s tem pravnim sredstvom.

Možnost pritožbe pa se razširja tudi za kršitelje tako, da imajo pravico do tega pravnega sredstva po predlogu zakona tudi v primeru, če je bila izrečena globa, ki je določena v večkratniku ali v odstotku. V teh primerih mora namreč prekrškovni organ predhodno ugotavljati osnovo, od katere je odvisna višina izrečene globe, kar pomeni določeno vrednotenje. Zakon o prekrških se dopolnjuje tudi z določbo, da je pritožba dopustna tudi v primerih, ko vrednost odvzetih predmetov (ne le premoženjske koristi) presega 400 eurov.

Za primere, ko prekrškovni organi sami ugotovijo, da so storili katero izmed kršitev, ki je po Zakonu o splošnem upravnem postopku razlog za odpravo ali razveljavitev odločbe po nadzorstveni pravici, se v postopku o prekršku predlaga uvedba (smiselno enakega) novega pravnega sredstva – odprava ali sprememba odločbe na predlog prekrškovnega organa. Zajemalo bo primere odločbe stvarno nepristojnega organa, očitnih kršitev materialnih določb Zakona o prekrških ali predpisa, ki določa prekršek, in če je bila odločba, na katero se opira odločba o prekršku, pravnomočno spremenjena, razveljavljena ali odpravljena. Odločbo bo odpravilo ali spremenilo sodišče na predlog prekrškovnega organa, nadaljnja dejanja pa so odvisna od vrste kršitve. V novem odločanju se ne sme izdati odločba, ki bi bila v primerjavi z odpravljenimi ali spremenjenimi odločbami v škodo kršitelja glede pravne opredelitve prekrška oziroma sankcije za prekršek.

Kršitelji iz hitrega postopka niso v enakem položaju z obdolženci iz rednega sodnega postopka, ureditev ne omogoča odprave kršitev, ki jih je sodišče zaznalo, vendar v postopku z zahtevo nima pooblastil, da bi jih uradoma odpravilo. Po predlagani ureditvi se taka podlaga zagotavlja, kar pomeni, da okrajno sodišče ne bo več preizkušalo le, ali je dejanje prekršek, temveč bo preizkušalo po uradni dolžnosti tudi, ali je podana kršitev materialnih določb tega zakona ali predpisa, ki določa prekršek.

(5) Zagotavljanje kontradiktornosti postopka

Z namenom zagotovitve kontradiktornosti oziroma »enakosti orožja« se v postopku z zahtevo za sodno varstvo storilcu omogoča, da se izjavi glede dejstev, glede katerih se prej ni mogel izjaviti, kot tudi tistih, ki jih je prekrškovni organ ali sodišče ugotovilo iz podatkov v spisu ali v ponovljenem oziroma dopolnjenem dokaznem postopku.

Predlagana dopolnitev zagotavlja, da v primeru kršitve pravice do izjave (to napako najprej odpravi prekrškovni organ (dati mora kršitelju možnost, da se izjavi o prekršku oziroma po potrebi dopolni dokazni postopek, glede na navedbe v zahtevi). Za sodišče pa je taka obveznost posebej določeno v predlagani spremembi 65. člena Zakona o prekrških.

Dodatno se kontradiktornost zagotavlja tudi v primeru izdaje posebnega plačilnega naloga zaradi kršitve pravil v cestnem prometu, z možnostjo izjave na kraju ugotovitve prekrška. To omogoča, da se v teh primerih namesto ugovora, ki ni več potreben, pravno varstvo takoj uveljavi z zahtevo

za sodno varstvo.

(6.) Druge spremembe

Med vsebinsko manj pomembnimi zakonskimi spremembami in dopolnitvami izstopajo naslednje:

- Na novo se ureja razmerje med kazenskim postopkom in postopkom o prekršku, pri čemer je poudarek na prednosti kazenskega postopka pred prekrškovnim postopkom, če ima neko ravnanje storilca znake kaznivega dejanja in tudi prekrška. V dosedanjem 12. členu Zakona o prekrških niso bile upoštevane vse možnosti v kazenskem postopku (npr. odloženi pregon poleg poravnavanja ali vodenje postopka zaradi prekrška, če je bila v kazenskem postopku izdana oprostilna sodba). V novem 11.a členu je določena tudi obveznost državnega tožilca, da brez odlašanja obvesti o pravnomočni odločitvi sodišča za obravnavanje prekrška pristojni prekrškovni organ oziroma sodišče in ovaditelja oziroma predlagatelja. S tem se povečuje učinkovitost kaznovalnega prava v celoti.

- S spremembami in dopolnitvami Zakona o prekrških se sodiščem, državnim tožilstvom in policiji omogoča oddaljen elektronski dostop do podatkov v evidencah, ki se vodijo na podlagi 203., 204. in 207. člena Zakona o prekrških. Dostop bo prišel v poštev predvsem pri hujših prekrških, pri katerih ima policija možnost začasno zaseči motorno vozilo, pri prekrških z elementi nasilja, posesti prepovedanih drog, pri davčnih kršitvah in kršitvah carinskih predpisov ipd.

- Zaradi enotne prakse in večje učinkovitosti se določa izključna pristojnost Okrajnega sodišča v Celju za odločanje o zadevah priznanja in izvršitve odločb po Zakonu o sodelovanju v kazenskih zadevah z državami članicami Evropske unije in Okrajnega sodišča v Ljubljani za zadeve s stransko sankcijo izločitve iz postopkov javnega naročanja in za kršitve s področja integritete in preprečevanja korupcije ter usklajuje pritožbena pristojnost na ravni okrajnih in višjih sodišč in z opustitvijo izjemnih primerov nesistemske pristojnosti senata okrožnega sodišča, ki tudi sicer nima pristojnosti v prekrškovnih zadevah. Zaradi uveljavitve specializacije tudi na drugi stopnji sojenja, se predlaga izključna pristojnost Višjega sodišča v Celju za vse prekrškovne zadeve. Uporaba te določbe je odložena zaradi pravočasne priprave.

– variantne rešitve, ki so bile proučevane, in argumenti za predlagano rešitev:

Variantni predlog je bil obravnavan glede pristojnosti za izdajo sklepa o začasnem odvzemu vozniškega dovoljenja (novi 113. a člen zakona, 32. člen predloga zakona). Predlog, da bi sklep izdal prekrškovni organ (Policija), ni bil sprejet. Rešitev bi odstopala od ureditve v Zakonu o kazenskem postopku, slabši bi bil položaj kršitelja, zahtevnejše delo in obremenitve prekrškovnih organov.

2. 4. Način reševanja:

– vprašanja, ki se bodo reševala s predlaganim zakonom

S predlaganim zakonom se bo omogočal izrek stranske sankcije izločitve iz postopkov javnega naročanja, urejala odgovornost za prekršek pravnih in odgovornih oseb, strožje sankcioniranje povratnikov pri prepovedi vožnje motornega vozila, začasen odvzem vozniškega dovoljenja, zagotovitev večje kontradiktornosti v postopku, prednostno obravnavanje določenih prekrškov, odložitev izvrševanja prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja, pritožba prekrškovnega organa zoper odločbo o zahtevi za sodno varstvo, odprava ali sprememba odločbe o prekršku v primerih, ko je kršitev očitna (novo izredno pravno sredstvo) in oddaljen elektronski dostop do podatkov v evidencah, ki se vodijo na podlagi Zakona o prekrških.

– vprašanja, ki jih bodo urejali izvršilni predpisi, in seznam izvršilnih predpisov, ki bodo prenehali veljati

Podzakonski predpis, ki ga bo izdal minister za pravosodje, po predhodnem mnenju informacijskega pooblaščenca, bo urejal oddaljen elektronski dostop do podatkov v evidencah pravnomočnih odločb.

Navodilo, ki ga bo izdal minister za pravosodje, po predhodnem mnenju predsednika Vrhovnega sodišča RS bo urejalo prevzem sredstev in arhivov višjih sodišč na Višje sodišče v Celju.

- **vprašanja, ki se bodo reševala na drug način in kako (npr. kolektivne pogodbe): /**
- **vprašanja, na katera ni mogoče poseči s predpisi: /**
- **vprašanja, ki naj bi bila deregulirana (ni več potrebe po regulaciji):**

Odpravlja se plačilo takse za izpisek iz evidence o prekrških.

- **vprašanja, ki se bodo reševala s predpisi, za katera je bilo poprej opravljeno eksperimentiranje in testiranje zaradi ugotovitve primernosti ukrepanja: /**

2. 5. Normativna usklajenost predloga zakona

Predlog Zakona je usklajen:

- z obstoječim pravnim redom (veljavno zakonodajo): predlog zakona je usklajen s Kazenskim zakonikom, Zakonom o kazenskem postopku, Zakonom o izvrševanju kazenskih sankcij in Zakonom o sodelovanju v kazenskih zadevah z državami članicami EU.
- s splošno veljavnimi načeli mednarodnega prava in z mednarodnimi pogodbami, ki obvezujejo Republiko Slovenijo, je predlog zakona usklajen.
- predpisi, ki jih je tudi treba sprejeti oziroma spremeniti in »paketno« obravnavati: predlog zakona je vsebinsko povezan s predlogom Zakona o pravilih cestnega prometa in predlogom Zakona o voznikih, čeprav ni nujno hkratno obravnavanje, nujna pa je vsebinska usklajenost rešitev.

2. 6. Usklajenost predloga zakona

- **s samoupravnimi lokalnimi skupnostmi:**

Predlog zakona je bil poslan Skupnosti občin Slovenije, Združenju občin Slovenije in Združenju mestnih občin Slovenije.

- **s civilno družbo oziroma ciljnim skupinami, na katere se predlog zakona nanaša (navedba odprtih vprašanj): /**

Predlog zakona je bil poslan Združenju občinskih redarjev Slovenije.

- **s subjekti, ki so na poziv predlagatelja neposredno sodelovali pri pripravi predloga zakona oziroma so podali mnenje (znanstvene in strokovne institucije, nevladne organizacije in posamezni strokovnjaki ter predstavniki zainteresirane javnosti):**

Pri pripravi predloga zakona so sodelovali zunanji strokovnjaki na področju kaznovalnega prava in v posebni delovni skupini ministrstva predstavniki organov, ki obravnavajo prekrške. Predlogi in pripombe teh organov, posredovane po njihovih predstavnikih, niso bile v celoti sprejete, razlogi so bili predstavljeni ob obravnavanju na sejah posebne delovne skupine za pripravo zakona, ki deluje pri pristojnem ministrstvu.

Predlog zakona je bil poslan v mnenje tudi Vrhovnemu sodišču Republike Slovenije, Vrhovnemu državnemu tožilstvu Republike Slovenije, Odvetniški zbornici Republike Slovenije Računskemu sodišču Republike Slovenije, Državni revizijski komisiji, Komisiji za preprečevanje korupcije, Informacijski pooblaščenki, Uradu za statistiko RS, Agenciji za pošto in elektronske komunikacije

RS in Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje RS.

Upošteevane so bile vse pobude in pripombe, ki niso bile v nasprotju s temeljnimi cilji in rešitvami zakona.

Predlog zakona je bil poslan v pripombe tudi članom Sveta za kaznovalno pravo pri Ministrstvu za pravosodje RS in so bile prejete pripombe članov upošteevane.

2.7. Predstavitev sodelovanja javnosti pri pripravi predloga zakona:

Zakonsko gradivo je bilo v vseh fazah postopka objavljeno na spletnem naslovu: www.mp.gov.si. Javna predstavitev je trajala od navedene objave 26. aprila 2010 do začetka medresorskega usklajevanja predloga zakona, z dne 20. julija 2010. Tudi še po začetku tega postopka, pa je predlagatelj posamezne rešitve usklajeval s predstavniki prekrškovne stroke.

Organi in drugi subjekti, ki so glede na vključitev v pripravo gradiva lahko posredovali stališča, predloge, mnenja in pripombe so razvidni iz prejšnje točke.

2.8. Predstavitev medresorskega sodelovanja:

Potek in vsebina medresorskega usklajevanja sta razvidna v gradivu za predlog sklepov vlade.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlog zakona nima finančnih posledic niti za državni proračun niti za druga javna finančna sredstva. Glede na obremenitve prekrškovnih organov in sodišč ni pričakovati, da bi se zaradi izvajanja zakona povečali stroški sodnih postopkov, za delo prekrškovnih organov pa so hkrati predlagane poenostavitve postopkov s posebnimi plačilnimi nalogi, zato je finančni rezultat za proračun nevtralen.

Za nova pravna sredstva, povezana s postopki začasnega odvzema vozniških dovoljenj in za odložitve izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja bodo v predlogu sprememb in dopolnitev Zakona o sodnih taksah (ZST-1) določene ustrezne nove takse, ki bodo nadomestile povišanje stroškov za delo sodišč.

- ocena finančnih sredstev za državni proračun: /
- ocena drugih javno finančnih sredstev: /
- predvideno povečanje ali zmanjšanje prihodkov državnega proračuna: /
- predvideno povečanje ali zmanjšanje obveznosti za druga javna finančna sredstva: /
- predvideni prihranki za državni proračun in druga javna finančna sredstva: /
- sredstva bodo zagotovljena z zadolževanjem (poročila): /
- v naslednjem proračunskem obdobju bodo sredstva zagotovljena.....

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

- sredstva so zagotovljena v sprejetem državnem proračunu v okviru naslednjih proračunskih postavk,
- sredstva bodo zagotovljena s prerazporeditvijo v okviru sprejetega državnega proračuna iz postavke na postavko,

sredstva bodo zagotovljena z rebalansom oziroma spremembami državnega proračuna.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

5.1 AVSTRIJA

Napeljevanje in pomoč ureja 7. člen avstrijskega Upravnega kazenskega zakona (Verwaltungsstrafgesetz), ki določa, da kdor namerno povzroči, da nekdo drug stori upravni prekršek, ali kdor namerno omogoči drugemu, da stori upravni prekršek, velja zanj kazen, ki je določena za ta prekršek, in sicer tudi takrat, kadar se neposrednega storilca ne kaznuje.

Odgovornost pravnih oseb ureja 9. člen, ki določa, da je zato, da pravne osebe, osebne družbe, trgovskega prava in registrirane pridobitne družbe upoštevajo upravne predpise, kazensko odgovoren tisti, ki je imenovan za njihovega zastopnika, če upravni predpisi ne določajo drugače in če niso imenovani odgovorni pooblaščeneci. Imenovani zastopniki so upravičeni in, če se izkaže kot nujno za zagotovitev kazenskopravne odgovornosti, na zahtevo pristojnega organa dolžni, da v svojem krogu imenujejo eno ali več oseb za odgovorne pooblaščenke, ki so odgovorni za to, da celotno podjetje ali določeno prostorsko ali stvarno razmejeno področje podjetja upošteva upravne predpise. Če odgovorni pooblaščenec na podlagi posebnega navodila pooblastitelja krši upravni predpis, se ne šteje za odgovornega, če lahko izkaže, da upoštevanje upravnega predpisa ni bilo v okviru njegovih zmožnosti.

Avstrijski zakon ureja tudi vštevanje pripora v 19.a členu, v katerem je določeno, da se pripor ali preiskovalni zapor upravnega organa in morebitni sodni pripor ali preiskovalni zapor, če nista v šteta že v drugo kazen, vštejeta v izrečeno kazen, kadar je bil storilec v priporu ali zaporu zaradi dejanja, za katerega je kaznovan, ali po storitvi tega dejanja zaradi suma upravnega prekrška. Če se odredijo kazni različnih vrst, se pripor zaenkrat všteje v zaporno kazen. Za vštetje pripora v posledice nezakonnosti, odmerjene v denarju, je merodajna njihova nadomestna zaporna kazen. Vštetje je možno le takrat, kadar pristojni organ ve za pripor, ki ga je treba všteti, ali kadar obdolženec zaprosi za vštetje pred izdajo kazenske odločbe.

30. člen ureja t.i. razmerje med prekrškom in kaznivim dejanjem. Če obdolženca bremenijo upravni prekrški, ki jih preganjajo različni organi, ali upravni prekršek in še kakšno kaznivo dejanje, ki ga preganja upravni organ ali sodišče, se ta kazniva dejanja preganjajo neodvisno drugo od drugega, in sicer praviloma tudi takrat, kadar je bilo kaznivo dejanje storjeno z enim in istim dejanjem. Če pa lahko organi preganjajo neko dejanje samo, kadar ne sodi k dejanskemu stanju nekega kaznivega dejanja, ki je v pristojnosti drugih upravnih organov ali sodišč, in če je vprašljivo, ali je ta pogoj izpolnjen, mora organ prekiniti kazenski postopek, dokler pravnomočnega sklepa o tem vprašanju ne sprejme upravni organ ali sodišče, ki se sicer upoštevajo. Če je organ pred tem sklepom že sprejel kazensko odločbo, se ta zaenkrat še ne sme izvršiti. Če se pozneje izkaže, da se upravnega kazenskega postopka ne bi smelo izvesti, mora organ prve stopnje ali pa neodvisni upravni senat, če je v zadevi odločal slednji, razveljaviti kazensko odločbo in ukiniti postopek. Sodišča in upravni organi, ki se sicer upoštevajo, morajo izvršeno upravno kazen v nasprotju s tretjim odstavkom 30. člena prišteti tisti kazni, ki so jo sami naložili zaradi istega dejanja.

52.a člen ureja spremembe in razveljavitve po uradni dolžnosti. Po uradni dolžnosti lahko odločbe, ki niso ali niso več predmet pritožbe in s katerimi je bil očitno kršen zakon v škodo obdolženca, spremeni ali razveljavi organ, pri izvajanju nadzorne pravice pa tudi stvarno pristojen višji organ.

5.2 FINSKA

Kazniva ravnanja (kazniva dejanja in prekrški) ureja Kazenski zakon. Napeljevanje in pomoč sta kot obliki udeležbe urejena v 5. in 6. sekciji. Velja splošno pravilo, da sta napeljevalec in pomagalec kaznovana (oziroma sankcionirana) enako kot storilec.

Član upravnega odbora pravne osebe oziroma oseba, ki opravlja vodstvene naloge pri pravni osebi oziroma, ki drugače ravna v njeno korist ali v njenem imenu, je lahko kaznovan zaradi kaznivega ravnanja, čeprav ne izpolnjuje specialnih pogojev za storilca v zakonskih znakih kaznivega ravnanja, vendar pa pravna oseba izpolnjuje te pogoje. Odgovornost pravnih oseb za kazniva ravnanja ureja 9. poglavje finskega kazenskega zakona (Corporate criminal liability). Odgovornost odgovorne osebe je podana, če je ta ravnala v korist ali v imenu pravne osebe, če priprada njenim organom upravljanja ali je pri njej zaposlena in če je ravnala po pooblastilu. Pravna oseba nima možnosti kompenzirati denarno kazen, ki jo je plačala, od odgovorne osebe, razen če je taka odgovornost določena v pravilih pravne osebe. Denarna kazen, ki jo je dolžna plačati pravna oseba znaša od 850 do 850.000 eurov.

Finska pozna tudi delo v splošno korist. Urejeno je v šestem poglavju o sankcijah. Storilec, ki je bil kaznovan z nepogojno zaporno kaznijo do osmih mesecev bo praviloma obsojen na delo v splošno korist. Pogoj za opravljanje dela v splošno korist je privolitev storilca, prav tako mora biti podana domneva, da bo storilec v resnici opravil naloge v splošno korist.

Kazniva ravnanja zoper varnost prometa (cestnega, vodnega, železniškega in zračnega) ureja 23. poglavje finskega kazenskega zakona. Vrsta in višina kazni (denarna kazen ali zapor) sta odvisni od teže kaznivega ravnanja oziroma ogrožanja varnosti cestnega prometa. Pri tem se zahteva kršenje predpisov, ki urejajo cestni promet (Road Traffic Act) in motorna vozila (Vehicle Act). Sankcionirana je tudi vožnja pod vplivom alkohola, pri čemer je podana delitev med zgolj vožnjo pod vplivom alkohola (manjša količina alkohola ter prepovedane droge) in pod bistvenim vplivom alkohola (večja količina alkohola). Prav tako je kaznovana tudi oseba, ki prepusti vožnjo vozila osebi, ki kaže znake vinjenosti oziroma da je pod vplivom prepovedanih drog.

5.3 NEMČIJA

Nemški zakon o prekrških ureja udeležbo v 14. členu, v katerem določa, da če je pri prekršku udeleženih več oseb, vsaka od njih deluje proti predpisom. To velja tudi, če so posebne osebne značilnosti, ki utemeljujejo možnost kaznovanja, prisotne le pri enem udeležencu. Če ena od udeleženih oseb ne deluje tako, da ji je mogoče očitati, se ne izključi možnosti kaznovanja pri drugih. Če zakon določa, da posebne osebne značilnosti izključujejo možnost kaznovanja, velja to le za udeleženega, pri katerem so le te prisotne. Če zakon določa, da je dejanje, ki bi sicer bilo prekršek, pri posebnih osebnih značilnostih storilca kaznivo dejanje, velja to le za udeleženega, pri katerem so le te prisotne.

30. člen ureja globo za pravne osebe in združenja oseb. Če je nekdo kot za zastopanje pooblaščen organ pravne osebe ali član takšnega organa, če je kot predsednik pravno nesposobnega društva ali član takšnega predsedstva, če je kot za zastopanje pooblaščen družbenik pravno sposobne osebne družbe, ali če je kot generalni pooblaščenec ali na vodilnem položaju kot prokurist ali poslovni pooblaščenec pravne osebe ali v 2. ali 3. št. navedenega združenja oseb ali

kot siceršnja oseba, ki je odgovorna za vodenje obrata ali podjetja pravne osebe ali v 2. ali 3. št. navedenega združenja oseb, k čemur spada tudi nadzor nad poslovanjem ali drugo izvajanje kontrolnih pooblastil na vodilnih položajih, storil kaznivo dejanje ali prekršek, s katerim je kršil dolžnosti, ki zadevajo pravno osebo ali združenje oseb, ali s katerimi se je ali naj bi se pravna oseba ali združenje oseb obogatilo, se lahko proti tej osebi odredi globo.

Sovpadanje več kršitev zakona (kaznivo dejanje in prekršek) urejajo 19. – 21. člen nemškega zakona o prekrških. 19. člen ureja »Idealni stek kaznivih dejanj ali prekrškov«: Če je z istim dejanjem kršenih več zakonov, po katerih se prekršek lahko preganja, ali če je tak zakon kršen večkrat, se določi le eno globo. Če je kršenih več zakonov, se globo določi po zakonu, ki predvideva najvišjo globo. Lahko se prizna stranske posledice, ki jih predvideva drug zakon. 20. člen ureja »Realni stek kaznivih dejanj ali prekrškov«: Če je zasluženih več glob, se določi vsako posebej. 21. člen pa ureja »Sovpadanje kaznivega dejanja in prekrška«: Če je neko dejanje istočasno kaznivo dejanje in prekršek, se uporabi le kazenski zakon. Lahko se prizna stranske posledice, ki jih predvideva drug zakon. V primeru prvega odstavka 21. člena se lahko dejanje kaznuje kot prekršek, če kazen ni izrečena.

Zakon o prekrških je že v dosedanjem besedilu skladen s pravnimi akti Evropske unije, zato velja enako za predlog zakona o spremembah in dopolnitvah tega zakona. V navedeno ureditev, povezano s tem področjem, predlog zakona posega le posredno, z določitvijo krajevno izključno pristojnega sodišča za izvrševanje denarnih kazni, kar vsebinsko ne vpliva na odločanje v teh zadevah.

6. DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Administrativne in druge posledice

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

- **razlogi za uvedbo novega postopka ali administrativnih bremen in javni interes, ki naj bi se s tem dosegel:**

Uvajata se nova postopka začasnega odvzema voznškega dovoljenja in odložitve izvršitve prenehanja veljavnosti voznškega dovoljenja. S tem se v okviru Zakona o prekrških omogoča postopkovna izvedba predloga novega Zakona o voznikih in Zakona o pravilih cestnega prometa, ki po eni strani zagotavljata hitrejša in učinkovitejša izločanja nevarnih voznikov iz prometa, po drugi pa varnostno ali osebno resocializacijo teh voznikov z vključitvijo v ustrezne programe usposabljanja za varno vožnjo in zmanjšanja ter odprave odvisnosti od alkohola in psihoaktivnih snovi.

Uvaja se novo izredno pravno sredstvo Odprava ali sprememba odločbe na predlog prekrškovnega organa, ki omogoča hitrejši, učinkovitejši in cenejši način zagotavljanja zakonitosti odločb o prekrških, brez nepotrebne obremenitve Vrhovnega državnega tožilstva in Vrhovnega sodišča, saj bo predlogu odločalo okrajno sodišče.

- **ukinitev postopka ali odprava administrativnih bremen:**

V praksi je obstajal dvom ali se taksa za izpisek iz kazenske evidence plačuje kot sodna ali upravna taksa. Potem, ko je bila kot upravna taksa odpravljena (Zakon o upravnih taksah, Uradni list RS, št. 42/07 – uradno prečiščeno besedilo in 126/07), v Zakonu o sodnih taksah pa ni posebej določena. Z Zakonom o prekrških določena taksna obveznost ni sistemska, po oceni predlagatelja predstavlja za upravičence administrativno oviro, za sodišča pa nepotrebno obremenitev. Zato se s spremembo zakon odpravlja.

- **spoštovanje načela »vse na enem mestu« ter organ in kraj izvajanja dejavnosti**

oziroma obveznosti:

Načelo je upoštevano v zvezi z novim postopkom odložitve izvrševanja prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja na način, da sodišče stalnega ali začasnega prebivališča storilca prekrška vedno odloča o izreku te stranske sankcije, ne glede v kakšnem postopku so bile izrečene kazenske točke za kršitev pravil cestnega prometa. Isto sodišče odloča tudi o odložitvi izvršitve in prav tako o preklicu izvršitve. S tem je olajšan dostop storilca na sodišče in omogočeno obravnavanje v domačem okolju, tako bo lahko tudi prej in z manjšimi stroški zbrano potrebno gradivo za odločitve.

Smiselno enako velja za odreditev osebne in hišne preiskave ter zasega in preiskave elektronskih in z njimi povezanih naprav ter nosilcev elektronskih podatkov, o čemer bo poslej odločalo okrajno sodišče in ne več kot doslej senat okrožnega sodišča.

- **podatki oziroma dokumenti, potrebni za izvedbo postopka, ki jih bo organ pridobil po uradni dolžnosti in način pridobivanja:**

Zaradi večje učinkovitosti v delovanju državnih organov se s predlagano dopolnitvijo v novem petem odstavku 204.a člena zagotavlja možnost oddaljenega elektronskega dostopa do podatkov v evidencah o pravnomočnih odločbah o prekrških iz 203. in 204. člena zakona za sodišča in državna tožilstva. Ta možnost je predlagana tudi za policijo, v ustreznem obsegu. Smiselno enako velja za dostop do podatkov iz skupne evidence kazenskih točk

- **ustanovitev novih organov, reorganizacija ali ukinitvev obstoječih organov:**

Reorganizacija obstoječe mreže sodišč ni predvidena. Predlagana določitev izključnih pristojnosti Okrajnih sodišč v Ljubljani in Celju in Višjega sodišča v Celju pa bo prispevala k racionalizaciji poslovanja, zmanjšanju stroškov in zvišanju kakovosti na podlagi specializacije za posamezne vrste zadev.

- **ali bo izvajanje postopkov in dejavnosti zahtevalo nove kadre, ali so izvajalci primerno usposobljeni ali bo potrebno dodatno usposabljanje ter finančna in materialna sredstva, in**
- **ali bo ukinitvev postopkov in dejavnosti imela za posledico zmanjšanje kadrov ter finančnih in materialnih sredstev:**

Sprejem zakona bo zaradi novih postopkov začasnega odvzema vozniškega dovoljenja (ocena do 6.000 zadev letno) in postopkov odložitve izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja (ocena do zadev 9.000 letno, glede na možno število vloženih predlogov) ter postopkov izdaje sklepov o prenehanju veljavnosti vozniških dovoljenj pri sodiščih stalnega ali začasnega prebivališča (ocena do 5.000 letno) povečal delovne obremenitve okrajnih in višjih sodišč splošne pristojnosti v navedenem obsegu.

Hkrati pa se bodo glede na predlog novega Zakona o pravilih cestnega prometa, ki odpravlja povzročitev prometne nesreče kot poseben prekršek zmanjšale obremenitve okrajnih sodišč za približno 10.000 zadev rednega sodnega postopka o prekršku letno, v ustrezno manjšem obsegu pa tudi na višjih sodiščih.

Predlagatelj ocenjuje, da bo glede na tako usklajene predloge in ob upoštevanju sedanjih v poprečju manjših obremenitev okrajnih sodišč (z izjemo največjih, zlasti v Ljubljani in Mariboru, na katerih se zaostanki preprečujejo z občasnim prenosom zadev v reševanje manj obremenjenim okrajnim sodiščem istega ali sosednjega okrožja) dodatne naloge možno opraviti v obstoječih kadrovskih okvirih. V primeru sodišč, ki so nadpovprečno obremenjena, pa bo še vedno možno del zadev razporediti na druga sodišča v okviru istega okrožja. Pri tem predlagatelj upošteva tudi, da bodo za nova pravna sredstva predpisane ustrezne takse v predlogu novele Zakona o sodnih taksah (ZST-1), kar naj bi prispevalo k razumnemu vlaganju teh sredstev.

Učinek dodatnih obremenitev in tudi rešitev, ki terjajo zahtevnejše delo sodišč glede na spremembe v postopku (razširjeni preizkusi zahtev za sodno varstvo po uradni dolžnosti, vpliv strožjih sankcij v cestnem prometu, določbe o steku, razširjene možnosti pritožbe in druge) naj bi se zato izravnal.

Z uvedbo novega izrednega pravnega sredstva Odprava ali sprememba odločbe na predlog prekrškovnega organa pa se razbremenjuje Vrhovno državno tožilstvo in Vrhovno sodišče. Z vidika celotne obremenitve pravosodja je tudi ta rešitev po skupnih učinkih najmanj nevtralna, saj bodo o odpravi kršitev odločala okrajno sodišča. po postopku, ki je manj zapleten, za ta sodišča pa ne pomeni pomembnejše dodatne obremenitve.

Dodatno usposabljanje izvajalcev zakona na sodiščih in državnih tožilstvih bo opravljeno z razporeditvijo seznanitve s spremembami v obstoječe organizacijske in finančne okvire Centra za izobraževanje v pravosodju.

Določitev novih izključnih pristojnosti posameznih sodišč, glede na enak obseg dela, ki pomeni sorazmerno zmanjšanje obremenitev drugih sodišč, ki ne bodo več pristojna za te zadeve, ne bo povečal skupnih stroškov za delo sodišč. Ustrezne prerazporeditve bodo opravljene v okviru skupnega proračuna za sodišča. Na enak način bodo opravljene ustrezne kadrovske spremembe v okviru enakega skupnega števila sodnikov in javnih uslužbencev.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

- dokumentacija, ki jo je stranka dolžna predložiti, povečanje ali zmanjšanje obsega dokumentacije z navedbo razlogov in
- stroški, ki jih bo imela stranka ali razbremenitev stranke:

Storilci prometnih prekrškov bodo dolžni v postopkih vrnitve začasno odvzetega voznškega dovoljenja in odložitve izvršitve prenehanja veljavnosti voznškega dovoljenja predložiti spričevala o kontrolnih pregledih in potrdila o dodatnem usposabljanju za vožnjo oz. programu rehabilitacije. Stroški bodo določeni v skladu z izvedbenimi predpisi novega Zakona o voznikih.

- čas, v katerem bo stranka lahko uredila zadevo:

Postopek začasnega odvzema in vrnitve voznškega dovoljenja bo trajal predvidoma do šest mesecev, postopek odložitve izvršitve prenehanja tega dovoljenja pa do tri mesece.

6.2 Presoja posledic na okolje, ki vključuje tudi prostorske in varstvene vidike

- posledice na kakovost zraka,
- posledice na cilje upravljanja voda,
- posledice na kakovost ali vire prsti,
- posledice na podnebne spremembe,
- posledice na biotsko raznovrstnost, varovana območja in zavarovana območja,
- posledice na nastajanje in ravnanje z odpadki,
- posledice na verjetnost ali stopnjo tveganj za okolje,
- posledice aktivnosti podjetij na okolje,
- posledice za organizacijo dejavnosti v prostoru in rabo prostora,
- posledice na prostorsko identiteto,
- posledice na varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami:
- preprečevanje nastanka oziroma zmanjšanja posledic naravnih in drugih nesreč,

zaščita, reševanje in pomoč ob nesreči:

Nove zakonske določbe o začasnem odvzemu vozniškega dovoljenja storilcem hudih cestnoprometnih prekrškov in z odpravljanjem vzrokov kršitev povezano izvrševanje programov usposabljanja za varno vožnjo in rehabilitacijskih programov v primerih odvisnosti (alkohol, droge) bodo prispevale k večji varnosti cestnega prometa.

6.3 Presoja posledic na gospodarstvo

- posledice na poslovne stroške in poslovanje,
- posledice na premoženjske pravice,
- posledice na inovacije in raziskave,
- posledice na potrošnike in gospodinjstva,
- posledice na določene regije in sektorje,
- posledice na druge države in mednarodne odnose,
- posledice na makroekonomsko okolje,
- presoja posledic na mala in srednja podjetja:
 - število podjetij in njihova velikost,
 - število podjetij in delovnih mest, na katere se nanaša predlagani predpis,
 - pomen različnih kategorij malih in srednjih podjetij v panogah,
 - povezanost z drugimi panogami in možni vplivi na podizvajalce,
- presoja posledic na konkurenčnost podjetij:
 - omejevanje dobaviteljem dostopa na trg,
 - omejevanje konkurenčnosti dobaviteljev,
 - zmanjševanje spodbud dobaviteljem za učinkovito konkurenčnost.

6.4 Presoja posledic na socialnem področju

- posledice na zaposlenost in trg dela,
- posledice na standarde in pravice v zvezi s kakovostjo dela,
- posledice na socialno vključenost in zaščito določenih skupin,
- posledice na pravice iz starševskega varstva in družinskih prejemkov ter na družinska razmerja,
- posledice na enakost spolov:

Izhajajoč iz načela enakosti spolov je pri evidencah osebnih podatkov predlagana sprememba besedila »dekliškega priimka« v »priimek pred poroko«. Tako se v smislu enakosti upošteva, da ob poroki priimek lahko spremeni vsak od zakoncev oziroma oba zakonca.

- posledice na enako obravnavo družbenih skupin glede na različne osebne okoliščine (nediskriminacija),
- posledice na sodno varstvo in učinkovito sodno varstvo človekovih pravic in temeljnih svoboščin,
- posledice na upravljanje, udeležbo, dobro asimilacijo, dostop do sodišč, medije in etiko,
- posledice na javno zdravje,
- posledice na zdravstveno varstvo.

6.5 Presoja posledic na dokumente razvojnega načrtovanja

- posledice na nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja,
- posledice na razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna,
- posledice na razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij.

6.6 Izvajanje sprejetega predpisa

a) Predstavitev sprejetega zakona

- ciljnim skupinam (seminarji, delavnice),
- širši javnosti (mediji, javne predstavitve, spletne predstavitve);

Zakon bo sodnikom predstavljen v okviru redne dejavnosti Centra za izobraževanje v pravosodju, širši javnosti pa medijsko ob predlaganju in sprejemu.

b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa

- zagotovitev spremljanja izvajanja predpisa,
- organi, civilna družba,
- metode za spremljanje doseganja ciljev,
- merila za ugotavljanje doseganja ciljev,
- časovni okvir spremljanja za pripravo poročil,
- roki za pripravo poročil o izvajanju zakona, doseženih ciljih in nadaljnjih ukrepih.

Izvajanje zakona bodo vsebinsko spremljala sodišča v letnih poročilih, statistično pa tudi Ministrstvo pristojno za pravosodje v okviru priprave Sodne statistike za vsako posamezno leto.

6.7 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona: /

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o prekrških (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 17/08, 21/08 – popr., 76/08 – ZIKS-1C, 108/09, 109/09 – odločba US in 45/10 - ZIntPK) se v drugem odstavku 4. člena za šesto alinejo doda nova sedma alineja, ki se glasi:

»– izločitev iz postopkov javnega naročanja;«

Dosedanja sedma alineja postane osma alineja.

V tretjem odstavku se za besedo »države« beseda »in« nadomesti z vejico, za besedo »predmetov«, pa se doda besedilo »in izločitev iz postopka javnega naročanja«.

V četrtem odstavku se beseda »in« nadomesti z vejico, za besedo »vozila« pa se doda besedilo »in izločitev iz postopkov javnega naročanja«.

2. člen

V 11. členu se črta besedilo »ali če do izvršitve prekrška ni prišlo«.

3. člen

Za 11. členom se doda nov 11.a člen, ki se glasi:

»Prekršek in kaznivo dejanje
11.a člen

(1) Zoper storilca, ki je bil v kazenskem postopku pravnomočno spoznan za krivega kaznivega dejanja, ki ima tudi znake prekrška, ali je bila zaradi takega dejanja kazenska ovadba zoper njega zavržena na podlagi postopka poravnavanja ali odloženega pregona, se ne vodi postopek o prekršku in se mu tudi ne izrekajo sankcije za prekrške.

(2) Če je bil kazenski postopek za kaznivo dejanje, ki ima tudi znake prekrška, pravnomočno ustavljen, ali je bila izdana pravnomočna oprostilna sodba, ali je bil obtožni akt pravnomočno zavrnjen ali zavržen, ali je bila kazenska ovadba zavržena, se postopek za prekršek zoper storilca vodi le, če ga razlogi za navedeno odločitev ne izključujejo.

(3) Če je bila zoper storilca vložena kazenska ovadba zaradi kaznivega dejanja, ki ima tudi znake prekrška, ali zaradi takega dejanja zoper njega teče kazenski postopek, se postopek o prekršku ne more začeti, če se je začel, pa se prekine in se ne sme nadaljevati, dokler ni postopek v zvezi s kaznivim dejanjem pravnomočno končan. V tem času zastaranje pregona zaradi prekrška ne teče in se nadaljuje po pravnomočnosti odločitve iz prejšnjega odstavka.

(4) Državni tožilec mora o svoji odločitvi, iz prejšnjih odstavkov tega člena, ki vpliva na vodenje postopka o prekršku, če je bil začel kazenski postopek, pa tudi o pravnomočni odločitvi sodišča, brez odlašanja obvestiti za obravnavanje prekrška pristojni prekrškovni organ oziroma sodišče.«

4. člen

Prvi odstavek 12. člena se črta.

Dosedanji drugi in tretji odstavek postaneta prvi in drugi odstavek.

5. člen

13. člen se spremeni tako, da se glasi:

»Odgovornost pravne osebe, samostojnega podjetnika posameznika, posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost in odgovorne osebe teh subjektov
13. člen

Pravne osebe, samostojni podjetniki posamezniki in posamezniki, ki samostojno opravljajo dejavnost, ter odgovorne osebe teh subjektov so odgovorne za prekršek v skladu s tem zakonom, če je v predpisu o prekršku tako določeno.«

6. člen

Za 13. členom se doda nov 13.a člen, ki se glasi:

»Izključitev odgovornosti
13.a člen

Republika Slovenija in samoupravne lokalne skupnosti ne odgovarjajo za prekršek, zakon pa lahko določi, da odgovarja za prekršek odgovorna oseba v državnem organu ali v samoupravni lokalni skupnosti.«

7. člen

14. člen se spremeni tako, da se glasi:

»Odgovornost pravne osebe
14. člen

(1) Pravna oseba je odgovorna za prekršek, ki ga pri opravljanju njene dejavnosti storilec stori v njenem imenu ali za njen račun ali v njeno korist ali z njenimi sredstvi.

(2) Če storilca prekrška ni mogoče odkriti ali če za prekršek ni odgovoren, je pravna oseba odgovorna za prekršek, če je njen vodstveni ali nadzorni organ ali njena odgovorna oseba opustila dolžno nadzorstvo, s katerim bi se prekršek lahko preprečil.

(3) Ne glede na določbi prejšnjih odstavkov tega člena pravna oseba ni odgovorna za prekršek, če dokaže, da je bil prekršek storjen:

– z namenom škodovanja tej pravni osebi, ali

– z zavestnim kršenjem pogodbe, na podlagi katere storilec opravlja delo ali storitev za pravno osebo, ali s kršenjem navodil ali pravil pravne osebe, ki je v okviru dolžnega nadzorstva pravočasno izvedla vse ukrepe, potrebne za preprečitev prekrška.«

8. člen

Za 14. členom se dodata nov 14.a in 14.b člen, ki se glasita:

»Odgovornost samostojnega podjetnika posameznika in posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost
14.a člen

(1) Samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, sta za prekršek, ki ga storilec stori pri opravljanju njune dejavnosti, odgovorna pod pogoji iz 14. člena tega zakona.

(2) Samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, sta za prekršek, ki ga pri opravljanju svoje dejavnosti storita sama, odgovorna pod pogoji iz 9. člena tega zakona.«

Odgovornost v primeru stečaja ali prenehanja
14.b člen

(1) Pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, so v primeru stečaja odgovorni za prekršek ne glede na to, ali je bil prekršek storjen pred začetkom stečajnega postopka ali med njim, vendar se jim ne izreče globa, temveč le odvzem predmetov in odvzem premoženjske koristi.

(2) Če pravna oseba pred izdajo odločbe oziroma sodbe o prekršku preneha obstajati, se jo spozna za odgovorno za prekršek, sankcije za prekršek in odvzem premoženjske koristi pa se izrečejo subjektu, ki je njen pravni naslednik, če je vodstveni ali nadzorni organ ali nosilec tega subjekta vedel za storjeni prekršek. Če tega ni vedel, se pravnemu nasledniku lahko izreče le odvzem predmetov in odvzem premoženjske koristi.

(3) Če samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, pred izdajo odločbe oziroma sodbe o prekršku preneha obstajati v tej statusni obliki, se ga spozna za odgovornega za prekršek, sankcije za prekršek in odvzem premoženjske koristi pa se izrečejo fizični osebi, ki je bila nosilec statusne oblike, ki je prenehala.«

9. člen

15. člen se spremeni tako, da se glasi:

»Pojem odgovorne osebe
15. člen

(1) Odgovorna oseba je tista oseba, ki je pooblaščen opravljal delo v imenu, na račun, v korist ali s sredstvi pravne osebe, samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, državnega organa ali organa samoupravne lokalne skupnosti.

(2) Odgovorna oseba je tudi tista oseba, ki je pri subjektu iz prejšnjega odstavka pooblaščen izvajati dolžno nadzorstvo, s katerim se lahko prepreči prekršek.

(3) Šteje se, da je za izvajanje dolžnega nadzorstva pooblaščen vodstveni organ, za dolžno nadzorstvo nad vodstvenim organom pa nadzorni organ, razen če dokaže, da je bila odgovornost za izvajanje dolžnega nadzorstva s pravnim aktom prenesena na drugo osebo ali organ.

(4) Če ima v primeru iz prejšnjega odstavka vodstveni ali nadzorni organ več članov, je za izvajanje dolžnega nadzorstva odgovoren vsak član posebej, razen če dokaže, da je bila ta

odgovornost s pravnim aktom naložena le posameznim članom ali ožji skupini članov.«

10. člen

Za 15. členom se doda nov 15.a člen, ki se glasi:

»Odgovornost odgovorne osebe 15.a člen

(1) Odgovorna oseba je odgovorna za prekršek, ki ga stori s svojim dejanjem (storitvijo ali opustitvijo) pri opravljanju dejavnosti pravne osebe, samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, pri izvrševanju pooblastil državnega organa ali organa samoupravne lokalne skupnosti.

(2) Odgovornost odgovorne osebe za prekršek ne preneha, če ji je prenehala zaposlitev ali ni več druge pravne podlage za delo v pravni osebi ali zanjo, za samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, za državni organ ali samoupravno lokalno skupnost, kakor tudi ne, če je subjekt, pri katerem je delovala odgovorna oseba, prenehal obstajati ali opravljati dejavnost ali če ni več pogojev za ugotavljanje njegove odgovornosti za prekršek.

(3) Ne glede na določbe prejšnjih odstavkov tega člena odgovorna oseba ni odgovorna za prekršek, če je ravnala po odredbi nadrejene odgovorne osebe ali vodstvenega ali nadzornega organa pravne osebe, državnega organa ali samoupravne lokalne skupnosti ali po odredbi samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, in je storila vse, kar je bila po zakonu, drugem predpisu ali po notranjem aktu tega subjekta dolžna storiti, da bi preprečila prekršek.«

11. člen

V 17. členu se v četrti alineji drugega odstavka in četrti alineji sedmega odstavka za besedo »posameznika« doda besedilo »oziroma posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost«.

V četrtem odstavku se za besedo »carin« doda besedilo »ter javnega naročanja«, za besedo »predmeta« pa se doda besedilo »oziroma naročila«.

V šestem odstavku se za besedo »financ« doda vejica in besedilo »javnega naročanja«.

12. člen

V prvem odstavku 22. člena se beseda »javnega« nadomesti z besedo »cestnega«.

V osmem odstavku se v prvem stavku črta beseda »do«. V drugem stavku se pred besedo »šestega« vejica nadomesti z besedo »in«, besedi »in sedmega« pa črtata.

Dodata se nov deveti in deseti odstavek, ki se glasita:

»(9) Izvršitev prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja se lahko odloži pod pogoji in po postopku, določenimi s tem zakonom in zakonom, ki ureja pogoje opravljanja zdravstvenih pregledov ter dodatnih usposabljanj voznikov (v nadaljnjem besedilu: zakon o voznikih).

(10) Obvestilo o možnosti, pogojih in postopku izbrisa kazenskih točk na podlagi opravljenih

zdravstvenih pregledov in udeležbe v programih dodatnega usposabljanja za varno vožnjo po določbah zakona o voznikih, je sestavni del pravnega pouka v vsaki odločbi, s katero se izrečejo kazenske točke v cestnem prometu.«

13. člen

V prvem odstavku 23. člena se beseda »javnega« nadomesti z besedo »cestnega«.

V drugem odstavku se za prvim stavkom doda nov drugi stavek, ki se glasi: »Storilcu prekrška, ki je storil prekršek po tem, ko je že bil pravnomočno spoznan za odgovornega za prekršek, ki je po zakonu, ki ureja pravila cestnega prometa opredeljen kot hujši prekršek (v nadaljnjem besedilu: hujši prekršek) in pod pogojem iz četrtega odstavka 26. člena tega zakona (v nadaljnjem besedilu: povratnik), se prepoved izreče v trajanju od treh mesecev do dveh let.«

V četrtem odstavku se za besedo »storilcu« doda vejica in besedilo »ki ni povratnik,«.

14. člen

Za 25. členom se doda nov 25.a člen, ki se glasi:

»Izločitev iz postopka javnega naročanja
25.a člen

(1) Sodišče sme izreči sankcijo izločitve iz postopka javnega naročanja, če je storilec storil prekršek na področju javnega naročanja in je ta sankcija določena v zakonu, ki ureja področje javnega naročanja.

(2) Izločitev iz postopka javnega naročanja se izreče v trajanju, ki ga določa zakon iz prejšnjega odstavka.«

15. člen

V šestem odstavku 26. člena se tretji stavek črta.

16. člen

Tretji odstavek 27. člena se črta.

17. člen

V drugem odstavku 50. člena se besedilo »Predlog mora vsebovati podatke o kršitelju prekrška« nadomesti z besedilom »Predlog vsebuje podatke o kršitelju«.

18. člen

V drugem odstavku 52. člena se za drugo alinejo doda nova tretja alineja, ki se glasi: »– če je predpisana stranska sankcija izločitve iz postopka javnega naročanja;«.

Dosedanja tretja do peta alineja postanejo četrta do šesta alineja.

19. člen

V 55.a členu se za drugim odstavkom dodajo nov tretji, četrti, peti in šesti odstavek, ki se glasijo:

»(3) Prekrškovni organ, ki zoper istega kršitelja hkrati obravnava prekrške, o katerih se odloča po hitrem postopku, in prekrške, o katerih se odloča v rednem sodnem postopku, pri pristojnem sodišču vloži za vse prekrške enoten obdolžilni predlog:

- če je med storjenimi prekrški medsebojna zveza,
- če gre za kršitve istih predpisov in
- če so podani isti dokazi.

(4) Prekrškovni organ mora v obdolžilnem predlogu obrazložiti pogoje iz prejšnjega odstavka tega člena.

(5) Na podlagi obdolžilnega predloga iz prvega odstavka tega člena se izvede enoten postopek in odloči z eno samo sodbo po pravilih, ki veljajo za redni sodni postopek. Sodišče, ki obravnava obdolžilni predlog ostane pristojno za vse prekrške, ne glede na potek in izid enotnega postopka.

(6) Za prekrške iz tretjega odstavka tega člena, o katerih se sicer odloča po hitrem postopku, se storilcu lahko izreče le najnižja mera globe, ki je predpisana v razponu (tretji odstavek 52. člena) in

ima storilec pravico do polovičnega plačila izrečene globe ob smiselni uporabi pogojev, ki jih ta zakon določa za hitri postopek (56.a člen). Pouk o pravici do polovičnega plačila globe je del pouka o pravici do pritožbe.«

Dosedanji tretji odstavek postane sedmi odstavek.

20. člen

V drugem odstavku 57. člena se beseda »javnega« nadomesti z besedo »cestnega«.

21. člen

V prvem odstavku 57.a člena se besedilo »zakonov o varstvu javnega reda in miru, o varnosti cestnega prometa, o tujcih ali o nadzoru državne meje ter predpisov o javnih zbiranjih« nadomesti z besedilom »s področja javnega reda in miru, varnosti cestnega prometa, vstopa in zapustitve države ter bivanja in prebivanja tujcev, nadzora državne meje in javnih zbiranj«.

Doda se nov peti odstavek, ki se glasi:

»(5) Če je plačilni nalog iz prvega odstavka tega člena za prekršek zoper varnost cestnega prometa prekrškovni organ izdal in vročil kršitelju potem, ko mu je na kraju prekrška omogočil, da se neposredno po storjenem prekršku osebno izjavi o prekršku (55. člen), se v plačilnem nalogu kratko navede izjava kršitelja o dejanju. Zoper tak plačilni nalog kršitelj nima pravice do ugovora, dovoljena pa je zahteva za sodno varstvo.«

22. člen

V drugem odstavku 58. člena se za besedilom »zastopanje tuje pravne osebe,« doda besedilo »postopek zoper pravno in odgovorno osebo,«.

23. člen

V prvem odstavku 62.a člena se prva in druga alineja spremenita tako, da se glasita:

- »– ali je odločil stvarno pristojni organ,
- ali je podana kršitev materialnih določb tega zakona ali predpisa, ki določa prekršek,«.

24. člen

V četrtem odstavku 63. člena se pika nadomesti z vejico in doda besedilo »če ugotovi kršitev pravice do izjave, pa storilcu da tudi možnost, da se izjavi o prekršku.«

25. člen

V 65. členu se za četrtem odstavkom doda nov peti odstavek, ki se glasi:

»(5) Če sodišče iz podatkov v spisu ugotovi dejstva, glede katerih se storilec v postopku pred prekrškovnim organom oziroma v zahtevi za sodno varstvo ni mogel izjaviti, obvesti o tem storilca, če dejstva izhajajo iz opisa dejanskega stanja, pa mu opis posreduje, hkrati pa storilca seznani, kje in kdaj lahko pregleda spise zadeve, ga pouči po četrtem odstavku 114. člena tega zakona ter mu določi rok, v katerem lahko poda svoje navedbe, predloge in zahteve. Če se sodišče odloči, da bo ponovilo oziroma dopolnilo dokazni postopek, storilca o tem obvesti, in ga hkrati seznani, da je lahko navzoč pri izvajanju dokazov in da ga bo povabilo k posameznim procesnim dejanjem, če bo to sodišču pisno predlagal v petih dneh po prejemu obvestila.«

Dosedanji peti do osmi odstavek postanejo šesti do deveti odstavek.

Dosedanji deveti odstavek, ki postane deseti odstavek, se spremeni tako, da se glasi:

»(10) Če sodišče s sodbo odpravi sklep o zavrženju prepozne ali nedovoljene zahteve za sodno varstvo ali ugovora (57.a in 57.b člen), hkrati odloči tudi o zahtevi za sodno varstvo ali ugovoru.«

Dosedanja deseti in enajsti odstavek postaneta enajsti in dvanajsti odstavek.

Doda se nov trinajsti odstavek, ki se glasi:

»(13) V postopku odločanja sodišča o zahtevi za sodno varstvo ima prekrškovni organ, ki je izdal izpodbijano odločbo, položaj predlagatelja v rednem sodnem postopku.«

26. člen

66. člen se spremeni tako, da se glasi:

»Pravica do pritožbe
66. člen

(1) Zoper sklep sodišča, s katerim je bila zahteva za sodno varstvo zavržena, je dovoljena pritožba iz vseh razlogov po 154. členu tega zakona.

(2) Zoper druge odločbe sodišča prve stopnje lahko osebe iz prvega odstavka 59. člena tega zakona vložijo pritožbo iz razlogov po 1., 2. in 4. točki 154. člena tega zakona, razen glede stroškov postopka organa, pristojnega za odločanje o prekrških, če je bila izrečena višja globa od najnižje predpisane za prekršek ali če je bila izrečena globa, ki je predpisana v večkratniku ali v odstotku (četrty in peti odstavek 17. člena) ali če sta bila izrečena odvzem predmetov ali odvzem premoženjske koristi v vrednosti, ki presega 400 eurov.

(3) Prekrškovni organ, ki je izdal odločbo v hitrem postopku, lahko iz pritožbenih razlogov po 1., 2.

in 4. točki 154. člena tega zakona, razen glede stroškov postopka pred sodiščem, vloži pritožbo zoper odločbo sodišča v naslednjih primerih:

- če je sodišče odpravilo odločbo prekrškovnega organa;
- če je sodišče spremenilo odločbo prekrškovnega organa in ustavilo postopek o prekršku;
- če je sodišče izreklo nižjo globo kakor prekrškovni organ ali opomin.

(4) Prekrškovni organ vloži pritožbo skupaj s spisom pri sodišču, ki je odločilo o zahtevi za sodno varstvo. Sodišče po preizkusu pravočasnosti in dovoljenosti pritožbe pošlje izvod pritožbe storilcu, ki sme nato v osmih dneh po prejemu podati sodišču odgovor na pritožbo. Pritožbo in odgovor z vsemi spisi predloži sodišče višjemu sodišču.

(5) V postopku s pritožbo iz prejšnjega odstavka in morebitnem novem sojenju, se odločitev ne sme spremeniti v škodo kršitelja v primerjavi z odločbo o prekršku, zoper katero je bila vložena zahteva za sodno varstvo, o kateri je odločalo sodišče prve stopnje.

(6) Pritožba se obravnava po določbah pritožbenega postopka v rednem sodnem postopku.

(7) Osebe iz drugega odstavka tega člena vložijo pritožbo pri prekrškovnem organu, ki je izdal odločbo, zoper katero je bila vložena zahteva za sodno varstvo. Prekrškovni organ pritožbo pošlje skupaj s spisom sodišču, ki je odločilo o zahtevi za sodno varstvo.

(8) Prepozno ali nedovoljeno pritožbo zavrže sodišče, ki je odločilo o zahtevi za sodno varstvo, s sklepom, ki ga vroči tudi vlagateljem iz drugega in četrtega odstavka tega člena.«

27. člen

73. člen se spremeni tako, da se glasi:

»Pridržanje storilca
73. člen

(1) V postopku o prekršku se sme storilec pridržati, če tako določa zakon.

(2) Če zakon ne določa drugače, se za postopek pridržanja uporablja ta zakon.«

28. člen

Prvi odstavek 83. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) O sporu o pristojnosti med okrajnimi sodišči odloči višje sodišče.«

29. člen

V drugem odstavku 108. člena se zadnji stavek spremeni tako, da se glasi: »O pritožbi mora sodišče odločiti v 48 urah od prejema spisa.«

30. člen

V tretjem odstavku 110. člena se zadnji stavek spremeni tako, da se glasi: »O pritožbi mora sodišče odločiti v 48 urah od prejema spisa.«

31. člen

V prvem odstavku 112. člena se v prvem stavku pika na koncu nadomesti z vejico in doda besedilo »izrečeno za prekršek.«

32. člen

Za 113. členom se doda nova 7.a točka desetega poglavja in členi 113.a do 113.e, ki se glasijo:

»7.a Postopek začasnega odvzema vozniškega dovoljenja

Začasni odvzem vozniškega dovoljenja 113.a člen

(1) Če je podan utemeljen sum, da je storilec, ki ima veljavno vozniško dovoljenje, storil prekršek zoper varnost cestnega prometa, za katerega je predpisana stranska sankcija kazenskih točk v cestnem prometu v številu, zaradi katerega se po zakonu izreče prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja, mora prekrškovni organ v petih dneh od ugotovitve prekrška in storilca predlagati sodišču, da storilcu začasno odvzame vozniško dovoljenje. Predlog za začasni odvzem vozniškega dovoljenja je sestavni del obdolžilnega predloga.

(2) Če pooblaščen uradna oseba na kraju prekrška ugotovi, da so podani pogoji iz prejšnjega odstavka tega člena, storilcu takoj prepove nadaljnjo vožnjo in mu odvzame vozniško dovoljenje ter mu o tem izda potrdilo, vozniško dovoljenje pa s predlogom za odvzem pošlje sodišču. Če storilec ne izroči vozniškega dovoljenja, mu pooblaščen uradna oseba na kraju samem prepove nadaljnjo vožnjo in to prepoved z navedbo, da vozniško dovoljenje ni bilo odvzeto, zaznamuje na potrdilu.

(3) Če je prekršek ugotovljen s tehničnim sredstvom ali na drug način, zaradi katerega storilec s kršitvijo ni bil seznanjen na kraju kršitve, se storilcu vožnja prepove in vozniško dovoljenje odvzame s sklepom o začasnem odvzemu vozniškega dovoljenja, ki ga sodišče izda na predlog prekrškovnega organa.

Odločanje o začasnem odvzemu vozniškega dovoljenja 113.b člen

(1) Sodišče o predlogu iz prvega odstavka 113.a člena odloči s sklepom, ki ga mora odpraviti najpozneje v osmih dneh od prejema zadeve. Pisni sklep o začasnem odvzemu vozniškega dovoljenja mora obsegati podatke, ki jih zakon določa za obdolžilni predlog in razloge za odvzem. Pri odločanju o predlogu se sodišče omeji na presojo izpolnjevanja pogojev za odvzem. Pravni pouk obsega tudi pouk o pravici in pogojih za vložitev predloga za vrnitev začasno vzetega vozniškega dovoljenja po tem zakonu.

(2) Zoper sklep o odvzemu vozniškega dovoljenja lahko obdolženec v treh dneh od prejema sklepa vloži ugovor, ki ne zadrži izvršitve sklepa. Sodišče odloči o ugovoru s sklepom, ki ga izda v 30 dneh od prejema ugovora. Pred odločitvijo lahko pridobi pisno izjavo obdolženca ali ga zasliši ter izvede druge dokaze, potrebne za odločitev o ugovoru.

(3) Zoper sklep, s katerim se odloči o ugovoru, imata obdolženec in prekrškovni organ pravico do pritožbe v osmih dneh od vročitve sklepa. Pritožba obdolženca zoper sklep, s katerim je bil ugovor zavrnjen, ne zadrži izvršitve sklepa o začasnem odvzemu vozniškega dovoljenja. O pritožbi odloči višje sodišče s sklepom, ki ga izda v 15 dneh od prejema spisa.

(4) Zoper sklep s katerim se zavrne ali zavrne predlog za začasni odvzem vozniškega dovoljenja,

ima prekrškovni organ pravico do pritožbe v osmih dneh od vročitve sklepa. Pritožba ne zadrži vrnitve odvzetega vozniškega dovoljenja. O pritožbi odloči višje sodišče s sklepom, ki ga izda v 15 dneh od prejema spisa.

Učinek, trajanje in vštevanje začasnega odvzema 113.c člen

(1) Odvzem vozniškega dovoljenja in na kraju prekrška izrečena prepoved nadaljnje vožnje brez odvzema vozniškega dovoljenja ter izdaja sklepa sodišča o začasnem odvzemu vozniškega dovoljenja imajo učinek prepovedi vožnje motornega vozila tistih vrst in kategorij, za katere je storilec imel dovoljenje, ko je storil prekršek.

(2) Odvzem vozniškega dovoljenja in prepoved nadaljnje vožnje brez odvzema vozniškega dovoljenja, ki ju na kraju prekrška izreče pooblaščen uradna oseba, začneta učinkovati takoj in veljata do vročitve sklepa sodišča o predlogu za začasni odvzem vozniškega dovoljenja obdolžencu.

(3) Začasni odvzem vozniškega dovoljenja, ki ga sodišče izreče s sklepom, začne učinkovati z vročitvijo sklepa o odvzemu vozniškega dovoljenja obdolžencu in velja za čas, dokler traja postopek, vendar najdlje za toliko časa, kot ga določa zakon za ponovno pridobitev vozniškega dovoljenja. Če je storilcu pravnomočno izrečena stranska sankcija kazenskih točk v številu, zaradi katerega se po zakonu izreče prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja, traja začasni odvzem do izvršitve sklepa o prenehanju veljavnosti vozniškega dovoljenja oziroma do odločitve o odložitvi izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja.

(4) Čas, za katerega je bilo začasno odvzeto vozniško dovoljenje oziroma prepovedana vožnja, se obdolžencu všteje v izrečeno sankcijo prepovedi vožnje motornega vozila določene vrste ali kategorije ali v čas, v katerem lahko ponovno pridobi vozniško dovoljenje, ki mu je zaradi sklepa ali sodbe prenehalo veljati.

(5) Opozorilo o učinku iz prejšnjih odstavkov tega člena je sestavni del potrdila o odvzemu vozniškega dovoljenja, ki se storilcu izroči na kraju prekrška, in sklepa sodišča o začasnem odvzemu vozniškega dovoljenja.

(6) Določba četrtega odstavka tega člena velja tudi, če je storilcu zaradi kršitve pravil v cestnem prometu, ki ima tudi znake prekrška, bil izrečen ukrep začasnega odvzema vozniškega dovoljenja po določbah zakona, ki ureja kazenski postopek, in je bil kazenski postopek pravnomočno ustavljen ali je bila izdana pravnomočna oprostilna sodba ali je bil obtožni akt pravnomočno zavrnjen ali zavržen ali je bila zoper storilca kazenska ovadba zavržena.

Izvrševanje začasnega odvzema vozniškega dovoljenja 113.č člen

(1) Prekrškovni organ mora brez odlašanja obvestiti organ, ki vodi evidenco izdanih vozniških dovoljenj v kraju sedeža sodišča, pristojnega za izrek prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja po tem zakonu o začasno odvzetem vozniškem dovoljenju tistih vrst in kategorij, za katere je storilec imel dovoljenje, ko je storil prekršek, oziroma o izrečeni prepovedi nadaljnje vožnje motornega brez odvzema vozniškega dovoljenja vozila.

(2) Sodišče sklep o začasnem odvzemu vozniškega dovoljenja (prvi odstavek 113.b člena) vroči tudi organu iz prejšnjega odstavka in priloži vozniško dovoljenje, če je bilo odvzeto. Temu organu vroči tudi sklep o zavrnjenju ali zavrnitvi predloga za odvzem vozniškega dovoljenja (četrty

odstavek 113.b člena) in vse nadaljnje sklepe, izdane v postopku z ugovorom in pritožbo zoper sklep o predlogu za odvzem voznškega dovoljenja.

(3) Glede izvršitve začasnega odvzema voznškega dovoljenja se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja izvrševanje kazenskih sankcij, o prepovedi vožnje motornega vozila, razen določb o rokih za odreditev in izvršitev vpisa.

Vrnitev začasno odvzetega voznškega dovoljenja 113.d člen

(1) Obdolžencu se začasno odvzeto voznško dovoljenje na njegov predlog lahko vrne pred pravnomočnim zaključkom postopka o prekršku oziroma pred izvršitvijo sklepa o prenehanju veljavnosti voznškega dovoljenja. Predlog se do pravnomočnosti odločitve o obdolžilnem predlogu lahko vloži pri sodišču, ki je izdalo sklep o začasnem odvzemu voznškega dovoljenja, po pravnomočnosti pa pri sodišču, ki je pristojno za izdajo sklepa o prenehanju veljavnosti voznškega dovoljenja. Predlogu mora biti priloženo zdravniško spričevalo o opravljenem kontrolnem zdravstvenem pregledu po zakonu o voznikih, sicer se predlog zavrže.

(2) Sodišče ugotovi predlogu za vrnitev začasno odvzetega voznškega dovoljenja, če na podlagi predloženega zdravniškega spričevala iz prejšnjega odstavka, narave in pomena očitane kršitve, osebnosti obdolženca, njegovega prejšnjega življenja in drugih okoliščin oceni, da začasen odvzem ni neizogibno potreben za varnost cestnega prometa. Za razjasnitev teh okoliščin lahko sodišče pridobi pisno izjavo obdolženca ali ga zasliši ter izvede druge dokaze, potrebne za odločitev o predlogu.

(3) Zoper sklep, s katerim se ugotovi predlogu za vrnitev začasno odvzetega voznškega dovoljenja, ni pritožbe, sklep, s katerim se predlog zavrže ali zavrne, pa se lahko izpodbija samo v pritožbi zoper sodbo o obdolžilnem predlogu, če je ta pravnomočna, pa v pritožbi zoper sklep o prenehanju veljavnosti voznškega dovoljenja.

(4) Sodišče odloči o vrnitvi začasno odvzetega voznškega dovoljenja po uradni dolžnosti, če ugotovi, da ni več pogojev za odvzem.

(5) Sklep o vrnitvi začasno odvzetega voznškega dovoljenja se vroči tudi organu, ki vodi evidenco izdanih voznških dovoljenj v kraju sedeža sodišča, pristojnega za izrek prenehanja veljavnosti voznškega dovoljenja po tem zakonu.

Prednostno obravnavanje 113.e člen

Zadeve, v katerih je bilo storilcu začasno odvzeto voznško dovoljenje ali je bilo zaseženo motorno vozilo, se obravnavajo prednostno in hitro.«

33. člen

V prvem odstavku 143. člena se v 1. točki za besedo »preiskave« doda vejica in besedilo: »zaseg in preiskavo elektronskih in z njimi povezanih naprav ter nosilcev elektronskih podatkov, zaseg«.

34. člen

Naslov enajstega poglavja se spremeni tako, da se glasi: »IZREDNA PRAVNA SREDSTVA«

35. člen

Za 171. členom se dodajo nov 171.a do 171.č člen, ki se glasijo:

»Odprava ali sprememba odločbe na predlog prekrškovnega organa 171.a člen

(1) Sodišče, ki je pristojno za odločanje o zahtevi za sodno varstvo, na predlog prekrškovnega organa odpravi ali spremeni pravnomočno odločbo o prekršku:

1. če jo je izdal stvarno nepristojni prekrškovni organ;
2. če se opira na drugo odločbo o prekršku ali na kakšno drugo odločbo, pa je bila ta odločba pravnomočno spremenjena, razveljavljena oziroma odpravljena;
3. če so bile z njo očitno v škodo storilca prekršene materialne določbe tega zakona ali predpisa, ki določa prekršek.

(2) Predlog za odpravo ali spremembo odločbe se ne more opirati na razlog, o katerem je sodišče že odločilo po zahtevi za sodno varstvo.

Postopek za odpravo ali spremembo odločbe 171.b člen

(1) Predlog za odpravo ali spremembo odločbe lahko prekrškovni organ vloži po uradni dolžnosti ali na pisno pobudo osebe, ki ji je izrečena sankcija, njenega zakonitega zastopnika oziroma zagovornika, lastnika odvzetih predmetov, državnega tožilca ali sodišča. Prekrškovni organ na pobudo ni vezan, razen če jo poda sodišče ali državno tožilstvo.

(2) Sodišče o predlogu odloči s sklepom, zoper katerega ni pravnega sredstva.

Rok za vložitev predloga 171.c člen

Predlog za odpravo ali spremembo odločbe o prekršku se lahko vloži najpozneje v treh letih od njene pravnomočnosti oziroma do izteka trajanja stranskih sankcij.

Učinki odprave ali spremembe odločbe o prekršku 171.č člen

(1) Če je odločba odpravljena iz razloga po 1. točki prvega odstavka 171.a člena tega zakona, prekrškovni organ po odpravi odločbe pošlje predlog pristojnemu prekrškovnemu organu oziroma vloži obdolžilni predlog pri pristojnem sodišču.

(2) Če je podan razlog iz 2. ali 3. točke prvega odstavka 171.a člena tega zakona, sodišče spremeni odločbo prekrškovnega organa.

(3) V novem odločanju se ne sme izdati odločba, ki bi bila v primerjavi z odpravljeno ali spremenjeno odločbo v škodo kršitelja glede pravne opredelitve prekrška oziroma sankcije za prekršek.«

36. člen

V prvem odstavku 193. člena se za besedo »spremenjena« doda vejica in beseda »odpravljena«.

37. člen

Dosedanje besedilo 199. člena postane prvi odstavek tega člena.

Doda se nov drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Če je bilo zoper odločbo organa za odločanje o prekršku iz prejšnjega odstavka vloženo pravno sredstvo, o katerem je bilo odločeno na drugi stopnji, nastopi pravnomočnost z dnem, ko se odločitev odpravi vlagatelju pravnega sredstva.«

38. člen

V prvem odstavku 201. člena se na koncu besedila doda stavek, ki se glasi: »Če storilec globe ne plača, organ, ki je odločil o prekršku na prvi stopnji, izvede vse potrebne ukrepe za zavarovanje plačila v skladu s petim odstavkom tega člena.«

V četrtem odstavku se drugi stavek črta.

V šestem odstavku se drugi stavek spremeni tako, da se glasi: »O pritožbi mora sodišče odločiti v 48 urah od prejema spisa.«

39. člen

V tretjem odstavku 202. člena se v prvem stavku pika na koncu nadomesti z vejico in doda besedilo »če z zakonom ni določeno drugače.«

Peti odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(5) Vzgojne ukrepe, stranske sankcije kazenskih točk v cestnem prometu, prepovedi vožnje motornega vozila, izgona tujca iz države, odvzema predmetov, izločitve iz postopkov javnega naročanja in odvzem premoženjske koristi, ki so bili izrečeni s sodbo ali sklepom o prekršku, izvrši okrajno sodišče, ki je odločalo o prekršku na prvi stopnji, po določbah zakona, ki ureja izvrševanje kazenskih sankcij, če z zakonom ni določeno drugače.«

Doda se nov deseti odstavek, ki se glasi:

»(10) Z dnem, ko sodišče oziroma prekrškovni organ vloži predlog za prisilno izterjavo po tem zakonu, se na organ, pristojen za prisilno izterjavo, prenese tudi terjatev v korist državnega proračuna.«

40. člen

V prvem odstavku 202.a člena se beseda »javnega« nadomesti z besedo »cestnega«.

Peti odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(5) Sodišče lahko na pobudo upravičenca do pritožbe iz drugega odstavka tega člena ali po uradni dolžnosti prekine postopek odločanja o prenehanju veljavnosti voziškega dovoljenja do odločitve o vložnem predlogu za odpravo ali spremembo odločbe na predlog prekrškovnega organa, do odločitve pristojnega državnega tožilca o vloženi pobudi za vložitev zahteve za

varstvo zakonitosti zoper pravnomočno sodbo ali odločbo o prekršku iz prvega odstavka tega člena, če je zoper sodbo ali odločbo o prekršku vložena zahteva za varstvo zakonitosti, pa do odločitve o tej zahtevi.«

Doda se nov šesti odstavek, ki se glasi:

»(6) Med prekinitvijo postopka o prenehanju veljavnosti vozniškega dovoljenja roki za odločitev o prenehanju veljavnosti vozniškega dovoljenja in za zastaranje izvršitve ne tečejo.«

41. člen

Za 202.a členom se dodajo nov 202.b, 202.c in 202.č člen, ki se glasijo:

»Odložitev izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja 202.b člen

(1) Sodišče sme storilcu prekrška, kateremu je s sklepom izreklo prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja, izvršitev te sankcije odložiti pod pogojem, da storilec v času, ki ne sme biti krajši od šest mesecev in ne daljši od 24 mesecev (preizkusna doba), ne stori hujšega prekrška in če v roku, ki ga določi sodišče izpolni obveznosti, ki jih določi sodišče na podlagi zakona o voznikih in o tem sodišču dostavi dokazilo.

(2) Predlog za odložitev izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja lahko vloži storilec prekrška, ki mu je bilo izrečeno prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja, v 15 dneh od pravnomočnosti oziroma od dneva vročitve pravnomočnega sklepa o prenehanju veljavnosti vozniškega dovoljenja pri sodišču, ki je odločilo o prenehanju veljavnosti vozniškega dovoljenja. Sodišče v sklepu, s katerim je odločilo o prenehanju veljavnosti vozniškega dovoljenja, storilca prekrška pouči o možnosti vložitve predloga za odložitev izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja ter pogojih in roku za vložitev. Vložitev predloga zadrži izvršitev prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja do odločitve o predlogu.

(3) Storilec prekrška mora sodišču s predlogom posredovati tudi zdravniško spričevalo o opravljenem kontrolnem zdravstvenem pregledu po zakonu o voznikih, če ga ni predložil že v postopku za vrnitev začasno odvzetega vozniškega dovoljenja.

(4) Če storilec prekrška ne predloži zdravniškega spričevala iz prejšnjega odstavka, se predlog za odložitev izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja zavrže.

(5) Pri odločanju o odložitvi izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja sodišče upošteva osebnost storilca, njegovo prejšnje življenje, njegovo obnašanje po storjenem prekršku, stopnjo njegove odgovornosti za prekršek, okoliščine, v katerih je storil prekršek, ter na tej podlagi oceni, ali je mogoče pričakovati, da ne bo več ponavljal prekrškov in da bo izpolnil obveznosti po zakonu o voznikih. Za ugotovitev teh okoliščin sodišče lahko razpiše narok na katerega povabi storilca prekrška. Če storilec na narok ne pride in izostanka ne opraviči, se šteje, da je predlog umaknil. V vabilu na narok je treba storilca poučiti o posledicah neopravičenega izostanka.

(6) V izreku sklepa, s katerim ugodi predlogu za odložitev izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja, mora sodišče navesti čas trajanja preizkusne dobe in obveznosti po tem zakonu in po zakonu o voznikih, ki jih mora storilec prekrška izpolniti, ter rok za predložitev dokazil o izpolnitvi teh obveznosti. V obrazložitvi sklepa mora sodišče navesti razloge za odložitev izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja in za določitev posameznih obveznosti, ki so naložene storilcu. V pravnem pouku mora sodišče storilca posebej poučiti o posledicah, če v roku ne bo izpolnil določenih obveznosti.

(7) Obveznosti iz prejšnjega odstavka sta udeležba v programu dodatnega usposabljanja za varno vožnjo ali udeležba v ustreznem rehabilitacijskem programu po zakonu o voznikih. Sodišče pri določitvi obveznosti upošteva število, naravo in pomen prekrškov vožnje pod vplivom alkohola, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi, ki so bili podlaga za prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja, ugotovitve in predloge v zdravniškem spričevalu o opravljenem kontrolnem zdravstvenem pregledu in druge okoliščine, ki so pomembne za odpravo vzrokov kršitev pravil cestnega prometa pri storilcu.

(8) V izreku sklepa iz šestega odstavka tega člena sodišče naloži storilcu tudi obveznost, da v roku, ki ni daljši od 15 dni od pravnomočnosti sklepa oziroma prejema pravnomočnega sklepa, predloži dokazilo o vključitvi v ustrezen program z navedbo imena in naslova izvajalca pooblaščenega po zakonu o voznikih. Po prejemu dokazila sodišče sklep vroči izvajalcu programa, ki je dolžan sodišču posredovati potrdilo o opravljenem programu oziroma obvestilo, če se storilec programa ni udeležil. Če je storilcu določena obveznost udeležbe v programu zdravljenja odvisnosti, sodišče v izreku sklepa določi tudi roke, v katerih je izvajalec dolžan obveščati sodišče o poteku in uspešnosti izvajanja programa.

(9) Zoper sklep o zavrženju ali zavrnitvi predloga za odložitev izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja lahko storilec vložijo pritožbo v osmih dneh od dneva vročitve sklepa. Pritožba ne zadrži izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja. O pritožbi odloči višje sodišče s sklepom, ki ga izda v 15 dneh od prejema spisa.

(10) Sklep o odložitvi izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja se vpiše v skupno evidenco kazenskih točk iz 207. člena tega zakona in v evidenco izdanih voznških dovoljenj.

(11) Zastaranje izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja začne teči po poteku preizkusne dobe.

Dokončna odločitev o prenehanju veljavnosti vozniškega dovoljenja 202.c člen

(1) Če sodišče ugotovi, da storilec v preizkusni dobi ni storil hujšega prekrška in da je izpolnil določene obveznosti, s sklepom odloči, da se izrečena sankcija prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja ne izvrši. Sklep sodišče izda po uradni dolžnosti po izteku enega leta od poteka preizkusne dobe. Zoper ta sklep ni pritožbe. Storilcu se v tem primeru iz skupne evidence kazenskih točk izbrišejo kazenske točke v skladu s četrtnim odstavkom 207. člena tega zakona.

(2) Sodišče s sklepom prekliče odložitev izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja, če storilec v preizkusni dobi stori hujši prekršek ali v rokih, ki jih določi sodišče, ne izpolnjuje vseh obveznosti iz sklepa o odložitvi izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja. Zoper sklep o preklicu odložitve izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja lahko storilec vložijo pritožbo v osmih dneh od dneva vročitve. O pritožbi odloči višje sodišče s sklepom, ki ga izda v 15 dneh od prejema spisa.

(3) Organ, ki vodi skupno evidenco kazenskih točk, po uradni dolžnosti obvesti pristojno sodišče o vpisu pravnomočne odločbe o hujšem prekršku voznika, ki mu je bilo odložena izvršitev prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja:

- če gre za hujši prekršek, ki je bil storjen v času preizkusne dobe in
- če je bila pravnomočna odločba izdana najpozneje v enem letu po poteku preizkusne dobe.

Izvrševanje odložitve izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja 202.č člen

Za izvrševanje odložitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja in preklica odložitve, se smiselno uporabljajo določbe tega zakona in zakona, ki ureja izvrševanje kazenskih sankcij, o prepovedi vožnje motornega vozila, razen določbe o dnevu izvršitve vpisa.

42. člen

Dosedanja 202.b in 202.c člen postaneta 202.d in 202.e člen.

43. člen

Prvi odstavek 204.a člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Podatki, ki so vpisani v evidence iz 203. in 204. člena tega zakona, se lahko dajejo samo na podlagi pisne prošnje posameznika, na katerega se ti podatki nanašajo, če jih potrebuje za uveljavljanje svojih pravic. Drugim uporabnikom se podatki iz teh evidenc dajejo na podlagi obrazložene pisne zahteve, če imajo za uporabo teh podatkov upravičen, na zakonu utemeljen, interes.«

Doda se nov peti odstavek, ki se glasi:

»(5) Sodiščem in državnim tožilstvom se omogoči brezplačni oddaljeni dostop do podatkov v evidencah o pravnomočnih odločbah o prekrških iz 203. in 204. člena tega zakona. Policiji se omogoči brezplačni oddaljeni dostop do podatkov v evidenci pravnomočnih odločb sodišč iz 204. člena tega zakona in do podatkov v tistih evidencah o pravnomočnih odločbah o prekrških iz 203. člena tega zakona, kadar lahko na podlagi predpisa, ki določa prekrške, postopek o prekršku vodi tudi policija. Način oddaljenega elektronskega dostopa do evidenc in tehnične pogoje za uporabo podatkov določi minister, pristojen za pravosodje, po predhodnem mnenju državnega nadzornega organa za varstvo osebnih podatkov.«

44. člen

V 205. členu se pika na koncu nadomesti z vejico in doda besedilo »vendar ne dokler trajajo stranske sankcije, dokumentarno gradivo, na podlagi katerega so bile vpisane, pa se hrani po določbi sedmega odstavka 206. člena tega zakona.«

45. člen

V tretjem odstavku 206. člena se v prvi alineji beseda »kaznovanega« nadomesti z besedo »storilca«, besedilo »ženske tudi dekliški priimek« pa z besedilom »tudi prejšnji priimek, če je bil spremenjen«.

46. člen

Šesti in sedmi odstavek 207. člena se spremenita tako, da se glasita:

»(6) Podatki iz evidence se dajejo samo na podlagi pisne prošnje posameznika, na katerega se podatki nanašajo, če jih potrebuje za uveljavljanje svojih pravic. Drugim uporabnikom se podatki iz evidence dajejo na podlagi obrazložene pisne zahteve, če imajo za uporabo teh podatkov upravičen, na zakonu utemeljen, interes. Sodiščem, državnim tožilstvom in policiji se omogoči brezplačni oddaljeni dostop do podatkov v skupni evidenci kazenskih točk.

(7) Podrobnejša merila o vodenju evidence iz prvega odstavka tega člena določi minister,

pristojen za pravosodje. Način oddaljenega elektronskega dostopa do evidence ter tehnične pogoje za uporabo podatkov določi minister, pristojen za pravosodje, po predhodnem mnenju državnega nadzornega organa za varstvo osebnih podatkov.«

47. člen

V prvem odstavku 208. člena se druga alineja spremeni tako, da se glasi:

»– Višje sodišče v Celju kot sodišče za prekrške druge stopnje.«

48. člen

V 209. členu se za besedo »tujci,« doda besedilo »zadeve, v katerih je bilo obdolžencu začasno odvzeto vozniško dovoljenje ali je bilo zaseženo motorno vozilo,«

49. člen

Prvi odstavek 210. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Okrajna sodišča so pristojna:

- za odločanje o prekrških na prvi stopnji;
- za odločanje o zahtevi za sodno varstvo zoper odločbo o prekršku, ki jo je izdal prekrškovni organ;
- za odločanje o pritožbah zoper sklepe prekrškovnih organov;
- za odločanje o predlogu za odpravo ali spremembo odločbe na predlog prekrškovnega organa;
- za odločanje o začasnem odvzemu in o vrnitvi začasno odvzetega vozniškega dovoljenja;
- za odločanje o odložitvi in preklicu odložitve izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja;
- za odreditev osebne in hišne preiskave ter zasega in preiskave elektronskih in z njimi povezanih naprav ter nosilcev elektronskih podatkov;
- za opravljanje zadev pravne pomoči glede prekrškov;
- za opravljanje drugih zadev, ki jih določa zakon.«

50. člen

V 212. členu se besedilo »Višja sodišča so pristojna« nadomesti z besedilom »Višje sodišče je pristojno«.

51. člen

V prvem odstavku 213. člena se besedilo »Višja sodišča odločajo« nadomesti z besedilom »Višje sodišče odloča«.

52. člen

V prvem odstavku 214. člena se beseda »in« nadomesti z vejico, za besedo »predpisov« pa se doda besedilo »ter predpisov s področja integritete in preprečevanja korupcije«.

V četrtem odstavku se prvi stavek spremeni tako, da se glasi: »Za izdajo sklepa o izvršitvi prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja, sklepa o odložitvi izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja in sklepa o preklicu odložitve izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja je pristojno okrajno sodišče po stalnem ali začasnem prebivališču storilca.«

Peti odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(5) Za odločanje o zahtevah za sodno varstvo zoper odločbe prekrškovnih organov o prekrških s področja varstva konkurence in s področja javnega naročanja ter za odločanje o prekrških, pri katerih je predpisana stranska sankcija izločitve iz postopkov javnega naročanja, je izključno pristojno Okrajno sodišče v Ljubljani.«

Doda se nov šesti odstavek, ki se glasi:

»(6) Za odločanje v zadevah priznavanja in izvrševanja odločb sodišč in drugih pristojnih organov v državah članicah Evropske unije, s katerimi so izrečene denarne sankcije za prekrške ali za druge kršitve predpisov, in za izvrševanje denarnih in drugih sankcij za prekrške, ki so jih izrekli pristojni organi v Republiki Sloveniji, v državah članicah Evropske unije, je izključno pristojno Okrajno sodišče v Celju.«

PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

Uporaba spremenjenih in dopolnjenih določb

53. člen

(1) Določbe devetega odstavka 22. člena ter 202.b do 202.č člena zakona se uporabljajo za prekrške, v katerih bo sklep o prenehanju veljavnosti vozniškega dovoljenja izdan po začetku uporabe teh določb (prvi odstavek 62. člena tega zakona). Do začetka uporabe teh določb se uporablja dosedanja ureditev določb tretjega stavka šestega odstavka 26. člena, tretjega odstavka 27. člena, petega odstavka 202. in četrtega odstavka 214. člena Zakona o prekrških.

(2) Določbe desetega odstavka 22. člena in 113.a do 113.e člena zakona se uporabljajo za prekrške, storjene po začetku njihove uporabe (prvi odstavek 62. člena tega zakona).

(3) Določbe 25.a člena in nove tretje alineje drugega odstavka 52. člena zakona se uporabljajo za prekrške, storjene po uveljavitvi tega zakona.

(4) Določbe 171.a do 171.č člena zakona se uporabljajo za zadeve, v katerih odločba prekrškovnega organa o prekršku še ni bila izbrisana iz evidence.

(5) Določba novega šestega odstavka 214. člena zakona se uporablja v zadevah, v katerih do dneva uveljavitve tega zakona, še ni bil vložen predlog za izvrševanje denarnih in drugih sankcij za prekrške, ki so jih izrekli pristojni organi v Republiki Sloveniji.

(6) Kolikor v prejšnjih določbah tega člena ni drugače določeno, se pred uveljavitvijo tega zakona začeti postopki nadaljujejo in končajo po dosedanjih določbah Zakona o prekrških.

Prevzem zadev

54. člen

(1) Višje sodišče v Celju prevzame v reševanje vse nerešene zadeve prekrškov Višjega sodišča v Ljubljani, Višjega sodišča v Mariboru in Višjega sodišča v Kopru.

(2) Prevzete zadeve iz prejšnjega odstavka tega člena se v sodni statistiki izkažejo ločeno od ostalih zadev.

Položaj višjih sodnikov

55. člen

(1) Višji sodniki, ki opravljajo sodniško funkcijo v zadevah prekrškov na višjih sodiščih v Ljubljani, Kopru in Mariboru se premestijo na Višje sodišče v Celju po določbah zakona, ki ureja sodniško službo in se razporedijo k reševanju zadev prekrškov na tem sodišču.

(2) Sodni svet uskladi sistemizacijo sodniških mest z določbo prejšnjega odstavka tega člena. Uvrstitev višjih sodnikov iz prejšnjega odstavka tega člena v plačne razrede ostane nespremenjena, razen v primeru sodniškega napredovanja.

Položaj javnih uslužbencev višjih sodišč

56. člen

(1) Javni uslužbenci, ki so razporejeni izključno na zadeve prekrškov pri Višjem sodišču v Ljubljani, Višjem sodišču v Mariboru in Višjem sodišču v Kopru, glede na delovne potrebe ostanejo v delovnem razmerju pri navedenih višjih sodiščih ali pa jih v delovno razmerje prevzame Višje sodišče v Celju.

(2) Če glede javnih uslužbencev iz prejšnjega odstavka tega člena ni dogovora med predsedniki višjih sodišč, odloči o njihovem delovnem razmerju predsednik Vrhovnega sodišča Republike Slovenije.

Prevzem sredstev in arhivov

57. člen

(1) Višje sodišče v Celju, oddelek za prekrške, v uporabo prevzame:

- opremo, finančna in druga sredstva, ki so potrebna za odločanje v zadevah prekrškov in so ob uveljavitvi tega zakona v uporabi oddelkov za prekrške pri Višjem sodišču v Ljubljani, Višjem sodišču v Mariboru in Višjem sodišču v Kopru,
- arhive oddelkov za prekrške višjih sodišč iz prejšnje alineje.

(2) Prevzem sredstev in arhivov se opravi po navodilih ministra, pristojnega za pravosodje, ki ga izda po predhodnem mnenju predsednika Vrhovnega sodišča Republike Slovenije.

Prenehanje uporabe zakona

58. člen

Z dnem uveljavitve tega zakona se za zadeve iz šestega odstavka 214. člena zakona prenehajo uporabljati drugi, tretji in četrti odstavek 77. člena Zakona o sodelovanju v kazenskih zadevah z državami članicami Evropske unije (Uradni list RS, št. 102/07).

Razveljavitev zakona

59. člen

Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati drugi odstavek 128. člena Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij (Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08 in 40/09).

Izdaja podzakonskih aktov

60. člen

(1) Predpis iz 43. in 46. člena tega zakona izda minister, pristojen za pravosodje, po predhodnem mnenju državnega nadzornega organa za varstvo osebnih podatkov v treh mesecih po izpolnitvi tehničnih pogojev za izvedbo oddaljenega elektronskega dostopa do podatkov.

(2) Izpolnitev pogojev iz prejšnjega odstavka tega člena minister ugotovi z odredbo, ki se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

(3) Navodila iz drugega odstavka 57. člena tega zakona izda minister za pravosodje, po predhodnem mnenju Vrhovnega sodišča Republike Slovenije najpozneje do 30. junija 2013.

Obvestilo storilcem prekrškov v cestnem prometu

61. člen

(1) Ministrstvo, pristojno za pravosodje največ sedem dni pred 1. julijem 2011 objavi v sredstvih javnega obveščanja splošno obvestilo, s katerim seznani vse storilce prekrškov, ki bodo imeli na dan 1. julija 2011 v skupni evidenci kazenskih točk vpisanih najmanj 4 in največ 17 kazenskih točk, o možnosti, pogojih in postopku izbrisa kazenskih točk na podlagi opravljenih zdravstvenih pregledov in udeležbe v programih dodatnega usposabljanja za varno vožnjo po določbah zakona o voznikih.

(2) Ministrstvo, pristojno za pravosodje ponovi objavo iz prejšnjega odstavka tega člena v roku največ sedmih dni po 1. juliju 2011.

Odložitev uporabe

62. člen

(1) Določbe devetega in desetega odstavka 22. člena, 113.a do 113.e člena ter 202.b, 202.c in 202.č člena zakona se začnejo uporabljati 1. julija 2011.

(2) Spremenjene določbe prvega odstavka 83., prvega odstavka 208., 212. in prvega odstavka 213., člena zakona ter 54. do 57. člena tega zakona se začnejo uporabljati 1. januarja 2014.

(3) Določba desetega odstavka 202. člena zakona se začne uporabljati 1. januarja 2012.

Uveljavitev zakona

63. člen

Ta zakon začne veljati trideseti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu:

S predlogom zakona se uvaja nova stranska sankcija »izločitev iz postopkov javnega naročanja«. To stransko sankcijo bo lahko izreklo sodišče v rednem sodnem postopku (sprememba 52. člena Zakona o prekrških) pod pogoji iz novega 25.a člena zakona, vendar le, če jo bo določal poseben zakon s področja javnega naročanja. Navedena stranska sankcija je že urejena v drugem odstavku 109.a člena Zakona o javnem naročanju in drugem odstavku 106.a člena Zakona o javnem naročanju na vodnem, energetske in transportnem področju in področju poštnih storitev. Ker je z vidika varstva javnega interesa in interesa naročnikov v postopkih javnega naročanja utemeljena in že opravljena uvedba te sankcije v slovenski pravni red, mora biti uvrščena med stranske sankcije po ZP-1. Vsebovana bo v novi sedmi alineji drugega odstavka, z vidika pogojev za izrekanje pa se predlaga njena ustrezna vključitev tudi v določbi tretjega in četrtega odstavka 4. člena zakona.

Neposredno izvrševanje sankcije zagotavlja Ministrstvo za finance, ki na spletni strani objavlja seznam ponudnikov z negativnim referencami, to so ponudniki, ki so v postopku javnega naročanja predložili neresnične izjave ali dokazila (109.a in 77.a člen Zakona o javnem naročanju in 106.a ter 81.a člen Zakona o javnem naročanju na vodnem, energetske in transportnem področju in področju poštnih storitev).

Po določbi predlaganega novega 25.a člena zakona (14. člen predloga tega zakona) mora naročnik iz postopka javnega naročanja izločiti vsakega ponudnika, ki mu je izrečena taka sankcija. S tem se zaokrožuje varstvo na področju javnega naročanja, ki vključuje podobno stransko kazen izrečeno za kazniva dejanja pravnih oseb, kot jo določa v 15.a člen Zakona o odgovornosti pravnih oseb za kazniva dejanja (prepoved udeležbe na razpisih na področju javnega naročanja).

K 2. členu:

8. člen Zakona o prekrških določa, da se glede napeljevanja in pomoči smiselno uporabljajo določbe Kazenskega zakonika. Napeljevanje in pomoč sta urejena v 37. do 40. členu Kazenskega zakonika, pri tem pa je treba upoštevati tudi 10. člen Zakona o prekrških, po katerem storilec ni odgovoren za poskus prekrška.

Glede na tako ureditev se predlaga črtanje dela besedila 11. člena Zakona o prekrških kot neskladnega z 10. členom Zakona o prekrških. Gre za besedilo, ki določa, da se sme napeljevalcu in pomagaču sankcija odpustiti, »če do izvršitve prekrška ni prišlo«. Če do izvršitve prekrška ni prišlo, gre lahko kvečjemu za poskus prekrška. Po 10. členu Zakona o prekrških pa niti storilec ni odgovoren za poskus prekrška, tako tudi ne napeljevalec in pomagač. V veljavi pa ostaja tisti del besedila 11. člena zakona, ki določa možnost odpustitve sankcije napeljevalcu ali pomagaču v posebno olajševalnih okoliščinah.

K 3. členu:

Razmerje med kazenskim postopkom in postopkom o prekršku ureja 12. člen veljavnega Zakona o prekrških. Prvi odstavek 12. člena Zakona o prekrških se nanaša izključno na navedeno razmerje med kazenskim postopkom in postopkom o prekršku, drugi in tretji odstavek pa na osebe, ki uživajo imuniteto po mednarodnem pravu. Zato je smiselno predlagati, da se vsebina, ki jo ureja navedeni člen, razdeli. Dosedanji prvi odstavek je v predlogu zakona oblikovan kot novi 11.a člen. Tako v 12. členu ostaja le ureditev imunitete za prekrške po mednarodnem pravu.

Ureditev razmerja med kazenskim in prekrškovnim postopkom v predlaganem novem 11.a členu ostaja v temelju enaka kot doslej, dopolnjuje pa se v izvedbenih določbah. Uvodna določba člena je, da ni dopustno voditi postopka zaradi prekrška in izreči sankcij, če je bil storilec v kazenskem postopku pravnomočno spoznan za krivega kaznivega dejanja, ki ima tudi znake prekrška. Ta določba preprečuje dvakratno kaznovanje storilca za isto dejanje oziroma opustitev. Enako velja tudi v primeru zavrženja kazenske ovadbe na podlagi poravnavanja ali odloženega pregona po 161.a in 162. členu Zakona o kazenskem postopku in je tako sedaj v delu, ko gre za odloženi pregon, zakonska ureditev ustrezno dopolnjena.

Postopek zaradi prekrška je možno voditi kljub izdani pravnomočni oprostilni sodbi, ali ustavitvi postopka, ali zavrženju obtožnega akta ali kazenske ovadbe, vendar le, če so podane okoliščine, ki ne izključujejo postopka zaradi prekrška, kar je izrecno in jasno določeno v drugem odstavku. Ali so podane take okoliščine, mora presoditi prekrškovni organ oziroma sodišče, ki vodi postopek o prekršku. Gre za primere, ko storilec z določenim dejanjem ali opustitvijo ni izpolnil (vseh) zakonskih znakov kaznivega dejanja, je pa izpolnil vse znake prekrška, ali pa ni podana zadostna stopnja krivde za kaznivo dejanje, podana pa je za prekršek. V tem primeru je mogoče začeti postopek zaradi prekrška po 50. členu (hitri postopek) ali 103. členu (redni sodni postopek) Zakona o prekrških oz. ga nadaljevati, saj bi sicer storilec po sedanji ureditvi izognil odgovornosti za dejanje v celoti.

Ostale določbe tega člena, ki urejajo upoštevanje prednosti kazenskega postopka oz. postopka z ovadbo pred prekrškovnim postopkom ter obveznost prekinitve postopka zaradi prekrška, če se je ta že začel, vse dokler se ne zaključi kazenski postopek, so povzete po veljavni ureditvi. Dopolnjene so toliko, da odpravljajo vsak dvom o tem, da se ob enakih znakih (normativni stek) vodi kazenski postopek.

V času, ko se obravnava kazenska ovadba, oziroma ko teče kazenskih postopek, zastaranje pregona zaradi dejanja, ki ima tudi znake prekrška, ne teče (zadržanje zastaranja – drugi odstavek 42. člena Zakona o prekrških), saj bi v nasprotnem primeru zaradi praviloma dolgotrajnih kazenskih postopkov, po njihovem zaključku večina prekrškov zastarala. Za tako rešitev ni razumnega razloga in je zaradi odprave dvoma prekinitve zastaranja sedaj izrecno zapisana v predlogu tretjega odstavka novega 11.a člena zakona.

Določba predlaganega četrtega odstavka, po kateri ima državni tožilec dolžnost obveščati prekrškovni organ oziroma pristojno sodišče o svoji odločitvi glede vodenja kazenskega postopka, ki vpliva na prekrškovni postopek (npr. o vložitvi obtožnega akta ali zavrženju ovadbe), omogoča ustrezno procesno dejavnost teh organov v smislu prekinitve oziroma začetka ali nadaljevanja prekrškovnega postopka. Zagotavlja pa tudi, da bodo ti organi po potrebi lahko ustrezno obvestili (druge) predlagatelje prekrškovnega postopka. Ovaditelje v kazenskih zadevah bo državni tožilec obveščal sam na podlagi določb, ki veljajo za kazenski postopek.

K 4. členu:

Ker vsebino iz dosedanjega prvega odstavka 12. člena Zakona o prekrških ureja predlagani novi 11. a člen, je predlagano, da se prvi odstavek tega člena črta. 12. člen Zakona o prekrških bo tako urejal izključitev postopka o prekršku in sankciji le glede oseb, ki uživajo imuniteto po mednarodnem pravu.

K 5. členu:

V predlogu zakona se na novo in celovito ureja odgovornost pravne osebe, samostojnega podjetnika posameznika in posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ter njihovih odgovornih oseb. S tem bi se odpravila sedanja pomanjkljivo ureditev tega področja, ki v praksi

povzroča težave zaradi neustreznega sklicevanja na smiselno uporabo Zakona o odgovornosti pravnih oseb za kazniva dejanja. Ta ureditev ni primerna za potrebe prekrškovnega postopka, niti ni skladna s pomenom kršitev in stopnjo protipravnosti ter naravo sankcij za prekrške.

V 5. členu predloga zakona se z novo oblikovanim 13. členom najprej določa, da so pravne osebe, samostojni podjetniki posamezniki in posamezniki, ki samostojno opravljajo dejavnost ter odgovorne osebe teh subjektov odgovorne za prekršek, če je v predpisu o prekršku tako določeno. Z vidika pravne osebe je odgovorna lahko oseba javnega ali zasebnega prava. Pravna oseba pridobi pravno in poslovno sposobnost z aktom o ustanovitvi in z vpisom v ustrezen register in s tem trenutkom tudi prekrškovno deliktno odgovornost. Tej načelni določbi sledi predlagana natančnejša ureditev oblik in podlag odgovornosti.

Odgovornost odgovornih oseb državnih organov in samoupravnih lokalnih skupnosti v tem členu ni navedena, ker je posebej urejena v predlaganem novem 13.a členu.

K 6. členu:

V izpeljavi prenovljene ureditve predlagani 13.a člen ureja vsebino, ki je trenutno urejena v prvem odstavku 13. člena Zakona o prekrških. Določba o izključitvi odgovornosti države in občin je samoumevna, ker ni smiselno pričakovati, da bi država ali samoupravne lokalne skupnosti (občine) same sebe »globle« za prekrške, ki jih izvršijo njihovi predstavniki in jih plačevale v proračun. Globe so namreč na podlagi 17. člena Zakona o prekrških prihodek državnega ali občinskih proračunov. Še naprej pa ostaja v veljavi možnost ureditve odgovornosti odgovornih oseb navedenih subjektov, če je tako v zakonu posebej določeno. Ta del določbe predlaganega 13.a člena je vsebinsko povezan z določbami o odgovornosti odgovorne osebe po predlaganem 15. in 15.a členu zakona in pomeni, da mora poleg podlage odgovornosti odgovorne osebe, kot velja za vse druge subjekte, v področnem zakonu biti zapisana še izrecna zakonska določba, da za posamezni prekršek odgovarja odgovorna oseba (tudi) v državnem organu ali samoupravni lokalni skupnosti.

K 7. členu:

Predlog zakona v navedenem členu samostojno ureja odgovornost pravne osebe brez dosedanje navezave na njihovo kazensko odgovornost po Zakonu o kazenski odgovornosti pravnih oseb. Temelj za odgovornost pravne osebe je, da je bil prekršek storjen v imenu, na račun ali v korist pravne osebe oz. z njenimi sredstvi, torej, da ga storilec (organ ali odgovorna oseba kršitelja) ni storila v svojo korist, ko bi bila povezava podana le v tem, da je prekršek morda storjen med opravljanjem nalog pri pravni osebi. Navedeno je izraženo z delom določbe prvega odstavka, da mora biti prekršek storjen pri opravljanju dejavnosti pravne osebe in ne zunaj te dejavnosti, torej, če gre za zavestno nepooblaščen, presežno ravnanje.

Ker vedno ni mogoče ugotoviti dejanskega storilca prekrška, ali ta ni odgovoren (npr. zaradi prisiljenosti, neprištevnosti ali zmote, ki izključujejo njegovo krivdo), je z določbo drugega odstavka izrecno poudarjeno, da pravna oseba odgovarja za prekršek tudi, če njen vodstveni (poslovodni organ, organ upravljanja) ali nadzorni organ oz. pooblaščen odgovorna oseba opusti dolžno nadzorstvo, s katerim bi lahko preprečila prekršek. V dosedanji ureditvi in praksi je bila ta oblika (materialnega pogoja) odgovornosti po 4. točki 4.člena ZOPOKD najpogostejša, zato je primerno s posebno določbo poudariti, da tudi pri pravni osebi odgovornost lahko temelji na storitvi in na opustitvi, ki v tem primeru obsega pomanjkljiv nadzor nad pravilnostjo oz. zakonitostjo ravnanja organov ali oseb, ki delujejo za pravno osebo in bi prekršek morali preprečiti. Stopnja potrebne skrbnosti in standard vestnosti, ki se pri tem zahtevata, sta tako kot doslej v presoji prakse prekrškovnega organa.

Nove odgovornosti pravne osebe ni mogoče šteti za čisto objektivno odgovornost, saj temelji na storitvi dejanja (ali opustitvi) z naveznimi okoliščinami na podlagi katerih se uporabljajo smiselno enaka merila kot je veljalo po ZOPOKD, vključno s (pogosto) že doslej kaznivo opustitvijo dolžnega nadzorstva, hkrati pa so določeni razlogi za izključitev odgovornosti. Tako pravna oseba ni odgovorna za prekršek, če dokaže, da je bil prekršek storjen z namenom škodovanja pravni osebi ali z zavestnim kršenjem pogodbe, na podlagi katere storilec opravlja delo ali storitev za pravno osebo ali s kršenjem navodil ali pravil pravne osebe, ki je v okviru dolžnega nadzorstva pravočasno izvedla vse ukrepe potrebne za preprečitev prekrška. V slednjem primeru morata pogoja biti izpolnjena kumulativno, poleg zavestne kršitve, kar pomeni, da sklicevanje na malomarnost storilca ne zadošča, mora biti hkrati podana tudi zadostna skrbnost pravne osebe pri izvedbi ukrepov, ki lahko prekršek preprečijo, upošteva možnost pričakovanja, predvidevanja in odvrnitve prav take prepovedane posledice oziroma same kršitve, do katere je prišlo. Tudi v tem delu je natančnejša presoja prepuščena organom postopka, glede na okoliščine posamezne zadeve, pri čemer so bodo lahko opirali na dosedanje prakse glede opustitve dolžnega nadzorstva.

Po predlagani ureditvi lahko pravna oseba odgovarja za prekršek, storjen pri opravljanju njene dejavnosti, ki ga je storila oseba (storilec), ki je v konkretnem primeru na kakršni koli veljavni pravni podlagi ravnala v imenu, na račun ali v korist pravne osebe oziroma razpolagala z njenimi sredstvi. Prekrškovni organ oziroma sodišče za prekrške bo zato moral na podlagi okoliščin konkretnega primera ugotoviti, ali storilec prekrška izpolnjuje kriterije, da ima lahko njegovo ravnanje za posledico odgovornost pravne osebe za prekršek. Pri tem pa pristojni organ ne bo posebej obremenjen s presojanjem, ali gre za kršitev, ki jo je storil organ pravne osebe, član takega organa ali pooblaščen oseba, pač pa le, da je prekršek storjen pri opravljanju dejavnosti pravne osebe in da obstaja zakonska navezna okoliščina za njeno odgovornost.

S predlagano določbo sta v prvem in drugem odstavku 14. člena zakona jasno določena dva različna temelja odgovornosti pravne osebe, razmejeno pa je, kdaj se kateri od obeh uporabi. Pri odgovornosti po predlaganem drugem odstavku tudi ne bo sporno, da je tisti, katerega ravnanje bo imelo za posledico odgovornost pravne osebe za prekršek, vodstveni oziroma nadzorni organ (in ne posamezen član tega organa), saj je ta odgovornost posledica napačnega ravnanja pravne osebe kot take, ki svojo voljo izraža preko vodstvenih in nadzornih organov. Glede na opredelitev v predlaganem drugem odstavku 15. člena zakona, pa je k subjektom, katerih opustitev dolžnega nadzorstva lahko ima za posledico odgovornost pravne osebe, treba šteti še odgovorno osebo, ki je lahko član vodstvenega ali nadzornega organa pravne osebe, ni pa to nujno.

K 8. členu:

8. člen predloga zakona z novima členoma posebej ureja odgovornost samostojnega podjetnika posameznika in posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost (14.a člen), in odgovornost v primeru stečaja ali prenehanja pravne osebe in drugih subjektov (14. b člen)

- novi 14.a člen

Po 14.a členu bosta oba samostojna subjekta (podjetnik in zasebnik), če imata pri sebi zaposleno osebo oziroma osebo, ki na določeni drugi pravni podlagi dela zanj, odgovorna za prekršek, ki ga je (kot storilec) storila ta oseba, pod enakimi pogoji, pod katerimi odgovarja pravna oseba po 14. členu zakona (predlagani prvi odstavek 14.a člena). Odgovorna bosta torej, če je prekršek storjen v njunem imenu ali za njun račun ali v njuno korist ali z njunimi sredstvi (prvi odstavek 14. člena), kakor tudi v primeru opustitve dolžnega nadzorstva (drugi odstavek 14. člena), z izjemo primerov iz tretjega odstavka 14. člena zakona.

Če prekršek storita sama, pa bosta odgovarjata za prekršek pod pogoji iz 9. člena zakona, torej,

če je podan njun naklep ali malomarnost (predlagani drugi odstavek 14.a člena). Tudi v tem primeru se jima, čeprav sta prekršek storila kot posameznika (fizični osebi), izreče globa predpisana za samostojnega podjetnika posameznika oziroma posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost. Po sebi razumljivo je, da v takem primeru ne odgovarjata še dodatno po določbah o odgovornosti odgovorne osebe. Ureditev je vsebinsko enaka dosedanji, ki oba subjekta izenačuje s pravnimi osebami, le da celovito ureja vse možne podlage in načine kršitev.

- novi 14.b člen

Odgovornost v primeru stečaja ali prenehanja (14.b člen) je urejena podobno kot je urejena odgovornost za kazniva dejanja v 6. členu Zakona o odgovornosti pravnih oseb za kazniva dejanja in zapolnjuje dosedanje pravne praznine na tem področju. Za odgovornost v predlogu člena naštetih subjektov ni pomembno, ali je bil prekršek storjen pred začetkom stečajnega postopka ali med njim, vendar se jim v tem primeru ne izreče globa, temveč odvzem predmetov in odvzem premoženjske koristi. Ureditev v drugem odstavku sledi ureditvi iz drugega odstavka 6. člena Zakona o odgovornosti pravnih oseb za kazniva dejanja – če je pravna oseba pred zaključkom stečajnega postopka prenehala obstajati, se jo spozna za odgovorno za prekršek, sankcija za prekršek (globa in tudi odvzem predmetov) in odvzem premoženjske koristi pa se izreče pravnemu nasledniku pravne osebe, ki je prenehala, če je vodstveni ali nadzorni organ (poslovodstvo, organ upravljanja, nadzorni svet oz. drug organ nadzora) ali nosilec tega subjekta (fizična oseba: podjetnik ali zasebnik) vedel za storjeni prekršek. Če pa tega ni vedel, se mu izreče le odvzem predmetov in odvzem premoženjske koristi. Besedilo pred izdajo odločbe oziroma sodbe v drugem in tretjem odstavku tega člena, po vsebini, poleg pisne odločbe iz 56. člena zakona, vključuje tudi plačilni nalog, ki se lahko izreče tudi pravnim osebam, podjetniku ali zasebniku.

V tretjem odstavku novega 14.b člena pa je določeno, da se fizično osebo, ki je bila nosilec dejavnosti kot samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, in je prenehala opravljati to dejavnost pred izdajo odločbe ali sodbe o prekršku, spozna za odgovorno za prekršek ter se ji izrečejo sankcije za prekršek, odvzem premoženjske koristi in odvzem predmetov. Globa, ki se izreče fizični osebi, ki je bila nosilec statusne oblike, in ki je prenehala, bo globa, ki je bila v času storitve prekrška predpisana za samostojnega podjetnika posameznika oz. posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, in ne globa, predpisana za fizično osebo. S tako ureditvijo se preprečuje izogibanje odgovornosti za prekrške s prenehanjem. Po novi zakonodaji se je namreč tudi z osebnim stečajem podjetnika ali zasebnika oziroma s statusnimi spremembami moč izogniti odgovornosti za prekrške, ob tem pa brez sankcij za kršitve nadaljevati z dejavnostjo.

K 9. členu:

V 9. členu je oblikovan predlog za opredelitev pojma odgovorne osebe. Da v praksi ne bi prihajalo do težav pri določanju odgovorne osebe, je izrecno opredeljeno, da je odgovorna tista oseba, ki je pooblaščen opravljal delo v imenu, na račun, v korist ali s sredstvi (predmeti) pravne osebe, samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, pri državnem organu ali v samoupravni lokalni skupnosti. Vrsta pravne podlage, po kateri oseba opravlja delo, ni pomembna za presojo njene odgovornosti, to je lahko pogodba o zaposlitvi, o delu, mandatno razmerje, dogovor ali druga oblika pooblastitve v najširšem smislu in se nanaša tako na neposredno storitev ali opustitev, ki je uresničila znake prekrška (prvi odstavek), kot tudi na pooblastitev za dolžno nadzorstvo (drugi odstavek predlaganega 15. člena).

Odgovorna bo torej po predlagani ureditvi lahko, samostojno ali celo poleg že navedene osebe (ki je odgovorna na podlagi pooblastila ravnati za pravno osebo), tudi oseba, ki izvaja dolžno nadzorstvo, s katerim se lahko prepreči prekršek oz. ga je bila dolžna izvajati. Če je za nastanek

prekrška odločilen poleg prispevka neposrednega storilca, tudi prispevek te osebe, zadolžene za nadzorstvo, bosta za prekršek kot odgovorni osebi lahko odgovarjali obe.

Predlagani tretji odstavek določa, da je za dolžno nadzorstvo odgovoren vodstveni oz. nadzorni organ, razen če dokaže, da je bila odgovornost s pravnim aktom prenesena na drugo osebo. Predlagana sprememba zakona olajšuje delo organov, ki odločajo o prekrških, pri določanju odgovorne osebe in preprečitvi izmikanja odgovornosti s prikrivanjem dejanskih razmerij glede notranje strukture odgovornosti. Poslovodstvo oziroma organ upravljanja ali nadzorni organ seveda ne bo dolžno dokazovati, da ni odgovorno za prekršek, dokazno breme v tem delu ostaja na organu, temveč le to, da prekrška ni bilo dolžno preprečiti, ker je bilo dolžno nadzorstvo s pravnim aktom preneseno na drugo osebo. Odgovorna oseba bo ta oseba.

S predlaganim četrtem odstavkom se natančneje določajo pogoji za odgovornost, če ima vodstveni ali nadzorni organ več članov. Šteje se, da so za dolžno nadzorstvo odgovorni vsi člani, razen če dokažejo, da je bila odgovornost s pravnim aktom naložena le posameznim članom ali ožji skupini članov. Seveda bo velja tudi v takem primeru izključitveni razlog iz tretjega odstavka predlaganega 15.a člena zakona, za člana organa, ki sam ni opustil svojega dolžnostnega ravnanja

K 10. členu:

S tem členom predloga se v novem 15.a členu podrobneje ureja odgovornost odgovorne osebe. Ta lahko stori oziroma izvrši prekršek le na dva načina: s storitvijo in opustitvijo (tudi dolžnega nadzorstva), pri čemer mora odgovorna oseba opravljati delo pri subjektih, navedenih v prvem odstavku tega člena.

Odgovornost odgovorne osebe, ki izhaja iz pooblastila kot je navedeno v predlaganem 15. členu, ne temelji le na zaposlitvi (formalnem delovnem razmerju), glede na sodobne oblike dela za drugega, lahko temelji tudi na opravljanju določenih nalog za eno pravno osebo pri drugi pravni osebi, če se sklene pogodba med pravnima subjektoma (npr. računovodski servis oddaja obračune davka na podlagi medsebojne pogodbe in posledično ta pravni subjekt odgovarja tako za pravočasno oddajo obračuna kot tudi za njegovo vsebino). Seveda velja enako, če delo za pravno osebo opravlja posameznik kot podjetnik ali zasebnik in tudi kot fizična oseba, ki je na določeni pravni podlagi prevzela odgovornost delati za drugega, s tem pa tudi odgovornost za zakonito delo in s tem za morebitno kršenje predpisov.

Po drugem odstavku predlaganega člena se odgovorna oseba zato odgovornosti tudi ne more izogniti, ker ji je prenehalo delovno razmerje ali pogodba oziroma druga podlaga, ki jo je sklenila s pravno osebo ali drugimi naštetimi subjekti za opravljanje svojega dela, kar pomeni, da se odgovornosti ne bo izognila kljub načrtnemu menjavanju zaposlitev.

Odgovornosti se odgovorna oseba ne more izogniti tudi, če je prenehal obstajati subjekt, pri katerem je opravljala delo (oziroma za katerega je opravljala delo), kar je razumljivo, ker bi bile potem odgovorne osebe v različnem položaju oziroma bi bila njihova odgovornost odvisna od tega, ali še obstaja subjekt, pri katerem je opravljala delo in pri tem storila prekršek.

S predlaganim tretjim odstavkom bo odgovornost odgovorne osebe subjektivizirana po krivdnem načelu. Odgovorna oseba ne bo odgovarjala za prekršek, če je ravnala po odredbi nadrejene odgovorne osebe ali organa pravne osebe, državnega organa ali samoupravne lokalne skupnosti ali po odredbi samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, in je storila vse, kar je bila po zakonu, drugem predpisu ali po notranjem aktu tega subjekta dolžna storiti, da bi preprečila prekršek.

K 11. členu:

Zaradi celovite ureditve odgovornosti (tudi za) odgovorne osebe posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, se predlaga dopolnitev 17. člen Zakona o prekrških, ki je bila brez potrebe opuščena z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o prekrških (ZP-1E). Po novem bo tako storilec prekrška lahko tudi odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost.

Prekrški s področja javnih naročil so kot del finančnega kaznovalnega prava primerljivi s prekrški s področja davkov, trošarin in carin. Stopnja protipravnosti je tudi na tem področju v veliki meri odvisna od višine oz. vrednosti predmeta prekrška. Zato se tudi za te prekrške z dopolnitvijo besedila četrtega odstavka 17. člena zakona omogoča izrekanje globe v odstotku oziroma večkratniku od vrednosti naročila, v zvezi s katerim je bil strojen prekršek. Ta določba bo seveda neposredno uporabna šele, ko bodo ustrezno spremenjene globe v področnih zakonih.

Z enakim namenom se področje javnega naročanja vključuje v določbo šestega odstavka istega člena, kar bo dopuščalo izrekanje trikrat višje globe za najhujše prekrške na tem področju.

K 12. členu:

V prvem odstavku je predlagana sprememba opredelitve kršitev, za katere se lahko izrečejo kazenske točke v cestnem prometu z navedbo, da gre za prekrške zoper varnost »cestnega« prometa, in ne kot doslej »javnega« prometa. Tako je zagotovljena pojmovna skladnost z imenom stranske sankcije, kot tudi z novo prometno zakonodajo. Temeljni predpis na tem področju bo namreč Zakon o pravilih cestnega prometa, enako besedno zvezo pa uporabljajo tudi predlogi novih zakonov o voznikih, motornih vozilih in cestah. S spremembo bo dosežena tudi notranja skladnost zakona, ki v prvem odstavku 52. člena, 57.b členu in prvem odstavku 207. člena uporablja izraz »cestni promet«. Z enakim namenom so predlagane spremembe izraza »javni promet« v »cestni promet« tudi v prvem odstavku 23., drugem odstavku 57., in prvem odstavku 202.a člena ZP-1. Glede na povezanost ureditve v novih cestnoprometnih zakonih, je šteti, da pojem prekrškov zoper varnost cestnega prometa, tako kot je doslej veljalo po Zakonu o varnosti cestnega prometa, tudi vnaprej obsega vse kršitve pravil v cestnem prometu, ne glede v katerem zakonu so predpisane, poleg kršitev zakona o pravilih cestnega prometa, tudi tiste, ki bodo določene v novih zakonih o cestah, motornih vozilih in voznikih. Skladna z navedenim je tudi predlagana ustrezna sprememba prvega odstavka 57.a člena zakona.

Predlaga se črtanje besedo »do« v osmem odstavku 22. člena Zakona o prekrških, ki ureja prepoved uporabe tujega vozniškega dovoljenja na ozemlju Republike Slovenije. Glede na trenutno ureditev pristojno sodišče lahko izreče prepoved uporabe tujega vozniškega dovoljenja na ozemlju Republike Slovenije tudi samo za en mesec (do enega leta), kar pomeni, da je ta »sankcija« pri tujcu bistveno milejša kot pri državljanu Republike Slovenije, saj slednjemu preneha veljati vozniško dovoljenje in mora ponovno opravljati vozniški izpit. Statusa obeh voznikov ne bo mogoče povsem izenačiti, vendar pa se s črtanjem besede »do« predlog zakona temu vsaj približuje. Tako bo po novem imetniku tujega vozniškega dovoljenja namesto prenehanja izrečena prepoved uporabe vozniškega dovoljenja vedno za dobo enega leta.

V okviru spremembe osmega odstavka 22. člena zakona se s črtanjem navedbe sedmega odstavka upošteva tudi, da je bil z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij (Uradni list RS, št. 76/08) ta odstavek razveljavljen. Zaradi notranje skladnosti in sklicevanj preštevilčenje ni predlagano.

Zaradi uvedbe možnosti odložitve izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja, ki je urejena v predlogu novega 202.b in 202.c člena predloga zakona, se dopolnjuje 22. člen Zakona

o prekrških z določbo novega devetega odstavka, po kateri se odložitev izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja izvede pod pogoji in po postopku, ki je določen s tem zakonom in zakonom (o voznikih), ki bo urejal pogoje opravljanja zdravstvenih pregledov ter dodatnih usposabljanj voznikov.

Uporabljena je napotitvena določba, ki ustreza področju urejanja, kot je navedeno v 1. členu predlaganega novega Zakona o voznikih, ki med ostalim določa pogoje opravljanja zdravstvenih pregledov s svetovanjem in kontrolnih zdravstvenih pregledov ter programov dodatnega usposabljanja za varno vožnjo, edukacijskih in psihosocialnih delavnic in rehabilitacijskih programov.

Na navedene preglede in programe zakon o prekrških napotuje tudi v predlaganih novih določbah o poukih v prekrškovnih odločbah za kršitve v cestnem prometu (predlagani deseti odstavek 22. člena), v določbah o začasnem odvzemu vozniškega dovoljenja in njegovi vrnitvi (predlagani 113.a do 113.e člen) ter v določbah o odložitvi prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja (predlagani 202.b do 202.č člen zakona). Zato je v vseh navedenih določbah uporabljen enoten pojem zakon o voznikih, katerega pomen je pojasnjen v predlaganem novem devetem odstavku 22. člena.

S predlaganim novim desetim odstavkom se zagotavlja vsem storilcem cestnoprometnih prekrškov, da bodo pravočasno in vnaprej seznanjeni s pravicami, ki jih imajo po predlaganem zakonu o voznikih, da dosežejo znižanje števila kazenskih točk v cestnem prometu. Gre za možnost zdravstvenega pregleda voznika s svetovanjem kot obliko alternativnega preventivnega ukrepa, ki se ga lahko udeleži voznik, ki je vozil pod vplivom alkohola (med 0,5 grama alkohola na kilogram krvi do vključno 0,8 grama alkohola na kilogram krvi). Z udeležbo na tem pregledu lahko voznik zmanjša število kazenskih točk za 4 točke. Druga možnost je dana z izvajanjem programa izobraževanja in usposabljanja za varno vožnjo z udeležbo, ki je tudi v tem primeru prostovoljna. Vozniku, ki je dosegel 4 kazenske točke in ni presegel 17 kazenskih točk, se tudi na tej podlagi iz evidence izbrišejo 4 kazenske točke v razdobju treh let.

Navedene možnosti dopolnjujejo in zaokrožujejo sistem ukrepov za odpravo poglavitnih vzrokov prometnih kršitev, ki jih določa predlog novele zakona o prekrških s kontrolnim pregledom, rehabilitacijskimi programi za odpravo odvisnosti in programi za varno vožnjo v novih določbah povezanih z možnostjo vrnitve začasno odvzetega vozniškega dovoljenja (novi 113.a do 113.e členi zakona) in odložitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja (nov 202. b do 202.č člen zakona).

Obvestilo o možnosti, pogojih in postopku izbrisa kazenskih točk bo po predlogu sestavni del pravnega pouka v vsaki odločbi, s katero se izrečejo kazenske točke v cestnem prometu. Predlagana določba zagotavlja, da bodo vozniki že vnaprej obveščeni o svojih pravicah, za tiste, ki jim bodo na dan začetka uporabe novih zakonov kazenske točke že izrečene, pa je predvideno posebno obvestilo in javno naznanilo (61. člen predloga zakona).

K 13. členu:

Razlogi in namen predlagane spremembe izraza »javni promet« v »cestni promet« v prvem odstavku tega člena so obrazloženi v sklopu predlaganih sprememb 22. člena zakona.

Namen dopolnitve drugega odstavka je omogočiti višjo stopnjo individualizacije stranske sankcije prepovedi vožnje motornega vozila, ki jo sodišče lahko izreče v rednem sodnem postopku, kot fakultativno ali obligatorno prepoved.

Pri tej stranski sankciji vozniku ne preneha veljati vozniško dovoljenje, pač pa mu je prepovedana

vožnja motornega vozila določene vrste ali kategorije za določeno obdobje. Pri določitvi trajanja te stranske sankcije mora sodišče upoštevati vse olajševalne in obteževalne okoliščine, ki vplivajo na to, ali naj bo sankcija krajša ali daljša. Sodišča naj bi izhajala predvsem iz tega, ali gre za povratnika na področju prekrškov zoper varnost cestnega prometa, ali gre za osebo, ki ponavlja cestnoprometne prekrške pod vplivom alkohola, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi, ali gre za objestnega oziroma predrznega voznika ipd. Čas trajanja mora sodišče določiti z upoštevanjem morebitne potrebe storilca prekrška, da si v času izvrševanja te sankcije ustrezno uredi osebno življenje in upoštevati tudi nevarnost, da se bodo storilcu prekrška v tem obdobju lahko zmanjšale sposobnosti upravljanja z motornim vozilom.

Ustrezne odločitve v praksi lahko zagotovi le dovolj velik razpon trajanja sankcije, kar je namen predlagane spremembe. Daljši čas trajanja stranske sankcije prepovedi vožnje motornega vozila se zato predlaga za storilce, ki so povratniki, pri čemer se upošteva pogoj iz četrtega odstavka 26. člena Zakona o prekrških: sankcije, izrečene za prej storjeni prekršek, ni mogoče šteti za obteževalno okoliščino, če so od dneva, ko je postala odločba oziroma sodba o prekršku pravomočna, do storitve novega prekrška, pretekla več kot tri leta.

Uvedba strožjega režima za povratnike vključuje tudi nadaljnji poseg v zakon. Odpustitev te stranske sankcije bo s spremembo četrtega odstavka 23. člena Zakona o prekrških dopustna le, če storilec ne bo povratnik.

Pri spremenjeni ureditvi zakon uporablja pojem »hujši prekršek«. Hujši prekršek je trenutno opredeljen v tretjem odstavku 238.a člena Zakona o varnosti cestnega prometa (Zaseg motornega vozila). Za hujši prekršek se šteje prekršek, za katerega je predpisana globa najmanj 250 eurov in stranska sankcija kazenskih točk v cestnem prometu, ali prepoved vožnje motornega vozila, ali vožnja brez veljavnega vozniškega dovoljenja za vožnjo vozil tiste oziroma tistih kategorij, v katere spada vozilo ali skupina vozil, ki ga vozi voznik v trenutku prekrška.

Smiselno enako bo hujši prekršek opredeljen tudi v bodočem Zakonu o pravilih cestnega prometa, ki bo glede pravil cestnega prometa nadomestil trenutno veljavni Zakon o varnosti cestnega prometa. Za hujši prekršek se po predlogu tega zakona šteje prekršek, za katerega je predpisana globa najmanj 300 eurov in stranska sankcija kazenskih točk v cestnem prometu ali stranska sankcija prepovedi vožnje motornega vozila. Za hujši prekršek se šteje tudi vožnja brez veljavnega vozniškega dovoljenja za vožnjo vozil tiste oziroma tistih kategorij, v katero spada vozilo ali skupina vozil, ki ga vozi voznik v času prekrška, vožnja vozila v času izvrševanja prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja oziroma prepoved uporabe vozniškega dovoljenja.

Tako opredeljen pojem hujšega prekrška predlog zakon uporablja tudi v novem 202.c členu, ki ureja preključitev izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja.

K 14. členu:

Predlagani novi 25.a člen ureja stransko sankcijo izločitve iz postopka javnega naročanja. To stransko sankcijo lahko določi zakon s področja javnega naročanja za posamezen prekršek. O tem prekršku bo na podlagi spremenjenega 52. člena Zakona o prekrških odločalo v rednem sodnem postopku okrajno sodišče. Z dopolnitvijo 214. člena Zakona o prekrških (spremenjeni peti odstavek), ki je tudi vsebovana v predlogu zakona, bo o teh prekrških odločalo Okrajno sodišče v Ljubljani, ki bo določalo tudi o zahtevah za sodno varstvo zoper odločbe prekrškovnega organa na področju javnih naročil (izključna krajevna pristojnost).

Novo stransko sankcijo bo lahko sodišče izreklo za dobo treh oziroma petih let, kot je določena v ustreznem predpisu s področja javnega naročanja (sedaj ZJN-2 in ZJNVETPS), v vnaprej določenem trajanju.

K 15. členu:

Predlog zakona v novem 202.b in 202.c členu ureja odložitev izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja v t.i. preizkusni dobi, ko bo storilec prekrška dolžan izpolniti v posebnem zakonu določene obveznosti in ko ne bo smel storiti hujšega prekrška. Zato sedanja določba o tem, da sme sodišče omiliti stransko sankcijo kazenskih točk v cestnem prometu za toliko, da prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja ne izreče, ni primerna in se predlaga njeno črtanje. V predlagani novi ureditvi odložitve izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja se zahteva aktivno ravnanje storilca prekrška. Tako (ne)izvršitev te stranske sankcije ne bo več odvisna zgolj od arbitrarne presoje sodišča ali obstajajo sedaj zapisane, vendar natančneje nedoločene »posebne olajševalne okoliščine«, temveč predvsem od pripravljenosti storilca prekrška, da se podvrže obveznostim, ki jih bo določal poseben zakon (bodoči Zakon o voznikih).

K 16. členu:

Od uveljavitve tega zakona bo prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja s sklepom vedno izreklo tisto okrajno sodišče, ki je pristojno po stalnem ali začasnem prebivališču storilca prekrška (domicilno sodišče). Tako bo namreč omogočeno, da bo na podlagi celovite presoje lahko pravilno odločilo tudi o morebitni odložitvi izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja. Zato se spreminja (glede na vsebino spremembe pa dejansko črta) tudi peti odstavek 202.a člena ter četrti odstavek 214. člena Zakona o prekrških. Posledično se mora tretji odstavek 27. člena Zakona o prekrških črtati zaradi uskladitve z navedenimi spremembami.

K 17. členu:

Predlaga se sprememba drugega odstavka 50. člena, da se odpravi odvečna beseda »prekrška« za besedo »kršitelju«, ki predstavlja redakcijsko napako. Obenem pa se spreminja besedilo tako, da sestavine predloga niso več obligatorno določene, saj predlagatelji v večini primerov ne morejo pridobiti vseh, v drugem odstavku 50. člena Zakona o prekrških, zahtevanih podatkov in gre zato za nesorazmerno obveznost. Pridobil jih bo lahko v vsakem primeru naknadno prekrškovni organ, ko bo zbiral dodatna obvestila in dokaze o prekršku (51. člen Zakona o prekrških).

K 18. členu:

Določbe o tem, kdaj hitri postopek ni dovoljen, se s tem predlogom dopolnjujejo z navedbo zadev, v katerih je pri posameznem prekršku (na področju javnega naročanja) poleg globe predpisana tudi stranska sankcija izločitve iz postopkov javnega naročanja. O ostalih prekrških s področja javnega naročanja, pri katerih ni predpisana ta stranska sankcija, bo odločal prekrškovni organ.

K 19 členu:

Po vzoru določbe prvega odstavka 32.člena Zakon o kazenskem postopku se s predlaganimi novimi štirimi odstavki v 55.a členu zakona omogoča skupno obravnavanje vsebinsko povezanih prekrškov, ki bi sicer bili obravnavani ločeno, deloma v hitrem in deloma v rednem sodnem postopku (npr. stek prometnih prekrškov iz pristojnosti policije in sodišča). Tako obravnavanje po izkušnjah prekrškovnih organov lahko povzroči težave in zaplete, če se v ločenih postopkih sprejmejo različne odločitve o istem »historičnem dogodku«, poleg tega ni racionalno, da se za dejanja iz istega sklopa kršitev vzporedno vodi več postopkov.

Z namenom, da se omogoči celovito obravnavanje kršitelja, predlog izrecno določa izjemo od ureditve iz prvega odstavka 27. člena zakona, tako da postopek lahko teče pred sodiščem na podlagi enotnega obdolžilnega predloga. Tako obravnavanje je dovoljeno le, če gre za istega kršitelja, če je med storjenimi prekrški medsebojna zveza, če gre za kršitve istih predpisov (podro

čja) in če so podani isti dokazi. V izogib možnim zapletom glede pristojnosti, je najprej določeno, da mora biti v obdolžilnem predlogu obrazložena podlaga za enotno obravnavanje in nato še, da sodišče ostane pristojno za vse prekrške, ne glede na potek in izid enotnega postopka, torej tudi v primeru, če bi bila razveljavljena le odločitev o prekršku, ki se sicer obravnava v hitrem postopku.

Kršitelji zaradi predlagane nove ureditve ne bodo v slabšem položaju. Za prekrške, o katerih se sicer odloča po hitrem postopku, bodo imeli pravice do globe v določenem oz. najnižjem znesku in še pravico do polovičnega plačila izrečene globe, pod pogoji ki jih določa ta zakon (56.a člen).

K 20 členu:

Iz razlogov in z namenom kot je pojasnjeno v sklopu sprememb 22. člena zakona, se predlaga sprememba izraza »javni promet« v »cestni promet« tudi v drugem odstavku 57. člena zakona.

K 21 členu:

Na enaki vsebinski podlagi kot je pojasnjeno glede sprememb prvega odstavka 22., prvega odstavka 23. in drugega odstavka 57. člena zakona, se predlaga redakcijska sprememba v prvem odstavku 57.a člena ZP-1. Namesto izrecne navedbe zakonov o javnem redu in miru, o varnosti cestnega prometa, o tujcih ali o nadzoru državne meje, in javnih zbiranjih, katerih naslovi se spreminjajo, se prekrški za katere se lahko izda posebni plačilni nalog opredeljujejo po področjih urejanja. Vsebinsko gre za enaka področja, pri področju tujcev pa je, v skladu z vsebino zakona o tujcih in zaradi razmejitve z drugimi področji urejanja njihovega položaja, natančneje navedeno, da gre za kršitve vstopa in zapustitve države ter bivanja in prebivanja tujcev. S tem se za področje varnosti cestnega prometa in za druga v tem členu navedena področja zagotavlja, da ureditev ostane veljavna v nespremenjenem besedilu tudi, če se spremeni ime zakona, ki ureja določeno področje.

Z novim petim odstavkom se omogoča hitrejša in bolj učinkovito obravnavanje prekrškov, ki so ugotovljeni na kraju samem, če gre za kršitve predpisov v cestnem prometu, in je kršitelj imel na kraju samem možnost uresničiti svojo pravico do izjave. Če je v takem primeru izdan posebni plačilni nalog, se v njegovi obrazložitvi poleg ostalih sestavin kratko navede še izjava kršitelja o dejanju. Zoper tak plačilni nalog kršitelju ni potrebno zagotavljati pravice do ugovora, ki po vsebini nadomešča pravico do izjave (55. člen zakona), saj je ta že pridobljena. Vsebina izjave kršitelja bo povzeta v plačilni nalog. Zato bo v tekem primeru takoj dovoljena zahteva za sodno varstvo. V zadevah cestnoprometnih prekrškov je praviloma opravljen ogled in na kraju samem zbrani oz. zavarovani vsi (materialni) dokazi in zaslišani vsi udeleženci. Zato ni pričakovati, da bi takojšnja izdaja posebnega plačilnega naloga in nadaljevanje postopka pred sodiščem, zapletlo zadeve. Po drugi strani pa se bo čas reševanja skrajšal in pocenil, saj ne bo posebnega postopka z ugovorom.

K 22. členu:

Drugi odstavek 58. člena Zakona o prekrških določa smiselno uporabo določb rednega sodnega postopka v hitrem postopku o prekršku v taksativno naštetih primerih, pri tem pa je glede na veljavno ureditev izpuščen »postopek zoper pravno in odgovorno osebo«, ki je sicer urejen v 70. členu Zakona o prekrških.

Tudi v hitrem postopku o prekršku se lahko zgodijo situacije, ko zaradi pravnih ali dejanskih ovir ni mogoče npr. voditi postopka zoper odgovorno osebo, temveč le zoper pravno osebo (drugi odstavek 70. člena Zakona o prekrških), torej ni mogoče voditi enotnega postopka. S predlogom zakona se ta pomanjkljivost odpravlja.

K 23. členu:

Ureditev v 62.a členu Zakona o prekrških (meje preizkusa odločbe prekrškovnega organa) se s predlogom spremembe tega člena usklajuje z ureditvijo v 156. členu Zakona o prekrških (pritožbeni postopek – kršitev materialnih določb zakona). Tako okrajno sodišče ne bo preverjalo le, ali je dejanje prekršek, temveč širše – ali je bila storjena kršitev materialnih določb tega zakona ali predpisa, ki določa prekršek. Upoštevati je namreč treba, da v hitrem postopku odločajo tudi pooblaščenice uradne osebe, ki poznajo predvsem svoje strokovno področje, nimajo pa širšega pravnega znanja, zaradi česar se lahko v hitrem postopku storijo določene kršitve materialnega prava, ki bodo po predlogu lahko odpravljene po uradni dolžnosti v postopku s pravnim sredstvom.

V prvi alineji je pred besedno zvezo »pristojni organ« predlagano, da se doda beseda »stvarno« (pristojen), ker v praksi prihaja do različnih tolmačenj, tudi v smeri opravljanja uradnega preizkusa odločbe s strani prekrškovnega organa z vidika krajevne pristojnosti organa, ki je izdal odločbo o prekršku in ne le stvarne pristojnosti. S predlagano dopolnitvijo se odpravlja dvom o pravilni razlagi te določbe.

K 24. členu:

Predlagana dopolnitev četrtega odstavka 63. člena Zakona o prekrških zagotavlja, da v primeru kršitve pravice do izjave (55. člen Zakona o prekrških) to napako najprej odpravi prekrškovni organ. Izrecno se določa, da mora dati kršitelju možnost, da se izjavi o prekršku, v zvezi s tem pa po potrebi dopolni tudi dokazni postopek, glede na navedbe v zahtevi, kar zakon že sedaj določa. Za sodišče je taka obveznost posebej določena v predlagani spremembi 65. člena Zakona o prekrških.

S predlagano ureditvijo se krepi kontradiktornost v prekrškovnem postopku in odpravlja možnost kršitev zlasti v primerih, ko se v zvezi z ugovorom ali zahtevo za sodno varstvo dopolnjeno oz. sodišču posredovano dejansko stanje, s katerim kršitelj ni seznanjen, razlikuje od tistega, o katerem se je kršitelj lahko izjavil v postopku.

K 25. členu:

S predlagano dopolnitvijo 65. člena Zakona o prekrških se zagotavlja storilcu učinkovita pravica do pravnega sredstva v primerih, ko sodišče iz predloženega spisa (npr. iz dodatne dokumentacije prekrškovnega organa ali opisa prekrška) ugotovi dejstva, glede katerih se storilec prekrška ni mogel izjaviti pred prekrškovnim organom ali v zahtevi za sodno varstvo in v primerih pred sodiščem ponovljenega ali dopolnjenega dokaznega postopka. V obeh primerih je storilcu treba omogočiti, da se z dejstvi oziroma dokazi seznani, in da poda izjavo in ustrezne predloge v svojo obrambo.

S tem se zagotavlja večja kontradiktornost v postopku, ki je v fazi preizkusa zahteve pred prekrškovnim organom zagotovljena z že opisano spremembo 63. člena Zakona o prekrških. Na ta način se lahko v polni meri uresniči pravica do pravnega sredstva zoper odločbo prekrškovnega organa, saj je možnost pritožbe zoper sodbo, s katero je sodišče odločilo o zahtevi za sodno varstvo (866. člen zakona), zelo omejena.

Po predlogu zakona bo sodišče, če iz podatkov v spisu ugotovi dejstva, glede katerih se storilec v postopku pred prekrškovnim organom oziroma v zahtevi za sodno varstvo ni mogel izjaviti, obvestilo o tem storilca, če dejstva izhajajo iz opisa dejanskega stanja, pa mu bo ta opis tudi posredovalo. Poleg tega ga bo seznanilo, kje in kdaj (v kakšnem roku) lahko pregleda spise

zadeve in ga poučilo o pravicah po četrtem odstavku 114. člena zakona (pravica do navajanja dejstev in dokazov, omejitve predlaganja dokazov, pravica do vabila in navzočnosti pri izvajanju dokazov). Kršitelj bo tako imel možnost v roku, ki ga določi sodišče, podati svoje navedbe, predloge in zahteve. Če se bo sodišče odločilo, da bo ponovilo oziroma dopolnilo dokazni postopek, pa mora storilca tudi o tem obvestiti, in ga hkrati seznaniti, da je lahko navzoč pri izvajanju dokazov in da ga bo povabilo k posameznim procesnim dejanjem, če bo to sodišču pisno predlagal v petih dneh po prejemu obvestila. V celoti se torej postopek dopolnjuje po pravilih rednega sodnega postopka v skladu z obstoječim četrtem odstavkom 65. člena zakona.

Ob upoštevanju preštevilčenja se v desetem odstavku 65. člena Zakona o prekrških (dosedaj deveti odstavek) predlaga uskladitev z drugim odstavkom 63. člena Zakona o prekrških, ki določa, da se s sklepom lahko zavrže le nedovoljena ali prepozna zahteva za sodno varstvo, ne pa tudi nepopolna zahteva za sodno varstvo. Zato je izpuščena navedba »nepopolne« (zahteve).

Z novim dvanajstim odstavkom se izrecno določa, da ima prekrškovni organ, ki je izdal izpodbijano odločbo, zoper katero je vložena zahteva za sodno varstvo, v tem postopku (sodnem postopku z zahtevo) položaj predlagatelja. Tako se zapolnjuje pravna praznina, do katere prihaja, ko sodišče (na podlagi četrtega odstavka 65. člena) dopolnjuje dokazni postopek po pravilih rednega sodnega postopka, pri tem pa poleg kršitelja ni nasprotne stranke. Ob upoštevanju, da se po pravilih rednega sodnega postopka, po zahtevi za sodno varstvo lahko opravi tudi ustna obravnava (125. člen zakona), s katero mora biti seznanjen tudi prekrškovni organ, brez takega njegovega položaja ni mogoče zagotoviti kontradiktornosti postopka. Položaj predlagatelja v postopku po zahtevi je tudi podlaga za ponovno uvedbo pravice prekrškovnega organa do pritožbe zoper sodbo o zahtevi po predlogu za dopolnitev določb 66. člena zakona.

K 26. členu:

Zaradi preglednosti po razveljavitvi dela določb in večjega obsega sprememb in dopolnitev, je 66. člen zakona o pravici do pritožbe v hitrem postopku v celoti prenovljen. Spremembe in dopolnitve se nanašajo na razširitev pravice do pritožbe kršitelja in lastnika odvzetih predmetov ter na ponovno uvedbo pritožbe prekrškovnega organa v spremenjeni ureditvi, ki odpravlja pomanjkljivosti prejšnje, razveljavljene z odločbo ustavnega sodišča (št. U-I-56/08-15, z dne 16.12.2009, o razveljavitvi tretjega, četrtega in sedmega odstavka 66. člena Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 109- 4938/2009), objavljena 28.12.2009, ki velja od 29.12.2009).

Četrti in peti odstavek 17. člena Zakona o prekrških določata možnost predpisovanja glob v večkratniku ali v odstotku. V teh primerih mora prekrškovni organ predhodno ugotavljati osnovo, od katere je odvisna višina izrečene globe, kar pomeni določeno vrednotenje. Poleg tega take globe znatno presegajo limit, ki ga je zakonodajalec določil za dopustnost vložitve pritožbe v primerih, ko je izrečen odvzem premoženjske koristi. V teh primerih gre tudi za prekrške, glede katerih je določena posebna krajevna pristojnost, prav zaradi specifičnosti njihovega obravnavanja (214. člen Zakona o prekrških). Zaradi navedenega se predlaga sprememba (sedanjega in novega) drugega odstavka 66. člena Zakona o prekrških tako, da je pritožba dopustna tudi zoper odločbe sodišča prve stopnje, če je bilo odločeno o prekrških, za katere je bila izrečena globa, ki je predpisana v večkratniku ali v odstotku.

Pritožbo bo po predlogu dopustno vložiti tudi pri odvzemu predmetov (ne le premoženjske koristi), vendar tudi v tem primeru le, če njihova vrednost presega 400 eurov. Na tak način se glede pravnega varstva izenačuje položaj kršitelja oziroma drugega lastnika odvzetega predmetov v določeni vrednosti, s položajem storilca, ki se mu izreče odvzem premoženjske koristi v enaki višini.

Dopolnitev 66. člena Zakona o prekrških z vsebinsko novim tretjim, četrtem in petim odstavkom se

predlaga zaradi odprave nejasnosti, ki so bile razloga za razveljavitev prejšnje ureditev pritožbe državnega tožilca po napovedi prekrškovnega organa v primerih, ko je sodišče odpravilo odločbo prekrškovnega organa, jo spremenilo in ustavilo postopek o prekršku, ali izreklo nižjo globo kot prekrškovni organ ali opomin.

Predlagana je znova uvedba pravice do take pritožbe, ki omogoča sodni nadzor nad odločitvami okrajnih sodišč po zahtevah za sodno varstvo, ki so sprejete v korist kršiteljev in bi sicer (brez te pritožbe) ostale zunaj možnosti presoje na višji stopnji. Z novo možnostjo pa se zagotavlja tudi podlaga, da višja sodišča na pritožno prekrškovnih organov z odločitvami prispevajo k oblikovanju enotne in pravilne sodne prakse. Pritožbo lahko prekrškovni organ vloži iz vseh pritožbenih razlogov po 1., 2. in 4. točki 154. člena tega zakona, razen glede stroškov postopka pred sodiščem in je tako v primerljivem položaju, kot velja za kršitelja po drugem odstavku 66. člena zakona. Pri tem je pomembno upoštevati, da se za pri reševanju vseh pritožb, ne glede kdo jih vlaga, kršitve vsebinsko presojuje po določbah, ki veljajo za postopek po zahtevi za sodno varstvo in ne določbah za pritožbo v rednem sodnem postopku, ki ima drugačen, širši nabor pritožbenih razlogov.

Da storilec prekrška ne bo v slabšem položaju od prekrškovnega organa, se mu s predlogom omogoča, da se lahko v osmih dneh po prejemu pritožbe prekrškovnega organa o njej izjavi tako, da poda odgovor na pritožbo.

Poleg tega je izrecno predlagano, da se v postopku s pritožbo in v morebitnem novem sojenju končna odločitev ne sme spremeniti v škodo kršitelja v primerjavi z odločbo o prekršku, zoper katero je bila vložena zahteva za sodno varstvo, o kateri je odločalo sodišče prve stopnje. V večjem obsegu od navedenega prepovedi »reformatio in peius« ni mogoče priznati, saj bi bil sicer v neenakem položaju s kršiteljem prekrškovni organ, ki ima v hitrem postopku kot predlagatelj smiselno (tudi) položaj tožilca, torej hkrati tudi organa odkrivanja in pregona in ne le organa, ki odloča v zadevi. Zato mora imeti tudi možnost pravnega sredstva zoper odločitev, za katero meni, da je s kršitvijo zakona izdana v korist kršitelja.

Taka rešitev je skladna tudi z ureditvijo po predlaganem novem trinajstem odstavku 65. člena ki določa, da ima v postopku z zahtevo za sodno varstvo prekrškovni organ položaj predlagatelja postopka. Tak položaj pa vključuje tudi pravico do vložitve pravnega sredstva, v tem primeru pritožbe zoper odločitev o zahtevi za sodno varstvo.

K 27. členu:

Policija izvaja pridržanja ne le po Zakonu o prekrških, temveč tudi na podlagi drugih zakonov: npr. po 43. členu Zakona o policiji in 238.b členu Zakona o varnosti cestnega prometa, ki ga bo z enakimi pooblastili predvidoma nadomestil Zakon o pravilih cestnega prometa. Ob upoštevanju tega dejstva, je zaradi normativne uskladitve v predlaganem besedilu 73. člena, ki postane njegov prvi odstavek, besedilo »ta zakon« nadomeščeno z besedilom »zakon«, ki vključuje Zakon o prekrških in druge zakona v katerih je urejeno pridržanje storilca prekrška.

Ker ima Zakon o prekrških naravo systemskega zakona, je primerno določiti, da se tudi v teh (izjemnih) primerih pridržanja po drugem zakonu, če v tem (drugem, posebnem) zakonu ni določeno drugače, pridržanje izvede po postopku, ki ga določa Zakon o prekrških. Tako se zapolnjujejo morebitne pravne praznine, ki nastanejo, če drug (posebni) zakon ne vključuje pouka o pravicah oseb v pridržanju in pravici do pravnih sredstev. Predlagana ureditev tako zagotavlja celovito upoštevanje 19. člena Ustave Republike Slovenije (varstvo osebne svobode) v vseh postopkih o prekršku, v katerih se storilec prekrškov ta pravica omejuje.

Spremenjeno je tudi poimenovanje v naslovu in besedilu člena iz obdolženca v storilca, kar je

splošen pojem za vse osebe, zoper katere se vodi postopek, torej tudi za kršitelja zoper katerega še ni vložen obdolžilni predlog, zanj pa je lahko že odrejeno pridržanje.

K 28., 47., 50. in 51. členu:

S predlogom za spremembo druge alineje prvega odstavka 208. člena zakona (47. člen predloga zakona) se uvaja izključna pristojnost Višjega sodišča v Celju za vse zadeve prekrškov na drugi stopnji sojenja. Predlog zasleduje namen specializacije posameznih višjih sodišč za določene vrste pritožbenih zadev, kar prispeva k večji strokovnosti, saj so znanje in izkušnje zbrani ne enem mestu, zagotavlja enotnost sodne prakse, ker v vseh zadevah odloča isto sodišče in prispeva k racionalizaciji sodne mreže v Republiki Sloveniji. Ob upoštevanju, da je Okrajno sodišče v Celju že izključno krajevno pristojno za zadeve z mednarodnim pomenom (prepoved uporabe vozniških dovoljenj) in da se ta pristojnost s predlogom zakona še razširja na izvrševanje denarnih kazni oz. glob med državami članicami Evropske unije ter, da so na druga višja sodišča že prenesene v izključno pristojnost druge zadeve, kot tudi glede na število prekrškovnih zadev, ki jih obravnavajo višja sodišča (po sodni statistiki je v letu 2009 na vsa višja skupaj pripadlo 5.449 prekrškovnih zadev, ob koncu leta je bilo nerešenih 1.110 zadev), se predlaga izključna pristojnost Višjega sodišča v Celju, ki bi tako postalo edino višje sodišče za prekrške.

V skladu s to spremembo so predlagane ustrezne (tehnične, redakcijske) spremembe za prilagoditev posameznih določb, ki urejajo pristojnost višjih sodišč in sicer prvega odstavka 83. člena (28. člen predloga), 212. člena (50. člen predloga) in prvega odstavka 213. člena (51. člen predloga zakona). S prehodno določbo drugega odstavka 62. člena predloga je določeno, da se te spremembe uveljavijo 1. januarja 2014, kar zagotavlja zadosten čas za pripravo na izvajanje zakona.

K 29. in 30. členu:

Po Zakonu o prekrških so zoper odločbe, ki jih izdajo prekrškovni organi oziroma sodišča, dopustna pravna sredstva, ki jih določa »ta zakon«. Pravna sredstva po zakonu o prekrških so pritožbe in zahteve za sodno varstvo. Ureditev izhaja iz načela, da o pravnih sredstvih zoper odločbe prekrškovnih organov odločajo okrajna sodišča, o pritožbah zoper odločbe okrajnih sodišč pa višja sodišča (210. in 212. člen ZP-1).

Od take ureditve zakon določa izjeme v drugem odstavku 108, tretjem odstavku 110. in šestem odstavku 201. člena, kjer določa, da je za pritožbo zoper posamezne sklepe procesne narave (pridržanje, zavarovanje izvršitve) pristojen senat okrožnega sodišča (šesti odstavek 25. člena Zakon o kazenskem postopku).

Taka ureditev je nesistemska. Od ureditve dežurne službe za zadeve nujne narave na okrajnih in višjih sodiščih zanj tudi ni posebne potrebe, niti podlage, saj okrožna sodišča ne obravnavajo prekrškovnih zadev, zato sodniki na tem področju praviloma nimajo prakse in izkušenj na tem področju.

Glede na tako stanje se predlaga s spremembami v drugem odstavku 108. člena zakona (29. člen predloga) in tretjem odstavku 110. člena zakona (30. člen predloga), smiselno enako pa tudi v šestem odstavku 201. člena zakona (38. člen predloga), da o pritožbah v zadevah, za katere so sedaj pristojni senati okrožnih sodišč, če gre za izpodbijanje odločb prekrškovnih organov odločajo okrajna sodišča, če gre za izpodbijanje odločb okrajnih sodišč pa višja sodišča. Taka rešitev se doseže s spremembo navedenih določb zakona tako, da se opusti navajanje pristojnega organa za odločanje o pritožbi in ohranijo samo deli določb o rokih. Pristojnost, kot je navedena, pa izhaja iz dopolnjene določbe prvega odstavka 210. člena in 214. člena zakona.

K 31. členu:

V praksi se je v primerih pridržanja pojavljala različna razlaga prvega odstavka 112. člena Zakona o prekrških - ali se najprej izračuna polovični znesek globe in nato všteje pridržanje (v polovični znesek), ali pa se v izrečeno globo všteje pridržanje in nato izračuna polovični znesek globe.

Zaradi odprave dvomov se predlaga dopolnitev tega odstavka z navedbo, da se vštevanje opravi v izrečeno globo. Tako bo poslej jasno, da se najprej znesek, ki ustreza pridržanju všteje v izrečeno (celotno) globo, šele od tako zmanjšane globe, pa se v primeru prostovoljnega plačila (in pod pogojem, da storilec prekrška ne vloži zahteve za sodno varstvo) izračuna polovični znesek globe.

K 32. členu:

V rednem sodnem postopku se z novim podpoglavjem pod naslovom »7.a Postopek začasnega odvzema vozniškega dovoljenja« in v členih 113.a do 113.e predlaga ureditev novega institut, ki sledi temeljnemu namenu nove prometne zakonodaje, da se nevarni vozniki takoj začasno izločijo iz prometa.

Materialni pogoj za uporabo novega ukrepa je utemeljen sum, da je storilec, ki ima veljavno vozniško dovoljenje, storil prekršek zoper varnost cestnega prometa, za katerega je predpisana stranska sankcija kazenskih točk v cestnem prometu v številu, zaradi katerega se po zakonu izreče prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja. Pri tem je treba upoštevati, da se vozniku za četniku po zakonu (sedaj Zakon o varnosti cestnega prometa, po novem bo to Zakon o pravilih v cestnem prometu) izreče prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja že pri storitvi prekrška s predpisano stransko sankcijo 7 kazenskih točk ali več, pri ostalih voznikih pa pri 18 kazenskih točkah. Gre predvsem za prekrške vožnje pod vplivom alkohola ali mamil in visokih prekoračitev hitrosti.

Dovoljenje se po predlogu zakona odvzame za čas, dokler traja postopek. Odvzem kot začasen ukrep, ki posega v človekove pravice, je načeloma utemeljen v potrebi po zagotavljanju varnosti ljudi in premoženja pred ogrožanjem in poškodovanjem v cestnem prometu, ki je toliko nevarnejše, če gre za najtežje kršitve. Po drugi strani se sorazmernost zagotavlja z možnostjo vrnitve za časno odvzetega dovoljenja, pod zakonskimi pogoji.

Zaradi navedenega začasen odvzem vozniškega dovoljenja ni upravičen in ni predlagan pri manj hudih prekrških, pri katerih se sicer lahko izrečejo kazenske točke in prepoved vožnje motornega vozila, saj začasen ukrep ne sme biti strožji od končne stranske sankcije.

Začasen odvzem vozniškega dovoljenja v veljavni zakonodaji ureja le 238. člen Zakona o varnosti cestnega prometa, vendar pa je ta ukrep glede na težo določenih prekrškov (vožnja pod vplivom alkohola, prepovedanih drog, psihoaktivnih snovi ali zaradi odklonitve preizkusa s sredstvi ali napravami ali strokovnega pregleda) po trajanju prekratek in ne dosega namena izločitve najbolj nevarnih voznikov. Vozniško dovoljenje se namreč vozniku vrne po 24 urah od odvzema. Po predlogu zakona pa bo zagotovljena izločitev nevarnih voznikov za celoten čas trajanja postopkov, smiselno enako kot že velja v primeru utemeljenega suma kaznivih dejanj zoper varnost javnega prometa (137. člen Zakona o kazenskem postopku).

- novi 113.a člen

Poleg materialnih pogojev za odvzem se z novim 105.a členom predlaga določitev postopka odvzema. Pisni sklep o začasnem odvzemu vozniškega dovoljenja bo izdalo sodišče na predlog prekrškovnega organa, pristojnega za prometne prekrške (policija, vojaška policija, redarstvo), ki

mora biti vložen v petih dneh od ugotovitve prekrška. Če je opravljen ogled in prekršek ugotovljen neposredno po storitvi, na kraju samem, bo rok začel teči od dneva storitve prekrška. Če pa bo prekršek ugotovljen na drug način (npr. s »stacionarnim radarjem«), bo rok začel teči od dneva, ko je prekrškovni organ s pregledom tehnične naprave ali na podlagi drugega dokaza ugotovil tako prekršek kot (osebne podatke) kršitelja in so podani pogoji za vložitev obdolžilnega predloga. Predlog za odvzem bo namreč del obdolžilnega predloga in bo vseboval vse podatke, ki so določeni za obdolžilni predlog (105.člen zakona) kar bo omogočalo sodišču, da o predlogu odloči in v primeru izpolnjenih pogojev s sklepom začasno odvzame vozniško dovoljenje.

Rok za vložitev je določen zaradi zagotovitve časovne sorazmernosti odvzema kot posega v človekovo pravico do gibanja in drugih posledic (zaposlitev, družinske obveznosti povezane z vožnjo). Pooblaščen uradna oseba prekrškovnega organa bo namreč praviloma vozniško dovoljenje (listino) odvzela neposredno po storjenem prekršku, ko bo vozniku tudi izrecno prepovedala nadaljnjo vožnjo in bo zato odvzem začel učinkovati takoj (predlagani drugi odstavek 113.a člena). Prepoved in odvzem bosta zapisana v potrdilu, ki bo izdano vozniku, vozniško dovoljenje pa bo z obdolžilnim predlogom (z vključenim predlogom odvzema) poslano pristojnemu sodišču.

Smiselno enak bo postopek na kraju ugotovitve prekrška, če voznik pri sebi ne bo imel vozniškega dovoljenja ali ga ne bo hotel izročiti in ga uradna oseba zato ne bo mogla (fizično) odvzeti. Tudi v takem primeru bo vozniku izrečena takojšnja prepoved nadaljnje vožnje, v potrdilo pa bo poleg te prepovedi vpisano, da vozniško dovoljenje ni bilo odvzeto, ker ni bilo izročeno. Navedeno pa ne vpliva na učinkovanje ukrepa, katerega namen je izločitev voznika iz prometa najmanj za čas do odločitve sodišča, saj bo tudi taka prepoved (brez dejanskega odvzema listine) imela enake posledice (predlagani prvi odstavek 113.c člena) kakor dejanski odvzem, in bo tudi takoj vpisana v evidenco izdanih vozniških dovoljenj (predlagani prvi odstavek 113.č člena), kot velja za primer, ko je dovoljenje odvzeto.

Predlagani tretji odstavek ureja že omenjen primere, ko prekršek in kršitelj nista ugotovljena na kraju, neposredno po storitvi prekrška, ampak na drug način. V skladu z določbo prvega odstavka v tem primeru rok za vložitev teče od dneva ugotovitve, ki ga bo prekrškovni organ moral vključiti med navedbe obdolžilnega predloga. V tem primeru je temeljni namen določitve roka enak, kot v primeru iz drugega odstavka, čimprej izločiti nevarne voznike iz prometa, kar bo v tem mogoče dejansko mogoče šele po izdaji sklepa sodišča o obdolžilnem predlogu z vključenim predlogom za odvzem, odvzem v smislu prepovedi vožnje pa bo učinkoval od vročitve sklepa obdolžencu kar bo zagotovljeno tudi v primeru, če listina o vozniškem dovoljenju še ne bo odvzeta. Pristojni organi bodo namreč lahko v vsakem primeru v evidenci izdanih vozniških dovoljenj preverili stanje in ugotovili izrečeni odvzem, ki učinkuje kot prepoved vožnje za čas trajanja postopka o prekršku. Navedeno zagotavlja določbo o obveznosti sodišča, da sklep o izrečenem odvzemu takoj pošlje organu pristojnemu za evidenco izdanih vozniških dovoljenj (drugi odstavek predlaganega 113.č člena). Temu organu bo sodišče s sklepom poslalo tudi vozniško dovoljenje, če je bilo odvzeto, nadaljnje ravnanje z dovoljenjem pa bo odvisno od izida postopkov na podlagi obdolžilnega predloga oziroma morebitnega predloga za začasno vrnitev dovoljenja (predlagani 113.d člen)

- novi 113. b člen

S predlogom novega 113.b člena se določa postopek za začasen odvzem vozniškega dovoljenja pred sodiščem, vključno s pravnimi sredstvi.

Sodišče bo po prejemu predloga prekrškovnega organa iz prvega odstavka 113.a člena moralo o tem predlogu, ki bo del obdolžilnega predloga, odločiti s sklepom in sklep tudi že odpraviti najpozneje v osmih dneh od prejema (spisov) zadeve. Na tak način se zagotavlja, da bo odvzem, ki ga bo največkrat dejansko izvršil že prekrškovni organ na kraju samem, trajal najkrajši možni

čas, ki je potreben za izdajo sodne odločbe.

Odločitev o odvzemu vozniškega dovoljenja (ugoditev predlogu) bo morala obsegati podatke, ki jih zakon določa za obdolžilni predlog (predvsem tudi podatke o vozniškem dovoljenju in o vrsti voznika ter razloge za odvzem). Obrazložiti bo torej treba utemeljenost suma, da je voznik storil prekršek zoper varnost cestnega prometa, za katerega je predpisana stranska sankcija kazenskih točk v cestnem prometu v številu, zaradi katerega se po zakonu izreče prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja. Presoj o tem, ali je ta pogoj izpolnjen, bo sodišče opravilo na podlagi opisanega dejanskega stanja prekrška ter dokazov priloženih obdolžilnem predlogu. Sodišče bo pri (prvem) odločanju o predlogu za odvzem izrecno omejeno na presojo izpolnjevanja pogojev za odvzem, torej suma storitve hudega prekrška, kar pomeni, da ne bo posebej presojalo stopnje nevarnosti voznika glede na njegove osebne okoliščine in okoliščine kršitve. Taka omejena kontradiktornost bo izravnana v nadaljevanju postopka in sicer z odločanjem o morebitnem ugovoru voznika in v postopku vrnitve začasno odvzetega vozniškega dovoljenja, če bo voznik to predlagal. Oba postopka vključujeta tudi možnost izvajanje dokazov o pogojih za dopustitev sodelovanja voznika v prometu in odpravo ukrepa, če kljub sumu storitve prekrška druge okoliščine kažejo, da s tem ne bi bila ogrožena prometna varnost. O teh možnostih bo voznik posebej poučen v sklepu o odvzemu.

Če sodišče ne bo izreklo odvzema, ker bo presodilo, da zakonski pogoj utemeljenega suma hudega prekrška ni podan, bo predlog zavrnilo in vrnilo vozniško dovoljenje, če je bilo odvzeto. Zoper tak sklep bo imel pravico do pritožbe na višje sodišče prekrškovni organ, vendar ta ne bo zadržala izvršitve vrnitve vozniškega dovoljenja (predlagani četrti odstavek 113.b člena).

Zoper sklep o odvzemu vozniškega dovoljenja bo lahko obdolženec v treh dneh od prejema sklepa vložil ugovor. Glede na naravo in namen ukrepa, ugovor ne bo zadržal izvršitve sklepa. Za odločitev o ugovoru je določen najdaljši rok 30 dni pri čemer je upoštevano, da bo sodišče glede na navedbe v ugovoru večkrat moralo pred odločitvijo pridobiti pisno izjavo obdolženca ali ga zaslišati ter izvajati druge dokaze, potrebne za odločitev o ugovoru. Ob upoštevanju zakonskih rokov za vročitve (15 dni), ne bi bil realno izvršljiv krajši čas za rešitev ugovora.

Zoper sklep, s katerim se odloči o ugovoru, bosta imela tako obdolženec kot tudi prekrškovni organ pravico do pritožbe. Pritožba obdolženca zoper sklep, s katerim je bil ugovor zavrnjen, ne zadrži izvršitve sklepa o začasnem odvzemu vozniškega dovoljenja. Zato je določeno, da mora višje sodišče o pritožbi odločiti najpozneje v 15 dneh od prejema spisa.

- novi 113.c člen

Učinke, trajanje in vštevanje začasnega odvzema ureja predlog novega 113.c člena zakona.

Odvzem vozniškega dovoljenja in na kraju prekrška izrečena prepoved nadaljnje vožnje brez odvzema vozniškega dovoljenja bosta imela učinek prepovedi vožnje motornega vozila tistih vrst in kategorij, za katere je storilec imel dovoljenje, ko je storil prekršek. Ta učinek nastopi takoj, z izrekom odvzema oziroma prepovedi na kraju ugotovitve prekrška in traja do vročitve sklepa sodišča obdolžencu. Če sodišče s sklepom ugotovi predlogu, se učinek podaljša za čas trajanja postopka. Če je storilcu na podlagi obdolžilnega predloga v postopku pravnomočno izrečena stranska sankcija kazenskih točk v številu, zaradi katerega se po zakonu izreče prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja, traja (se nadaljuje) začasni odvzem do izvršitve sklepa o prenehanju veljavnosti vozniškega dovoljenja oziroma do odločitve o odložitvi izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja na podlagi zaključenega postopka o prekršku in izvršitve izrečenega prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja. Zakon sorazmernost izrečenega ukrepa zagotavlja tudi tako, da določa časovno omejitev trajanja ukrepa pred pravnomočnostjo odločitev o prekršku in sicer najdlje za toliko časa, kot ga določa zakon za ponovno pridobitev

vozniškega dovoljenja.

Smiselno enako glede učinka velja za primere, ko vozniško dovoljenje ni odvzeto na kraju ugotovitve prekrška, ker sta prekršek in storilec ugotovljena kasneje (tehnični nadzori brez asistence, posredno dokazovanje), le da v tem primeru učinek odvzema, torej prepoved vožnje, nastopi šele z vročitvijo sklepa sodišča o začasnem odvzemu vozniškega dovoljenja obdolžencu, ki mu pred tem dovoljenje niti ni moglo biti odvzeto in tudi ne izrečena prepoved.

Predlog zakona ureja tudi vštevanje časa začasnega odvzema vozniškega dovoljenja v končno sankcijo. Čas, za katerega je bilo vzeto vozniško dovoljenje, se obdolžencu všteje v izrečeno sankcijo prepovedi vožnje motornega vozila, če to ni možno, ker ni bila izrečena, pa v čas, v katerem lahko ponovno pridobi vozniško dovoljenje, ki mu je zaradi sklepa ali sodbe prenehalo veljati (predlagani četrti odstavek 113.c člena).

Do odvzema lahko pride tudi po določbah zakona, ki ureja kazenski postopek, ki pa je bil kasneje pravnomočno ustavljen ali je bila izdana pravnomočna oprostilna sodba, ali je bila obtožni akt pravnomočno zavrnjen ali zavržen, ali je bila zoper storilca kazenska ovadba zavržena. V takem primeru se začne ali nadaljuje prekrškovni postopek. Da kršitelj ne bi bil v neenakem položaju, se tudi v teh primerih omogoča ustrezno vštevanje časa odvzema v prekrškovno sankcijo (predlagani šesti odstavek 113.c člena).

Varstvo pravic obdolženca, ki mu izrečen ukrep je zagotovljeno z zakonsko obveznostjo opozorila o učinku izrečenega odvzema in prepovedi vožnje, ki mora biti sestavni del potrdila o odvzemu vozniškega dovoljenja, ki se storilcu izroči na kraju prekrška, in sklepa sodišča o začasnem odvzemu vozniškega dovoljenja (predlagani peti odstavek 113.c člena).

- novi 113.č člen

Glede izvršitve ukrepa začasnega odvzema vozniškega dovoljenja se bodo smiselno uporabljale določbe zakona o prekrških (spremenjeni peti odstavek 202. člena) in zakona, ki ureja izvrševanje kazenskih sankcij, o prepovedi vožnje motornega vozila, slednje razen določbe o dnevu odreditve in izvršitve vpisa (sedmi in prvi odstavek 124. člena ZIKS-1). Ker ugovor in pritožba ne zadržita izvršitve, ni razloga, da bi se ta odlagala na pravnomočnost in izvrševala šele po osmih oziroma tridesetih dneh (predlagani tretji odstavek 113.č člena).

Ukrep bo najprej izvršil prekrškovni organ, ki mora brez odlašanja obvestiti organ, ki vodi evidenco izdanih vozniških dovoljenj v kraju sedeža sodišča, pristojnega za izrek prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja, o začasno odvzetem vozniškem dovoljenju tistih vrst in kategorij, za katere je storilec imel dovoljenje, ko je storil prekršek. Enako dolžnost obvestila ima prekrškovni organ v primeru, če na kraju ugotovitve prekrška ni mogel vzeti vozniškega dovoljenja, ker ga voznik ni izročil in je uradna oseba v potrdilo lahko vpisala zgolj prepoved vožnje brez odvzema vozniškega dovoljenja vozila. Ta prepoved ima namreč enak učinek kot dejanski odvzem, učinek pa je lahko zagotovljen le, če je prepoved takoj vpisana v evidenco. Dejstvo, da voznik morda pri sebi še ima veljavno vozniško dovoljenje, prepovedi ne more spremeniti, ker so za pravico do vožnje odločilni vpisi v evidenco in ne le gola posest listine o taki pravici (predlagani prvi odstavek 113.č člena).

Tudi sodišče bo moralo svoj sklep o začasnem odvzemu vozniškega dovoljenja (prvi odstavek 113.b člena) vročiti organu, ki vodi evidenco izdanih vozniških dovoljenj, če je bilo dejansko vzeto, bo priložilo vozniško dovoljenje. Zaradi kontinuitete vpisov pravnega stanja glede pravice do vožnje, bo istemu organu sodišče vročilo tudi sklep o morebitnem zavrženju ali zavrnitvi predloga za odvzem vozniškega dovoljenja (četrti odstavek 113.b člena) in vse nadaljnje sklepe,

izdane v postopku z ugovorom in pritožbo zoper sklep o predlogu za odvzem voznškega dovoljenja (predlagani drugi odstavek 113.č člena).

- novi 113.d člen

S predlogom novega 113.d člena se določa postopek za vrnitev začasno odvzetega voznškega dovoljenja. Tudi o vrnitvi bo odločalo okrajno sodišče v skladu z dopolnjenim 210. členom zakona (49. člen tega predloga).

Obdolženec ima interes, da mu prepoved vožnje čimprej preneha in tudi, da se mu v primeru izrečenega prenehanja veljavnosti voznškega dovoljenja odloži izvršitev, zato se v predlogu zakona omogoča, da se začasno odvzeto voznško dovoljenje »predčasno« vrne. Pogoj za vrnitev pa je, da voznik predloži sodišču dokazilo, da je pripravljen sodelovati pri odpravljanju vzrokov za prometne kršitve. Rešitev je enaka, ne glede ali je razlog za odvzem kršitev pod vplivom alkohola, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi, ali pa katera druga kršitev (npr. prekoračitev hitrosti). V obeh primerih je v skladu s predlogom zakona, ki bo urejal voznike, pogoj za vrnitev spričevalo o opravljenem kontrolnem zdravstvenem pregledu. S tem obdolženec pokaže pripravljenost, da se ugotovi ali ni razlog za odvzem eden med najbolj nevarnimi vzroki za kršenje predpisov na področju varnosti cestnega prometa, to je odvisnost. Hkrati se s takim pregledom zagotavlja podlaga, da se za vzrok začne odpravljati. Ker sta tako odvzem kot vrnitev začasna, saj veljata le do dokončne odločitve o prekršku in izreku kazenskih točk, ki ima lahko za posledico prenehanje veljavnosti voznškega dovoljenja, se v tej fazi postopka pričakuje le navedena pripravljenost za vstop v ustrezen program odpravljanja vzrokov za kršitev, potrjena z ustrezno izkazano aktivnostjo. Vključitev v program v smislu izvajanja je pogoj za odložitev izvršitve prenehanja veljavnosti voznškega dovoljenja, šele potem ko je že izrečeno. Ta postopek je v predlogu zakona posebej urejen (predlagani novi 202.b, 202.c in 201.č člen, 41. člen predloga zakona).

Za začasno vrnitev začasno odvzetega voznškega dovoljenja pa sama predložitev spričevala ne zadošča. Upoštevati je treba tudi pogoj domnevane nevarnosti, ki je razlog za odvzem. Zato je v predlogu zakona določeno, da sodišče upošteva tudi naravo, pomen in okoliščine kršitve, osebnost storilca, njegovo prejšnje življenje in druge okoliščine. Dovoljenje bo vrnilo, če oceni, da začasen odvzem ni neizogibno potreben za varnost cestnega prometa. Za razjasnitev teh okoliščin sodišče pridobi pisno izjavo obdolženca, lahko pa razpiše narok, na katerega povabi obdolženca in ga neposredno zasliši oziroma izvede druge dokaze potrebne za odločitev. Zoper sklep o vrnitvi začasno odvzetega voznškega dovoljenja po predlogu zakona ni pritožbe, v primeru zavrnitve pa ni posebne pritožbe. To pomeni, da se odločitev (o zavrženju ali zavrnitvi) lahko izpodbija samo v pritožbi zoper sodbo o obdolžilnem predlogu oziroma zoper sklep o prenehanju veljavnosti voznškega dovoljenja.

Taka rešitev je v skladu z načelom ekonomičnosti in hitrosti postopka, saj je v primeru zavrženja ali zavrnitve predloga za vrnitev med postopkom, smiselno, da se hkrati presoja tudi storitev o čitanega prekrška, ki predstavlja najpomembnejšo podlago za izrek prenehanja veljavnosti vožnje in oceno nevarnosti voznika. Skupna odločitev o pritožbi zoper sklep s katerim ni ugodeno predlogu za vrnitev in o pritožbi v prekrškovni zadevi, pa tudi omogoča, da se hkrati ne vodita oba postopka, kar bi podaljšalo reševanje zadeve. Že glede na zakonsko določeno prednostno in hitro obravnavanje samega očitka o prekršku (113.e člen) je pričakovati, da bo glavni postopek tekel kratek čas. Po njegovem pravnomočnem zaključku ima storilec, v postopku izvršitve izrečenega prenehanja veljavnosti voznškega dovoljenja, možnost zahtevati odložitev izvršitve (predlagani 202.a do 202.č člen zakona), kar mu zagotavlja enak učinek kot dosežena vrnitev začasno odvzetega voznškega dovoljenja. Zato predlog vključuje določbo, da se o pritožbi zaradi zavrnjenega predloga za vrnitev voznškega dovoljenja, ki je vložen oziroma se o njem odloča po pravnomočnosti sodbe o prekršku (glede na podaljšano trajanje učinka izrečenega odvzema,

drugi stavek predlaganega tretjega odstavka 113.c člena) odloča v postopku za izdajo sklepa o prenehanju veljavnosti vozniškega dovoljenja. Ta del postopka tako ne obremenjuje več pravnomočno končane prekrškovne zadeve.

V primeru, če sodišče v postopku z obdolžilnim predlogom, ki bo v teh zadevah vložen glede na naravo kršitve, ugotovi, da ni razlogov za odvzem, bo lahko samo odločilo o vrnitvi začasno odvzetega vozniškega dovoljenja po uradni dolžnosti (predlagani četrti odstavek 113.d člena zakona).

Predlog zakona vključuje tudi določbo, da se sklep o vrnitvi začasno odvzetega vozniškega dovoljenja vroči tudi organu, ki vodi evidenco izdanih vozniških dovoljenj v kraju sedeža sodišča, pristojnega za izrek prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja po zakonu o prekrških, kar zagotavlja popolnost podatkov v evidenci (predlagani peti odstavek 113.d člena zakona).

- novi 113.e člen

S predlaganim novim 113.e členom se za zadeve o prekrških, v katerih je bilo obdolžencu za časno odvzeto vozniško dovoljenje ali je bilo zaseženo motorno vozilo, določa prednostno obravnavanje. Utemeljeno je v posegu v človekove pravice z omejevalnim ukrepom, ki ga predstavlja tako začasen odvzem vozniškega dovoljenja, ki ima podlago v prekrškovnem sumu, kot pri zasegu motornega vozila, ki je predviden tudi z novim zakonom o pravilih cestnega prometa v širšem obsegu kot po sedaj veljavnem Zakonu o varnosti cestnega prometa.

Z enakim namenom je dopolnjen 209. člen zakona (48. člen predloga) tako, da omogoča obravnavanje prednostnih prometnih zadev tudi kot posebej nujnih, na katere ne vpliva čas sodnih počitnic.

K 33. členu:

S predlagano dopolnitvijo 1. točke prvega odstavka 143. člena se med stroške postopka o prekršku vključujejo tudi stroški zasega in preiskave elektronskih in z njimi povezanih naprav ter nosilcev elektronskih podatkov, ki sta bila kot posebni preiskovalni opravili določena z novelo ZP-1E. Z dodano besedo »zaseg« pred navedbo hrambe odvzetih predmetov, pa se med stroške izrecno vključujejo tudi stroški zasega predmetov po 123. členu ZP-1. Po določbi druge odstavka 58. člena zakona se bodo dopolnjene določbe uporabljale tudi v hitrem postopku o prekršku.

K 34. členu:

Zaradi uvedbe novega (dodatnega) izrednega pravnega sredstva odprave ali spremembe odločbe prekrškovnega organa, se dosednji naslov poglavja »Izredno pravno sredstvo« spreminja v »Izredna pravna sredstva«.

K 35. členu:

Poleg zahteve za varstvo zakonitosti se predlaga uvedba novega izrednega pravnega sredstva – odprava ali sprememba odločbe prekrškovnega organa, po zgledu pravnega sredstva iz 274. člena Zakona o splošnem upravnem postopku. Z uvedbo novega izrednega pravnega sredstva se bo predvidoma zmanjšalo število pobud za vložitev zahtev za varstvo zakonitosti, ki obremenjujejo najprej Vrhovno državno tožilstvo RS in tudi Vrhovno sodišče RS (169.-171. člen Zakona o prekrških). Novo izredno pravno sredstvo je po predlogu zakona urejeno v štirih novih členih zakona (171.a do 171.d člen).

- novi 171.a člen

Z novim izrednim pravnim sredstvom se daje možnost prekrškovnemu organu, da v primeru, če sam ali na pobudo zainteresiranih oseb ugotovi, da je storil katero od taksativno naštetih kršitev, predlaga pristojnemu sodišču, da odpravi ali spremeni njegovo odločbo.

Prekrškovni organ bo tako lahko vložil predlog, če ugotovi, da je izdal odločbo o prekršku, čeprav ni bil stvarno pristojen (pristojno je bilo npr. sodišče, ki bi moralo odločati v rednem sodnem postopku na podlagi obdolžilnega predloga).

Druga podlaga se nanaša na zadeve, v katerih se odločba opira na drugo odločbo o prekršku ali na kakšno drugo odločbo, pa je bila ta odločba pravnomočno spremenjena, razveljavljena ali odpravljena. Gre za primere odločb, izdanih v nadzorstvenih postopkih, ki so po vsebini temelj za prekrškovno odločbo (npr. o pravilni višini oz. odmeri davčne obveznosti ali drugem predhodnem vprašanju), ki pa so kasneje spremenjene, odpravljene ali razveljavljene v zvezi z rednim ali izrednim pravnim sredstvom, s tem pa odpade podlaga prekrškovne odgovornosti.

Predlog se lahko vloži tudi, če so bile z odločbo v škodo storilca očitno prekršene materialne določbe tega zakona ali predpisa, ki določa prekršek. Kršitev je očitna, če jo je glede na z odločbo ugotovljeno dejansko stanje mogoče ugotoviti neposredno, ne pa tudi v primeru, če jo je mogoče ugotoviti posredno, s preverjanjem pravilnosti dejanskega stanja, na katero se odločba opira; če je do napačne uporabe materialnega prava prišlo zaradi napačno ali nepopolno ugotovljenega dejanskega stanja, kršitev materialnega predpisa ni očitna; prav tako ne gre za očitno kršitev materialnega predpisa, kadar je mogoče zaradi nejasnosti predpis različno tolmačiti, prekrškovni organ pa je svojo odločitev oprl na eno od možnih razlag.

Predlog za odpravo ali spremembo odločbe se po predlogu zakona ne more opirati na razlog o katerem je sodišče že odločilo po zahtevi za sodno varstvo.

- novi 171. b člen

Postopek sodišča z novim pravnim sredstvom ureja predlagani 171.b člen. Predlog za odpravo ali spremembo odločbe o prekršku bo lahko podal prekrškovni organ sam (po uradni dolžnosti) ali na pobudo upravičenca do vložitve pravnega sredstva, državnega tožilca ali sodišča, vendar nanjo ni vezan, razen, če jo poda sodišče ali državno tožilstvo. Ta izjema upošteva pričakovano višjo stopnjo pravnega znanja in izkušenj, zaradi česar je verjetno, da so pobude pravosodnih organov utemeljene in je zato smotno, da se o njih najprej odloča z novim pravnim sredstvom na prvi sodni stopnji in ne morda z zahtevo za varstvo zakonitosti pred vrhovnim sodiščem.

Če se bo prekrškovni organ odločil, da ne bo vložil predloga za odpravo ali spremembo odločbe na pobudo upravičencev (razen v primeru omenjene izjeme), jih bo po naravi stvari dolžan o tem obvestiti, tudi ne glede, da taka obveznost po zakonu ni izrecno predvidena, ker zoper odločitev o pobudi ne more biti pravnega sredstva.

- novi 171.c člen

Z novim 171.c členom se določa rok, v katerem se lahko izda sklep o odpravi ali spremembi odločbe o prekršku in znaša tri leta od pravnomočnosti odločbe o prekršku oziroma do izteka možnega trajanja stranske sankcije. Po trajanju tako ne presega roka za izbris pravnomočne odločbe, sodbe oziroma sklepa iz 205. člena Zakona o prekrških.

- novi 171.č člen

Ta člen ureja učinke odprave ali spremembe odločbe o prekršku. Če bo odločba o prekršku na

podlagi novega pravnega sredstva odpravljena, ker jo je izdal stvarno nepristojen prekrškovni organ, bo prekrškovni organ (ki je vložil predlog) posredoval predlog pristojnemu prekrškovnemu organu (hitri postopek o prekršku) oziroma vložil obdolžilni predlog pred sodiščem (redni sodni postopek). Pri očitni kršitvi materialnih določb (tega) zakona ali predpisa, ki določa prekršek, pa bo sodišče spremenilo odločbo (samo bo odločilo o zadevi, kar preprečuje zavlačevanje postopka). Enako bo ravnalo tudi v primeru, če se odločba o prekršku opira na drugo odločbo o prekršku ali drugo odločbo, pa je bila ta odločba pravnomočno spremenjena, razveljavljena ali odpravljena.

Glede odprave ali spremembe odločbe o prekršku velja prepoved »reformatio in peius«. Nova odločba ali sodba o prekršku ne sme biti v primerjavi z odpravljeno ali spremenjeno odločbo v škodo kršitelja glede pravne opredelitve prekrška in sankcije za prekršek. Glede na izredno naravo pravnega sredstva in prepoved »reformatio in peius«, zoper odločitev sodišča pravno sredstvo ne bo dopustno.

K 36. členu:

Zaradi uvedbe novega izrednega pravnega sredstva – odprave ali spremembe odločbe prekrškovnega organa je v prvem odstavku 193. člena Zakona o prekrških predlagana določitev pravice do povrnitve škode tudi, če bi bila pravnomočna odločba o prekršku odpravljena (na podlagi novega pravnega sredstva).

K 37. členu:

V predlogu zakona je predvidena določitev pravnomočnosti odločbe v postopku o prekršku, ki bo v skladu z odločbo Ustavnega sodišča RS (št. Up-3871/07, U-I-80/09). Čeprav se ta nanaša na kazenski postopek, je iz drugih, prejšnjih odločitev Ustavnega sodišča RS razvidno, da enaka merila uveljavlja tudi v prekrškovnih postopkih.

Glede na namen zastaranja in ustavnosodno razlago, po predlogu ne zadošča več, da državni organ pred iztekom zastaralnega roka izda odločbo, temveč mora imeti posameznik, na katerega se nanaša, tudi možnost, da se seznani z njeno vsebino. Zato mora državni organ pred pretekom absolutnega zastaralnega roka opraviti tudi vsa tista dejanja, ki so potrebna za to, da se prizadeti lahko seznani z vsebino odločitve, to pa pomeni, da mora odločbo znotraj zastaralnega roka vsaj odpraviti na njegov naslov. Sodišče (državni organ) mora pravico do poštenega postopka iz 22. člena Ustave RS zagotoviti tudi s tem, da odločbo, s katero je bilo odločeno o pravnem sredstvu, odpravi pritožniku pred pretekom absolutnega zastaralnega roka. Navedena, po prepričanju predlagatelja ustavno skladna določba za primere, ko je zoper odločbo na prvi stopnji vloženo pravno sredstvo, o katerem je bilo odločeno na drugi stopnji, se kot nov drugi odstavek vključuje v 199. člen zakona.

K 38. členu:

Predlagana je drugačna ureditev ukrepov ob zavarovanju izvršitve v 201. členu zakona. Izredno veliko je prekrškov, ko osebe ne morejo dokazati identitete ali nimajo stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji (npr. ilegalni prebežniki preko državne meje) in že prekrškovni organ ugotovi, da nimajo pri sebi predmetov, ki bi omogočali zavarovanje in izvedbo izterjave. V teh primerih pomeni sedaj veljavna rešitev, ki vključuje posredovanje predloga pristojnim davčnim izterjevalcem (ki lahko ugotovijo zgolj to, kar prekrškovni organ že ve) nepotrebno formalnost, ki povečuje stroške postopka in s tem obremenjuje proračun (pot izterjevalca, delo izven rednega delovnega časa ponoči, stroški tolmačev...). Zato je s predlagano dopolnitvijo prvega in spremembo četrtega odstavka 201. člena zakona določeno, da v primeru, če storilec ne bo takoj plačal globe, sam organ, ki je izrekel globo in zahteval takojšnje plačilo, poskrbi tudi za

zavarovanje plačila.

Razlogi za spremembo v šestem odstavku so enaki, kot je že pojasnjeno pri 29. in 30. členu predloga. S spremembo se skladno z drugimi določbami zakona zagotavlja, da o pritožbi zoper sklep o zavarovanju izvršitve odloči, namesto senata okrožnega sodišča, okrajno sodišče, če gre za odločitev prekrškovnega organa, oziroma višje sodišče, če se izpodbija odločitev okrajnega sodišča. Enako, kot v navedenih primerih, tudi v tem primeru velja, da rok za odločitev šteje od prejema spisa pri sodišču, ki odloča o pravnem sredstvu.

K 39. členu:

Veljavni tretji odstavek 202. člena Zakona o prekrških določa, da odvzete predmete proda pristojni davčni organ po določbah zakona, ki ureja prisilno izterjavo davkov. Vendar pa to že sedaj ne velja za vse odvzete predmete – poseben režim npr. velja za odvzete prepovedane droge in orožje, strelivo in razstrelilne snovi (Uredba o postopku upravljanja z zaseženimi predmeti, premoženjem in varščinami, Uradni list RS, št. 22/02, 8/07 in 48/07). Zato se s predlagano dopolnitvijo petega odstavka od splošno veljavne ureditve izrecno izključuje take primere. Sklicevanje na zakon, vključuje posredno tudi podzakonske akte, torej tudi navedeno uredbo.

V predlagani spremembi sedanjega petega odstavka 202. člena Zakona o prekrških se upošteva, da sklepov o prenehanju veljavnosti vozniškega dovoljenja več ne bodo izvrševala okrajna sodišča, ki so odločala na prvi stopnji, temveč okrajna sodišča po stalnem ali začasnem prebivališču storilca prekrška (domicilno sodišče). Zato je navedba te stranske sankcije iz besedila izpuščena.

Določba o pristojnosti za izvršitev in načinu izvršitve se hkrati razširja tudi na stransko sankcijo izгона tujca iz države, za katero doslej način izvršitve ni bil določen. V veljavni določbi tudi niso zajeti vzgojni ukrepi in zato ni ustreznega napotila na določbe Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij (ZIKS-1). Glede na navedeno, po razlagi sodišč, za vzgojne ukrepe ni mogoče uporabljati Pravilnika o izvrševanju vzgojnih ukrepov, izdanega na podlagi ZIKS-1. Zato je z vključitvijo vzgojnih ukrepov v besedilo petega odstavka dodano potrebno napotilo na ZIKS-1 tudi za vzgojne ukrepe in preko tega na uporabo pravilnika.

Poleg tega je med sankcije, za katere je način izvrševanja določen v petem odstavku, vključena tudi nova stranska sankcija izločitve iz postopkov javnega naročanja. Tako, kot načeloma velja za vse, v tem členu navedene stranske sankcije, tudi za novo sankcijo velja, da jo najprej izvrši pristojno sodišče. To, na način določen v 77.a členu ZJN-2, v treh delovnih dneh po pravnomočnosti odločitve, obvesti ministrstvo, pristojno za finance, ki v evidenci ponudnikov z negativnimi referencami vodi podatke in datum uvrstitve ponudnika, ki je izločen iz postopkov oddaje javnih naročil ter podatke objavi na svoji spletni strani. Upoštevanje natančnejših določb področnih zakonov, ki so že ali pa še bodo izdani za izvršitev navedene stranske sankcije, je zagotovljeno z navedbo, da se izvršujejo po določbah zakona, ki ureja izvrševanje kazenskih sankcij, če z zakonom (kot velja v tem primeru) ni določeno drugače.

V 202. členu se predlaga tudi nov deseti odstavek, ki naj bi olajšal in racionaliziral delo pri izterjavi zlasti manjših neplačanih zneskov glob in stroškov postopka. Z dnem, ko sodišče oziroma prekrškovni organ vloži predlog za prisilno izterjavo po zakonu o prekrških, bi na organ, pristojen za prisilno izterjavo, prenesel tudi terjatev v korist državnega proračuna.

Predlog ne posega neposredno v postopek o prekršku, temveč posega izključno na področje finančnega poslovanja, ki pa izrazito in brez potrebe bremeni dva organa : predlagatelja izterjave (sodišče in prekrškovni organ) kot tudi organ, ki je pristojen za prisilno izterjavo. Organ pristojen za prisilno izterjavo mora voditi evidenco o prisilni izterjavi; prisilno izterjana sredstva nakazuje na

prehodne račune sodišč in prekrškovnih organov, s teh računov (gre za prehodne račune) pa se izvede praznitev v državni proračun. Trenutno se o teh zadevah vodita dve evidenci, pri predlagatelju izterjave in pri organu, ki vodi izterjavo.

Zato je smotno, da se za terjatve, ki so prihodek državnega proračuna (globe in stroški postopka) določi, da se z dnem, ko se na organ, pristojen za njihovo izterjavo vloži predlog za izterjavo, na organ, ki vodi prisilno izterjavo, prenese tudi terjatev v korist državnega proračuna. S predlagano dopolnitvijo bi izrazilo razbremenili sodišča in prekrškovne organe, ki so financirani iz državnega proračuna, saj morajo po dosedanji zakonodaji spremljati plačila še deset let po tem, ko so vložili predlog za prisilno izterjavo. Zadev v katerih je podan predlog za prisilno izterjavo sploh niti sodišča niti prekrškovni organi ne morejo arhivirati, vse dokler postopek prisilne izterjave ni zaključen. Zato je smiselno plačila urediti tako, da sam zakon prenese terjatve prekrškovnih organov in sodišč na organ, ki je pristojen za izvršitev. Slednji potem spremlja plačila in jih vplača v državni proračun, če ugotoviti, da terjatev ni izterljiva, pa izterjavo zaključiti.

Pri predlogu je upoštevano tudi, da se v zadevah prekrškov neplačana globa ne spremeni v nadomestno zaporno kazen, zato za sodišča ni nobene potrebe, da bi imela aktiven spis (10 let), na katerem pa sodišče (razen spremljanja plačil) ne vodi nobenega postopka več. Za potrebe morebitnega vštevanja plačane globe v kazenskih zadevah, pa bi bil podatek dostopen pri organu, ki izvršuje prisilno izterjavo.

K 40. členu:

Razlogi in namen predlagane spremembe izraza javni promet v cestni promet v prvem odstavku tega člena so obrazloženi v sklopu predlaganih sprememb 22. člena zakona (12. člen predloga).

Posledice prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja so za storilca prekrška hude, saj mora ponovno opravljati vozniški izpit. Ta okoliščina je upoštevana v predlogu za spremembo petega odstavka 202.a člena Zakona o prekrških, ki je doslej urejal (hkratni) izrek prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja v primeru izreka stranske sankcije kazenskih točk pred sodiščem v številu, ki povzroči tako posledico.

Namesto te določbe, ki je postala nepotrebna iz razlogov navedenih pri obrazložitvi spremembe v 202. členu zakona (glede pristojnosti domicilnega sodišča), se z novim besedilom omogoča varovanje učinkov vloženih izrednih pravnih sredstev in s tem tudi možnosti za učinkovito predlaganje odložitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja (ki je urejeno v predlaganem 202.b do 202.č členu zakona). S tem namenom se predlaga rešitev, po kateri bi imelo sodišče, ki odloča o prenehanju veljavnosti vozniškega dovoljenja, možnost prekiniti ta postopek:

- do odločitve o vloženem predlogu za odpravo ali spremembo odločbe na predlog prekrškovnega organa (gre za primere, ko je storilec postopoma - v času treh let dosegel 18 kazenskih točk v cestnem prometu na podlagi več odločb o prekrških), oz.

- do odločitve pristojnega državnega tožilca o vloženih pobudi za vložitev zahteve za varstvo zakonitosti zoper pravnomočno odločbo ali sodbo o prekršku oziroma do odločitve o zahtevi za varstvo zakonitosti (če je ta že vložena). Tako bo prenehanje izvršeno šele, ko bodo odpadli vsi morebitni dvomi glede zakonitosti odločb na katerih temelji.

Navedeni postopek, ki poteka pred izdajo odločbe o prenehanju, v ničemer ne vpliva na kasnejšo možnost storilca, da predlaga odložitev izvršitve po novem 202.b členu zakona.

K 41. členu:

Za povečanje varnosti v cestnem prometu predlagana nova zakonodaja ne predvideva le represivnih ukrepov, temveč tudi možnost, da bodo storilci prekrškov sodelovali pri odpravljanju vzrokov za prekrške. Voznikom, ki so storili prekrške pod vplivom alkohola, prepovedanih drog oziroma zaradi prehitre vožnje, pa tudi iz drugih razlogov, se omogoča odložitev izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja.

To možnost podrobno urejajo novi 202.b, 202.c in 202.č člen zakona, ki so usklajeni s predlaganimi in pri vrnitvi začasno odvzetega vozniškega dovoljenja (novi 113. a do 113.e člen zakona, 32. člen tega zakonskega predloga) že opisanimi določbami predlaganega novega zakona, ki ureja voznike. Zaradi uskladitve z novimi 202.b do 202.č členi, se predlagajo spremembe tudi v 22. členu, šestem odstavku 26. člena, tretjem odstavku 27. člena, sedanjem petem odstavku 202. člena, petem odstavku 202.a člena in četrtem odstavku 214. člena zakona (povezane spremembe).

Nova možnost odložitve izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja se bo lahko uporabila le, če bodo izpolnjeni pogoji, ki so določeni v novih določbah zakona o prekrških. Glede na naravo odložitve izvršitve in njeno povezanost z izvrševanjem obveznosti po zakonu o voznikih ter samim prenehanjem veljavnosti, ki velja le za domače voznike, uporaba določb o odložitvi prenehanja, za imetnike tujega vozniškega dovoljenja (glede katerih ima izrekanje kazenskih točk in posledično prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja le učinek prepovedi vožnje) ne pride v poštev.

- novi 202. b člen

Sodišče bo po predlogu zakona storilcu v vsakem primeru izreklo prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja, vendar pa bo izvršitev lahko naknadno odložilo pod pogojem, da storilec v času od 6 do 24 mesecev, torej v preizkusni dobi, ne bo storil hujšega prekrška, kot ga določa zakon, ki ureja varnost cestnega prometa (trenutno ZVCP-1, ki ga bo nadomestil Zakon o pravilih cestnega prometa, pojem je pojasnjen pri obrazložitvi 13. člena tega predloga) in da izpolni obveznosti, ki bodo določene v sklepu o odložitvi izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja. Zakonski okvir preizkusne dobe omogoča določitev glede na čas, ki je v vsakem konkretnem primeru potreben za verodostojen preizkus spoštovanja predpisov in za pričakovano trajanje posebnih dodatnih pogojev, zlasti rehabilitacijskih programov zdravljenja odvisnosti od alkohola ali droge. Sodišče bo trajanje določilo samo znotraj navedenega okvira, glede na osebo voznika in druge odločilne okoliščine.

Predlog za odložitev izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja bo lahko storilec prekrška, ki mu je bilo izrečeno prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja, podal v 15 dneh, pri čemer rok šteje od dneva nastopa pravnomočnosti sklepa o prenehanju, če je bila zoper sklep vložena pritožba pa od dneva vročitve pravnomočnega sklepa (višjega sodišča) o prenehanju veljavnosti vozniškega dovoljenja. Predlog mora vložiti pri sodišču, ki je odločilo o prenehanju veljavnosti vozniškega dovoljenja. Da bo lahko uporabil novo pravno sredstvo možnost, bo sodišče v sklepu, s katerim je odločilo o prenehanju veljavnosti vozniškega dovoljenja, storilca prekrška moralo poučiti o možnosti vložitve predloga ter pogojih in roku za vložitev. Vložitev predloga bo zadržala izvrševanje prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja, vendar le do odločitve o predlogu na prvi stopnji. Pritožba zoper zavrženje ali zavrnitev predloga ne bo (več) zadržala izvršitve prenehanja vozniškega dovoljenja. Zaradi pospešitve postopka in preprečitve zavlačevanja se predlaga tudi, da višje sodišče o pritožbi odloči v 15 dneh od prejema spisa. Iz istega razloga se predlaga, da začne zastaranje izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja teči šele po poteku preizkusne dobe.

Storilec prekrška bo moral sodišču s predlogom posredovati tudi zdravniško spričevalo o opravljenem kontrolnem zdravstvenem pregledu, če ga ni predložil že v postopku za vrnitev za

časno zaseženega voznškega dovoljenja (predlagani 113.d člen zakona), v postopku, ki je pojasnjen pri obrazložitvi 32. člena tega zakonskega predloga. Na podlagi ugotovitev v predloženem spričevalu bo sodišče, če se odloči za odložitev, storilcu določilo obveznost oprave ustreznega programa po naboru iz predlaganega Zakona o voznikih. Če storilec ne bo predložil predpisanega spričevala, bo predlog za pogojno odložitev izvrševanja prenehanja veljavnosti voznškega dovoljenja zavržen.

Obveznosti, ki so urejene v bodočem Zakonu o voznikih so rehabilitacijski programi in program za dodatno usposabljanje za varno vožnjo. Odložitev izvršitve prenehanja veljavnosti voznškega dovoljenja terja od storilca sodelovanje oziroma pripravljenost, da odpravi vzroke za svoje kršitve cestnoprometnih predpisov, predvsem glede odvisnosti od alkohola ali prepovedanih drog, pa tudi prehitre oziroma predrzna ali sicer nevarne vožnje.

Prenehanje veljavnosti voznškega dovoljenja ne bo izvršeno, če bo sodišče po poteku preizkusne dobe ugotovilo, da storilec ni storil hujšega prekrška in da je izpolnil vse naložene mu obveznosti, o katerih mora sodišču dostaviti potrdilo za izvedbo teh ukrepov pooblaščenega izvajalca. Odložitev izvršitve prenehanja veljavnosti voznškega dovoljenja je treba zaradi obveščenosti organov, ki odločajo o cestnoprometnih prekrških, vpisati v skupno evidenco kazenskih točk iz 207. člena Zakona o prekrških in evidenco izdanih voznških dovoljenj.

Odložitev izvršitve prenehanja voznškega dovoljenja ni samoumevna, kljub predloženemu spričevalu. Pri odločanju o odložitvi izvršitve bo namreč sodišče upoštevalo vse odločilne okoliščine, celovito bo presodilo osebnost storilca, njegovo prejšnje življenje, njegovo obnašanje po storjenem prekršku, stopnjo njegove odgovornosti za prekršek in druge okoliščine, v katerih je storil prekršek. Odložitev bo dopustilo le, če bo mogoče pričakovati, da storilec ne bo več ponavljal prekrškov in da bo izpolnil obveznosti po zakonu, ki ureja voznike. Za ugotovitev teh okoliščin bo sodišče lahko razpisalo narok za ugotovitev upravičenosti odložitve prenehanja veljavnosti voznškega dovoljenja, na katerega bo povabil storilca prekrška in njem izvedlo potrebne druge dokaze. Če storilec na narok ne pride, se bo štelo, da je predlog umaknil, o čemer bo posebej poučen.

V izreku sklepa, s katerim ugodi predlogu za odložitev izvršitve prenehanja veljavnosti voznškega dovoljenja, bo moralo sodišče navesti čas trajanja preizkusne dobe in obveznosti po tem zakonu in po zakonu, ki ureja voznike, ki jih mora storilec prekrška izpolniti ter rok za predložitev dokazil o izpolnitvi teh obveznosti. V obrazložitvi sklepa mora sodišče navesti razloge za odložitev izvršitve prenehanja veljavnosti voznškega dovoljenja in za določitev posameznih obveznosti, ki so naložene storilcu. V pravnem pouku bo storilca posebej poučilo o posledicah, če v roku, ne bo izpolnil določenih obveznosti.

Obveznosti iz prejšnjega odstavka sta udeležba v programu ali udeležba v ustreznem rehabilitacijskem programu po zakonu, ki ureja voznike. Sodišče bo pri določitvi obveznosti upoštevalo zlasti število, naravo in pomen prekrškov vožnje pod vplivom alkohola, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi, ki so bili podlaga za prenehanje veljavnosti voznškega dovoljenja, ugotovitve in predloge v zdravniškem spričevalu po opravljenem kontrolnem zdravstvenem pregledu, in druge okoliščine, ki so pomembne za odpravo vzrokov kršitev pravil cestnega prometa pri storilcu.

Program dodatnega usposabljanja za varno vožnjo po predlogu zakona o voznikih obsega teoretični in praktični del. Teoretični del obsega 12 pedagoških ur z vsebinami o varnosti cestnega prometa, tveganjih vožnje, odgovornosti voznikov in psihosocialnih odnosih med udeleženci v cestnem prometu. Praktični del se izvede v obliki vadbe varne vožnje v obsegu 6 pedagoških ur.

Rehabilitacijski programi za imetnike veljavnega voznškega dovoljenja, ki so jim bile izrečene

kazenske točke zaradi vožnje pod vplivom alkohola, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi, po zakonu o voznikih so:

- edukacijske delavnice v obsegu najmanj 6 pedagoških ur z vsebinami varnosti cestnega prometa, tveganjih zaradi vožnje pod vplivom alkohola, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi, odgovornosti voznikov in psihosocialnih odnosih med udeleženci v cestnem prometu;
- psihosocialne delavnice v obsegu najmanj 17 pedagoških ur, od tega najmanj dve uri individualne obravnave in najmanj 15 ur dela v skupini z vsebinami varnosti cestnega prometa, tveganjih zaradi vožnje pod vplivom alkohola, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi, odgovornosti voznikov in psihosocialnih odnosih med udeleženci v cestnem prometu, in
- programi zdravljenja, ki potekajo po standardiziranih programih zdravljenja odvisnosti.

V izreku sklepa bo sodišče naložilo storilcu tudi obveznost, da v roku, ki ni daljši od 15 dni od pravnomočnosti sklepa oziroma prejema pravnomočnega sklepa, predloži dokazilo o vključitvi v ustrezen program z navedbo imena in naslova izvajalca pooblaščenega po zakonu, ki ureja voznike. To je nujno, ker bo, po prejemu dokazila, sodišče sklep vročilo izvajalcu programa, ki je dolžan sodišču posredovati potrdilo o opravljenem programu oziroma obvestilo, če se storilec programa ni udeležil. Če je storilcu določena obveznost udeležbe v programu zdravljenja odvisnosti, sodišče v izreku sklepa določi tudi roke, v katerih je izvajalec dolžan obveščati sodišče o poteku in uspešnosti izvajanja programa. Na tej podlagi bo sodišče lahko preklicalo odložitev zaradi neizvršitve obveznosti, tako v primeru, če storilec ne predloži dokazila o vključitvi, kot v primeru, če ne izvrši oziroma ne izvršuje programa.

Zakon določa tudi možnost pritožbe zoper odločitev o predlogu, ki ne zadrži izvršitve in rok za njeno reševanje.

- novi 202.c člen

S predlaganim novim 202. c členom se ureja dokončna odločitev o prenehanju veljavnosti vozniškega dovoljenja in preklic odložitve prenehanja. Sodišče bo preklicalo odložitev, če storilec v preizkusni dobi stori enega ali več hujših prekrškov ali če v preizkusni dobi v celoti ne izpolni obveznosti, ki so bile določene s sklepom, s katerim je bilo ugodeno predlogu. Pooblaščen izvajalec programov iz zakona, ki ureja voznike, bo dolžan sodišče, ki je odločilo o odložitvi izvrševanja prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja, obvestiti, da storilec prekrška ne izpolnjuje naloženih obveznosti, kar bo podlaga za odločitev sodišča.

Zoper sklep o preklicu odložitve bo dopustna pritožba v osmih dneh od dneva vročitve. O pritožbi bo odločilo višje sodišče s sklepom, ki ga mora izdati v 15 dneh od prejema spisa. Z navedenimi določbami se pospešuje postopek.

Če bo sodišče po poteku preizkusne dobe v enem letu ugotovilo, da storilec v preizkusni dobi ni storil hujšega prekrška in da je izpolnil določene obveznosti, bo odločilo, da se izrečena sankcija prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja ne izvrši. Zoper ta sklep ni pritožbe. Storilcu se v tem primeru iz skupne evidence kazenskih točk izbrišejo kazenske točke v skladu s četrtnim odstavkom 207. člena tega zakona. Da bo sodišče lahko v zakonskem roku upoštevalo tudi morebitne kršitve storjene v zadnjem obdobju, pred potekom poskusne dobe je določena obveznost organa, ki vodi skupno evidenco kazenskih točk, da po uradni dolžnosti obvesti pristojno sodišče o vpisu pravnomočne odločbe o hujšem prekršku voznika, ki mu je bilo odložena izvršitev prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja, v primeru, če gre za hujši prekršek, ki je bil storjen v času preizkusne dobe in če je bila pravnomočna odločba izdana najpozneje v enem letu po poteku preizkusne dobe. V navedenem enoletnem obdobju bo tako možnost preklica in

prenehanja še »visela« nad storilcem, po izteku te dobe, pa preklic ni več možen.

- novi 202.č člen

Za izvrševanje vpisov v zvezi z odložitvijo (torej tudi za vpis preklica) se bodo smiselno uporabljale določbe ZP-1 (peti odstavek 202. člena) in ZIKS-1 (139. in 124. člen), ki urejajo izvršitev stranske sankcije prepovedi vožnje motornega vozila. Taka ureditev je ustrezna naravi in namenu odložitve izvršitve sankcije, ki je tesno povezana z njenim izrekanjem. Izjema velja le glede dneva vpisa, saj ni razloga, da bi se ta odlagal na trideseti dan po pravnomočnosti odločbe oziroma trideseti dan po vročitvi pravnomočne odločbe (storilcu), s katero je dovoljena odložitev.

K 42. členu:

Zaradi predlagane dopolnitve zakona z novima 202b. in 202. člena, se predlaga preštevilčenje tako, da dosedanji 202.b in 202.c člen Zakona o prekrških postaneta 202.d oziroma 202.e člen.

K 43. in 46. členu:

Določba o plačilu takse za izpisek iz kazenske evidence je povzročala dvome v praksi, saj so bila deljena stališča ali gre za sodno ali upravno takso. Kot upravna taksa se ne plačuje več zaradi spremembe Zakona o upravnih taksah (Uradni list RS, št. 42/07 – uradno prečiščeno besedilo in 126/07). Zato je po oceni predlagatelja posebna določba o taksni obveznosti v 204.a členu zakona tudi kot administrativna ovira odveč in se s spremembo prvega odstavka opušča. V skladu s predlaganim novim petim odstavkom se odpravlja tudi splošna brezplačnost posredovanja podatkov iz evidenc, ki poslej velja le za pristojne organe v kaznovalnih postopkih. V prvem odstavku tako v prenovljenem besedilu ostaja le ureditev splošnega dostopa do evidenc.

Zaradi večje učinkovitosti v delovanju državnih organov se s predlagano dopolnitvijo v novem petem odstavku 204.a člena zagotavlja možnost oddaljenega elektronskega dostopa do podatkov v evidencah o pravnomočnih odločbah o prekrških iz 203. in 204. člena zakona za sodišča in državna tožilstva. To je nujno tudi zaradi vodenja kazenskih postopkov, ki vključujejo področja nasilnih dejanj, posesti prepovedanih drog, davčnih in kršitev, pri čemer je za presojo pravosodnih organov o uvedbi postopka in sankcijah nujen tudi podatek o prekrškovni predkaznovanosti.

Možnost oddaljenega elektronskega dostopa pa je predlagana tudi za policijo, vendar v bolj omejenem obsegu – dostopala bi lahko do podatkov v evidenci pravnomočnih odločb sodišč iz 204. člena tega zakona in do podatkov v tistih evidencah o pravnomočnih odločbah o prekrških iz 203. člena tega zakona, kadar lahko na podlagi predpisa, ki določa prekrške, postopek o prekršku vodi tudi policija. Glede na to, da gre za občutljive osebne podatke, ne bi bilo v skladu z načelom sorazmernosti, če bi imela policija dostop do vseh evidenc o pravnomočnih odločbah o prekrških, ki jih vodijo drugi prekrškovni organi.

Smiselno enaka sprememba je predlagana v šestem in sedmem odstavku 207. člena, ki ureja skupno evidenco kazenskih točk (46. člen predloga zakona).

K 44. členu:

Predlaga se uskladitev določbe o času treh let, po katerem se pravnomočna odločba izbriše, s petletno dobo trajanja stranske sankcije izгона iz države in nove sankcije izločitve iz postopkov javnega naročanja. Očitno je, da v primeru izreka take sankcije izbris ne more biti dopusten pred njenim iztekom, kar izrecno določa predlagana dopolnitev. Hkrati se na ta način omogoča izvajanje določbe šestega odstavka 206. člena zakona, ki omogoča obdelavo na podlagi dostopa

do evidenc tudi drugim upravičenim uporabnikom podatkov v petletnem roku po pravnomočnosti odločbe.

Z drugim delom predlagane dopolnitve se odpravlja neskladje med 205. in sedmim odstavkom 206. člena Zakona o prekrških. Pravnomočne odločbe, sodbe oziroma sklepi o prekršku se iz evidenc izbrišejo po poteku treh let od dneva pravnomočnosti odločb, vendar pa se dokumentarno gradivo (nastaja pri delu organov za postopek o prekrških v obliki vpisnikov in določenih pomožnih knjig) hrani tako, kot to določa sedmi odstavek 206. člena Zakona o prekrških.

K 45. členu:

Predlagana nadomestitev besede »kaznovanega« v tretjem odstavku 206. člena zakona z besedo »storilca« je redakcijske narave, gre za uskladitev s pojmom, kot je določen v tretji alineji 48. člena zakona za osebo, ki ji je izrečena sankcija za prekršek.

V istem odstavku predlagana sprememba besedila »dekliškega priimka« v »prejšnji priimek, če je bil spremenjen« v smislu enakosti spolov upošteva, da ob poroki priimek lahko spremeni vsak od zakoncev oziroma oba zakonca in da se priimek lahko spremeni tudi na drugi podlagi, ki zahteva, da se zagotovi sledljivost osebnih podatkov .

K 48. členu:

V 32. členu je predlagana uvedba novega ukrepa začasnega odvzema voznškega dovoljenja (novi 105.a člen zakona). Zadeve, v katerih je bilo obdolžencu začasno odvzeto voznško dovoljenje ali je bilo zaseženo motorno vozilo, se po predlogu novega 105.c člena zaradi posega v človekove pravice na podlagi utemeljenega suma, obravnavajo prednostno. Glede na tako določbo je utemeljeno hkrati predlagati, da se te zadeve obravnavajo kot nujne tudi po določbi 209. člena zakona, ki določa, v katerih zadevah se opravljajo naroki in odloča tudi med sodnimi počitnicami, od 15. julij do 15. avgusta.

S tem se zagotavlja, da tek sodnih počitnic ne bo kakorkoli vplival na hitrost reševanja zadev povezanih z omejevalnim ukrepom zoper obdolženca. Upoštevati je namreč treba, da glede na naravo posega ni nujno v zakonskem roku odločiti le o pritožbi zoper sklep o odvzemu voznškega dovoljenja, ampak tudi o sami zadevi, saj odvzem načeloma traja do pravnomočnosti odločbe o prekršku, kar terja njeno pospešeno reševanje.

K 49. členu:

Predlagana dopolnitev 210. člen Zakona o prekrških, ki ureja pristojnost okrajnih sodišč, z dodano pristojnostjo podpira uvedbo odločanja o novem izrednem pravnem sredstvu - predlogu za odpravo ali spremembo odločbe na predlog prekrškovnega organa (novi 171.a do 171.d členi zakona).

Dopolnitev je potrebna tudi zaradi jasne določitve pristojnosti za odločanje o začasnem odvzemu voznškega dovoljenja in za odločanje o vrnitvi začasno vzetega voznškega dovoljenja (novi 113.a do 113.e člen zakona), za odločanje v postopku odložitvi izvršitve prenehanja veljavnosti voznškega dovoljenja in njenega preklica (novi 202b., 202.c in 202.č člen zakona).

Z zakonsko novelo je predlagana odprava nesistemske pristojnosti senata okrožnega sodišča za posamezne odločitve v postopku (29., 30. in 38. člen predloga zakona). Zato je potrebna in predlagana določitev pristojnih organov, ki bodo poslej odločali o teh zadevah. Tako bi okrajno sodišče odločalo o pritožbi zoper sklep policista o pridržanju (109. in 110. člen zakona, enako bo veljalo glede pridržanja v prekrškovni zadevi po drugih zakonih, tako tudi po predlaganem novem

zakonu o pravilih cestnega prometa) in o pritožbi zoper sklep pooblaščen uradne osebe prekrškovnega organa o zavarovanju izvršitve (201. člen zakona). Opisano poenotenje s dosega s splošno določbo, da okrajno sodišče odloča o pritožbah zoper sklepe prekrškovnih organov, kar vključuje vse navedene (pritožba zoper začasen odvzem voznškega dovoljenja, pridržanje, zavarovanje izvršitve) in druge možne primere. Če bi posamezne izmed opisanih sklepov izdal okrajni sodnik v rednem sodnem postopku, pa bo o pritožbi odločalo višje sodišče (1. točka 212. člena zakona).

Zaradi dvomov v praksi v zvezi z odreditvijo osebne ali hišne preiskave in zaradi uvedbe zasega in preiskave elektronskih in z njimi povezanih naprav ter nosilcev elektronskih podatkov (Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o prekrških, Uradni list RS, št. 108/09, ZP-1F), se izrecno določa tudi, da navedene preiskave odreja okrajno sodišče. Tako se izključuje možnost, da bi v teh zadevah še naprej odločala okrožna sodišča, kar ni v skladu s temeljno ureditvijo pristojnosti in otežuje ter zaradi prenosa in vpisa zadev zapleta poslovanje.

K 52. členu:

V prvem odstavku 214. člena zakona se zaradi večje zahtevnosti med zadeve, za katere bodo izključno krajevno pristojna okrajna sodišča na sedežu okrožnih sodišč dodajajo še zadeve s področja integritete in preprečevanja korupcije.

S predlagano spremembo četrtega odstavka 214. člena Zakona o prekrških se določa pristojnost domicilnega sodišča (stalno oziroma začasno prebivališče storilca) za odločanje o prenehanju veljavnosti voznškega dovoljenja in o odložitvi izvršitve in preklicu odložitve prenehanja veljavnosti voznškega dovoljenja. Treba je namreč upoštevati možnost, da bo isti storilec storil več prekrškov za katere so predpisane kazenske točke v številu, pri katerem se po zakonu izreče prenehanje veljavnosti voznškega dovoljenja, vendar v različnih krajih. Tako bi bila podana pristojnost več sodišč glede na kraj storitve prekrška (77. člen Zakona o prekrških). V primerih, ko sodišče izda sklep o prenehanju veljavnosti voznškega dovoljenja na podlagi obvestila Ministrstva za pravosodje (storilec je dosegel 18 kazenskih točk v triletnem obdobju), pa že sedaj velja pristojnost po kraju stalnega oziroma začasnega prebivališča storilca.

Z določitvijo pristojnosti po domicilnem sodišču se tako določa enotna pristojnost in preprečuje, da posamezno sodišče ne bi imelo podatka o tem, da je drugo sodišče že odločilo o odložitvi izvršitve prenehanja veljavnosti voznškega dovoljenja za istega storilca prekrška. Zaradi te spremembe pa se z namenom uskladitve v predlogu zakona spreminja (dejansko črta) tudi peti odstavek v 202.a členu. Tako sodišče po novem ne bo več hkrati s sodbo oziroma sklepom izreklo prenehanje veljavnosti voznškega dovoljenja, če bo storilcu prekrška izreklo stransko sankcijo kazenskih točk v cestnem prometu v številu, pri katerem se izreče prenehanje veljavnosti voznškega dovoljenja. Ustrezna sprememba se predlaga tudi v tretjem odstavku 27. člena in petem odstavku 202. člena Zakona o prekrških (sklep o prenehanju veljavnosti voznškega dovoljenja bo po novem izvršilo domicilno sodišče, ker ga bo tudi izdalo).

Spremenjeni peti odstavek poleg zadev zahtev za sodno varstvo zoper odločbe prekrškovnih organov s področja varstva konkurence po predlogu določa izključno krajevno pristojnost Okrajnega sodišča v Ljubljani tudi za odločanje o zahtevah s področja javnega naročanja. To sodišče bo izključno pristojno tudi za prekrške, pri katerih je predpisana stranska sankcija izločitve iz postopkov javnega naročanja in se zato obravnavajo v rednem sodnem postopku. Smiselno je, da se zaradi enotne prakse in specializacije sodnikov za odločanje o teh zadevah »pooblasti« le eno sodišče in to tisto sodišče, ki ima za take postopke in tudi glede na sedež pristojnega prekrškovnega organa, ki je predlagatelj postopka (Državna revizijska komisija) najboljše kadrovske možnosti.

Priznavanje in izvrševanje odločb sodišč in drugih pristojnih organov držav članic EU, s katerimi so izrečene denarne sankcije za prekrške ali za druge kršitve predpisov in za izvrševanje denarnih in drugih sankcij za prekrške, ki so jih izrekli pristojni organi v Republiki Sloveniji, ureja Zakon o sodelovanju v kazenskih zadevah z državami članicami Evropske unije. Zaradi zagotovitve enotne prakse in večje učinkovitosti na podlagi specializacije, se predlaga dopolnitev z novim šestim odstavkom 214. člena Zakona o prekrških z določitvijo izključne pristojnosti Okrajnega sodišča v Celju. Taka rešitev je smotrna, ker je isto sodišče že pristojno za izdajo sklepa o prepovedi uporabe tujega vozniškega dovoljenja v Republiki Sloveniji, torej v zadevah z mednarodnim elementom.

K 53. členu:

Predlagane so ustrezne prehodne določbe, ki pojasnjujejo in razmejujejo uporabo spremenjenih in dopolnjenih zakonskih členov, saj bodo določeni postopki v teku ob uveljavitvi tega zakona. S tem se preprečuje, da bi prihajalo do sporov o pristojnosti ali težav v praksi.

Načelno izhodišče in temeljno razlagalno pravilo pri tem je, da se postopki, ki so se začeli po prej veljavnih drugačnih določbah, po teh tudi končajo. Spremenjene in dopolnjene določbe pa se lahko uporabljajo le v primerih, ko je glede na fazo (stanje) postopka možno zagotoviti enako obravnavanje vsem kršiteljem.

Določbe o odložitvi izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja in preklicu odložitve (202.b, 202.c in 202.č člen zakona), se bodo uporabljale za storilce, ki jim je sklep o prenehanju izdan po začetku uporabe določb o odložitvi izvršitve, saj jim mora s sklepom biti posredovan ustrezen pravni pouk o tej novi možnosti. To pa bo mogoče šele po preteku časa, ki je v povezavi z začetkom uporabe predlaganega Zakona o voznikih (1. julij 2011) potreben za pripravo na izvajanje določb o programih usposabljanja in rehabilitacijskih programih, s katerimi bo pogojena možnost odložitve izvršitve prenehanja (62. člen predloga zakona). Zato je hkrati določeno, da bo do začetka uporabe teh določb še vedno lahko uporabljala določb o omilitvi iz sicer črtanega tretjega stavka šestega odstavka 26. člena. Enako je predlagano za določbo črtanega tretjega odstavka 27. člena zakona, spremenjenega petega odstavka 202. in četrtega odstavka 214. člena zakona, saj do začetka uporabe določb o možnosti odložitve izvršitve ni razloga, da o prenehanju veljavnosti vozniškega dovoljenja in izvršitvi prenehanja ne bi še vedno odločalo sodišče, ki na prvi stopnji obravnava prekršek.

Tudi nove določbe o začasnem odvzemu vozniškega dovoljenja (113.a do 113.e člen zakona) bi se po predlogu zakona uporabljali le za prekrške, storjene po začetku njihove uporabe, kar pomeni od 1. julija 2011, ko se začne uporabljati celotna nova cestnoprometna zakonodaja (62. člen predloga zakona). Taka rešitev je nujna, saj bi sicer sprememba učinkovala v škodo voznikov, ki v času storitve prekrška s takim začasnim ukrepom (še) niso mogli računati. Omogočila bo tudi vsebinsko pripravo prekrškovnih organov in sodišč na uporabo novega ukrepa. Smiselno enako bo po naravi stvari veljalo glede prednostnega obravnavanja zadev, ki so vsebinsko povezane z novim ukrepom.

Smiselno enako velja za uporabo nove stranske sankcije izločitve iz postopkov javnega naročanja po 25.a členu zakona in nove tretje alineje drugega odstavka 52. člena zakona o sodni pristojnosti za prekrške, za katere je predpisana stranska sankcija izločitve iz postopka javnega naročanja, le za tiste kršitelje, ki storijo tak prekršek po uveljavitvi zakona. S tem se zagotavlja, da bodo vsi kršitelji v enakem položaju, glede na predvidljivost pravnega položaja v času, od katerega je s dopolnitvijo zakona določena nova sankcija in pristojnost sodišča za njeno izrekanje ter tako zagotavlja spoštovanje strožjega načela zakonitosti v kaznovalnem pravu glede razširjene kaznivosti zaradi možnosti uporabe nove sankcije. To hkrati pomeni, da za prekrške storjene pred uveljavitvijo zakona sankcije ne bo mogoče izreči, saj za njen izrek še ni bila določena

stvarna pristojnost v ZP-1 kot procesnem zakonu, niti za tako sankcijo niso bili določeni splošni pogoji izrekanja. Ne velja pa ta omejitev za spremenjeno določbo o izključni pristojnosti Okrajnega sodišča v Ljubljani iz petega odstavka 214. člena zakona (52. člen predloga), ki se zaradi učinkov specializacije (v obsegu odločanja o zahtevah za sodno varstvo) lahko začne uporabljati takoj po uveljavitvi predloga zakona.

Ni pa taka omejitev predlagana za uporabo novega izrednega pravnega sredstva odprave odločbe na predlog prekrškovnega organa (določbe novega 171.a do 171.d člena). Ker gre za možnost odločitve praviloma v korist kršitelja in nikoli v njegovo škodo, se načeloma lahko uporabi za vse zadeve v katerih odločba prekrškovnega organa, ki bo predmet izpodbijanja, še ni bila izbrisana.

Glede določbe novega šestega odstavka 214. člena zakona o izključni krajevni pristojnosti Okrajnega sodišča v Celju (za zadeve priznavanja in izvrševanja odločb sodišč in drugih pristojnih organov v državah članicah Evropske unije, s katerimi so izrečene denarne sankcije za prekrške ali za druge kršitve predpisov in za izvrševanje denarnih in drugih sankcij za prekrške, ki so jih izrekli pristojni organi v Republiki Sloveniji, v državah članicah Evropske unije), se predlaga uporaba za vse zadeve, v katerih do uveljavitve predloga zakona še ni bil vložen predlog za izvrševanje odločbe prekrškovnega organa oziroma odločbe sodišča o prekršku.

V okviru uvodne prehodne določbe se predlaga izrecna ureditev procesnega položaja za vse zadeve v postopkih o prekrških, ki na dan uveljavitve predloga zakona niso končane, po prehodnih določbah pa se zanje ne uporabljajo nove ali spremenjene določbe zakona o prekrških (predlagani šesti odstavek 53. člena). V takih primerih se uporabijo določbe pred uveljavitvijo veljavnega Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 17/08, 21/08 – popr., 76/08 – ZIKS-1C, 108/09, 109/09 – odločba Ustavnega sodišča Republike Slovenije, opr.št. U-I-56/08-15 in 45/10 – ZIntPK).

K 54. do 57 členu

Za potrebe prenosa pristojnosti višjih sodišč v zadevah prekrškov na Višje sodišče v Celju je posebej urejen prevzem zadev, položaj višjih sodnikov, položaj javnih uslužbencev višjih sodišč, prevzem sredstev in arhivov.

K 58 členu:

77. člen Zakona o sodelovanju v kazenskih zadevah z državami članicami Evropske unije ureja pristojnost za izvrševanje odločb v zadevah prekrškov. Krajevna pristojnost se glede na trenutno ureditev določi po stalnem ali začasnem prebivališču osebe, zoper katero je bila izrečena denarna sankcija, za pravno osebo pa se določi po sedežu, ki je vpisan v register oziroma drugo predpisano evidenco, če ima v Republiki Sloveniji podružnico, pa po kraju, kjer ima podružnico. Če se krajevne pristojnosti po prej navedenem ne da določiti, se jo določi po kraju, v katerem ima oseba premoženje ali dohodke, ki so predmet izvrševanja. Če pa ni mogoče niti po tem kriteriju določiti pristojnosti, pa je pristojno Okrožno ali Okrajno sodišče v Ljubljani.

Zaradi dopolnitve 214. člena Zakona o prekrških, s katero se predlaga drugačna, sedaj izključna pristojnost Okrajnega sodišča v Celju, je predlagano, da se za te zadeve preneha uporabljati drugi, tretji in četrti odstavek 77. člena Zakona o sodelovanju v kazenskih zadevah z državami članicami Evropske unije.

K 59. členu:

Drugi odstavek 128. člena Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij določa, da lahko oseba, ki

prestaja uklonilni zapor, tudi med njegovim prestajanjem sodišču predlaga nadomestitev plačila globe z opravo nalog v splošno korist ali v korist samoupravne lokalne skupnosti. O predlogu odloči sodišče v 48 urah po prejemu predloga.

Njena razveljavitev je predlagana, ker so glede na izkušnje pri uporabi storilci prekrškov tekom postopka pogosto pasivni in ne predlagajo nadomestitev globe z opravo nalog v splošno korist ali korist samoupravne lokalne skupnosti, čeprav so o tem poučeni, pač pa čakajo vse dokler se uklonilni zapor dejansko ne začne izvrševati. Na tak način se podaljšujejo postopki izvrševanja, stroški in obremenitev zapornega in sodnega sistema. Tudi rok 48 ur, v katerem mora sodišče odločiti o predlogu, je za sodišča zelo obremenilen, še posebej, če je predlog prejet ob koncu delovnega tedna, sodišče pa mora opraviti poizvedbe o upravičenosti predloga.

Določbe o izvrševanju kazni zapora se smiselno uporabljajo tudi za osebe, ki prestajajo uklonilni zapor, določen v postopku o prekršku. Zato imajo te osebe tudi možnost predlagati odložitev izvršitve in prekinitve prestajanja uklonilnega zapora, če nastopijo razlogi zaradi katerih njegovo izvajanje ne bi bilo možno in je zakonski namen v tistem delu, ki se nanaša na utemeljene razloge za odložitev ali prekinitve izvrševanja, možno doseči tudi na opisani način.

Ob upoštevanju da navedena določba ZIKS-1 tudi nesistemska, že z uvrstitvijo v Zakon o izvrševanju kazenskih sankcij, posega v način izvrševanja, ki ga določa sam Zakon o prekrških, se predlaga njena odprava.

K 60. členu:

Prehodna določba določa rok v katerem mora minister, pristojen za pravosodje, izdati podzakonski predpis, ki bo urejal način oddaljenega elektronskega dostopa do podatkov v evidencah o pravnomočnih odločbah o prekrških iz 203. in 204. člena Zakona o prekrških in v skupni evidenci kazenskih točk iz 207. člena Zakona o prekrških.

Predhodno mnenje o podzakonskem predpisu zaradi varstva občutljivih osebnih podatkov poda državni nadzorni organ za varstvo osebnih podatkov (informacijski pooblaščenec). Drugi odstavek 14. člena Zakona o varstvu osebnih podatkov (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo) določa, da morajo biti občutljivi osebni podatki pri prenosu preko telekomunikacijskih omrežij ustrezno zavarovani, ta pogoj pa je izpolnjen, če se posredujejo z uporabo kriptografskih metod in elektronskega podpisa tako, da je zagotovljena njihova nečitljivost oziroma neprepoznavnost med prenosom.

Ni smiselno izdajati podzakonskega predpisa preden so izpolnjeni tehnični pogoji, saj je treba najprej ugotoviti način izvedbe oddaljenega elektronskega dostopa, ki je predvsem tehnično vprašanje. Zato se predlaga, da minister za pravosodje najprej izda in objavi odločbo o izpolnitvi pogojev za uporabo novega način dostopa do podatkov.

Predlog zakona določa tudi rok za izdajo navodila iz drugega odstavka 57. člena o prenosu sredstev in arhivov na višje sodišče v Celju v roku, ki zagotavlja pravočasno izvedbo te naloge.

K 61. členu:

Zaradi izenačitve položaja vseh kršiteljev glede možnosti uveljavljanja izbrisa kazenskih točk, katerih evidenca je določena v Zakonu o prekrških, je predlagana dvakratna objava javnega obvestila za vse storilce prekrškov, ki bodo imeli na dan 1. julija 2011 v skupni evidenci kazenskih točk vpisanih najmanj 4 in največ 17 kazenskih točk, o možnosti, pogojih in postopku izbrisa kazenskih točk na podlagi opravljenih zdravstvenih pregledov in udeležbe v programih dodatnega usposabljanja za varno vožnjo po določbah zakona o voznikih.

K 62. členu:

Predlagana je odložitev uporabe določb zakona o začasnem odvzemu vozniškega dovoljenja, ki je povezana z možnostjo vrnitve in o odložitvi izvršitvi prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja (desetega odstavka 22. člena, 113.a do 113.e člena ter 202.b, 202.c in 202.č člena) na 1. julij 2011, ko začne veljati celotna nova cestnoprometna zakonodaja. To ne bo omogočila le vsebinsko pripravo prekrškovnih organov in sodišč na uporabo novih ukrepov, pač pa tudi samo izvajanje. Oba nova instituta sta namreč vsebinsko povezana z uveljavitvijo in začetkom uporabe programov za dodatno usposabljanje in rehabilitacijskih programov ter njihovih izvajalcev po predvidenem novem zakonu, ki bo urejal voznike.

Z drugim odstavkom je zaradi pravočasne priprave predlagana odložena uporaba določb o izključni pristojnosti Višjega sodišča v Celju za prekrškovne zadeve na drugi stopnji. Spremenjene določbe prvega odstavka 83., prvega odstavka 208., 212. in prvega odstavka 213., člena zakona ter 54. do 57. člena zakona, se tako začnejo uporabljati 1. januarja 2014.

S tretjim odstavkom prehodne določbe se zaradi pravočasnih priprav na prevzem pristojnosti glede izterjave v korist proračuna neplačanih glob, predlaga začetek uporabe novega desetega odstavka 202. člena zakona od 1. januarja 2012.

K 63. členu:

Predlagan je nekoliko daljši rok za uveljavitve zakona, ki je potreben, da se omogoči pravočasna vsebinska in organizacijska priprava organov za obravnavanje prekrškov za zahtevnejše spremembe, zlasti glede odgovornosti pravnih in odgovornih oseb in novih ukrepov povezanih z kršitvami pravil cestnega prometa.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

Zakon o prekrških

((Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 17/08, 21/08 – popr., 76/08 – ZIKS-1C, 108/09, 109/09 – odločba Ustavnega sodišča Republike Slovenije, opr.št. U-I-56/08-15 in 45/10 – ZIntPK)

Sankcije za prekršek 4. člen

(1) Za storjeni prekršek se ob pogojih iz tega zakona izreče predpisana sankcija ali opozorilo.

(2) Sankcije za prekrške so:

- globa;
- opomin;
- kazenske točke v cestnem prometu s prenehanjem veljavnosti vozniškega dovoljenja in prepovedjo uporabe vozniškega dovoljenja;
- prepoved vožnje motornega vozila;
- izgon tujca iz države;
- odvzem predmetov;
- vzgojni ukrepi.

(3) Globa se predpiše in izreče kot glavna sankcija, opomin se izreče namesto globe, kazenske točke v cestnem prometu, prepoved vožnje motornega vozila, izgon tujca iz države in odvzem predmetov pa se predpišejo in izrečejo kot stranske sankcije.

(4) Kazenske točke v cestnem prometu in prepoved vožnje motornega vozila se izrečejo ob pogojih, določenih s tem zakonom, če so z zakonom za posamezni prekršek predpisane.

(5) Izgon tujca iz države in odvzem predmetov se izrečeta ob pogojih, določenih s tem zakonom, ali če tako določa zakon.

(6) Poleg globe ali opomina se sme izreči ena ali več stranskih sankcij.

(7) Ob pogojih in na način, določen s tem zakonom, se lahko namesto uvedbe postopka o prekršku oziroma izdaje odločbe o prekršku storilcu prekrška izreče opozorilo.

(8) Ob pogojih, določenih s tem zakonom, se odvzame premoženjska korist, pridobljena s prekrškom.

(9) Mladoletnim storilcem prekrškov se izrekajo vzgojni ukrepi in druge sankcije, določene s tem zakonom.

Pomagač in napeljevalec 11. člen

Če gre za napeljevanje ali pomoč v posebno olajševalnih okoliščinah ali če do izvršitve prekrška ni prišlo, se sme napeljevalcu in pomagaču sankcija odpustiti.

Izključitev postopka o prekršku in sankcije 12. člen

(1) Zoper storilca, ki je bil v kazenskem postopku pravnomočno spoznan za krivega kaznivega dejanja, ki ima tudi znake prekrška, se ne vodi postopek za prekršek in se mu tudi ne izrekajo sankcije za prekrške. Enako velja, če kazenski postopek zaradi storitve kaznivega dejanja, ki ima tudi vse znake prekrška, zaradi poravnave ni bil uveden ali če je bil storilec pravnomočno oproščen storitve kaznivega dejanja, ki ima tudi vse znake prekrška. Postopek o prekršku se ne vodi, če je podan sum storitve kaznivega dejanja, ki ima tudi vse znake prekrška, vse dokler ni postopek v zvezi s kaznivim dejanjem končan. Če kazenski postopek zaradi storitve kaznivega dejanja, ki ima tudi vse znake prekrška, zaradi odloženega pregona ni bil uveden ali če zoper storilca med postopkom o prekršku začne teči kazenski postopek za kaznivo dejanje, ki ima tudi znake prekrška, se postopek o prekršku prekine do pravnomočnosti odločitve v kazenskem postopku.

(2) Zoper osebe, ki uživajo imunitetno pravico po mednarodnem pravu, se ne vodi postopek o prekršku in se jim tudi ne izrekajo sankcije za prekrške.

(3) O prekršku, ki ga stori oseba iz prejšnjega odstavka, prekrškovni organ obvesti ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve.

Odgovornost pravne osebe, njene odgovorne osebe,
samostojnega podjetnika posameznika in posameznika,
ki samostojno opravlja dejavnost
13. člen

(1) Republika Slovenija in samoupravne lokalne skupnosti ne morejo biti odgovorne za prekršek, zakon pa lahko predpiše, da odgovarja za prekršek odgovorna oseba v državnem organu ali v samoupravni lokalni skupnosti.

(2) Pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, so lahko odgovorni za prekršek druge osebe, če je v predpisu o prekršku tako določeno.

(3) Pravna oseba, ki je v stečaju, ali samostojni podjetnik v stečaju, sta odgovorna za prekršek, ne glede na to, ali je bil storjen pred začetkom stečajnega postopka ali med njim, vendar pa se ji ne izreče globa, temveč le odvzem premoženjske koristi oziroma odvzem predmetov.

Odgovornost pravne osebe, samostojnega podjetnika posameznika
in posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ki zaposluje druge osebe
14. člen

Za odgovornost pravne osebe, samostojnega podjetnika posameznika in posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, in zaposluje druge osebe, se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja odgovornost pravnih oseb za kazniva dejanja, o pogojih, pod katerimi je pravna oseba odgovorna za kaznivo dejanje.

Odgovornost odgovorne osebe
15. člen

(1) Odgovorna oseba je odgovorna za tisti prekršek, ki ga stori pri opravljanju poslov, za katere je pooblaščen pri pravni osebi, samostojnem podjetniku posamezniku oziroma posamezniku, ki samostojno opravlja dejavnost, pri državnem organu ali v samoupravni lokalni skupnosti.

(2) Odgovorna oseba je odgovorna za prekršek, če je bil storjen z njenim dejanjem ali z opustitvijo dolžnega nadzorstva.

(3) Odgovornost odgovorne osebe ne preneha zaradi tega, ker ji je prenehalo delovno razmerje v pravni osebi, pri samostojnem podjetniku posamezniku oziroma pri posamezniku, ki samostojno opravlja dejavnost, v državnem organu ali samoupravni lokalni skupnosti, ali ker je pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik oziroma posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, prenehal obstajati.

Globa 17. člen

(1) Globa se lahko predpiše v razponu ali v določenem znesku.

(2) Z zakonom ali z uredbo Vlade Republike Slovenije se lahko predpiše globa v razponu:

- za posameznika od 40 do 5.000 eurov;

- za samostojnega podjetnika posameznika in posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, od 200 do 150.000 eurov;

- za pravno osebo od 200 do 250.000 eurov, če se pravna oseba po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, šteje za srednjo ali veliko gospodarsko družbo, pa od 400 do 500.000 eurov;

- za odgovorno osebo pravne osebe ali odgovorno osebo samostojnega podjetnika posameznika in za odgovorno osebo v državnem organu ali v samoupravni lokalni skupnosti od 40 do 10.000 eurov.

(3) Globa, ki se predpisuje v določenem znesku, je lahko predpisana za posameznika v določenem znesku od 40 do 2.000 eurov, za odgovorno osebo v določenem znesku od 40 do 5.000 eurov, za samostojnega podjetnika posameznika in posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, v določenem znesku od 200 do 75.000 eurov, za pravno osebo v določenem znesku od 200 do 125.000 eurov, če se pravna oseba po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, šteje za srednjo ali veliko gospodarsko družbo, pa v določenem znesku od 400 do 250.000 eurov.

(4) Za prekrške s področja davkov, trošarin in carin se lahko z zakonom predpiše globa v večkratniku ali v odstotku od davka, trošarine ali carine, ki bi jo bilo treba plačati, ali od vrednosti predmeta, v zvezi s katerim je bil storjen prekršek. Globa, določena v skladu s tem odstavkom, ki se izreče v postopku zaradi prekrška, ne sme biti višja od najvišjega zneska, določenega z drugim, tretjim oziroma šestim odstavkom tega člena.

(5) Za prekrške s področja varstva konkurence se lahko za pravno osebo, samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, z zakonom predpiše globa v višini do deset odstotkov njihovega letnega prometa ali njihovega letnega prometa s podjetji v skupini v predhodnem poslovnem letu. Za določitev globe v skladu s tem odstavkom se ne uporabljajo določbe drugega, tretjega in šestega odstavka tega člena.

(6) Z zakonom se sme predpisati za najhujše kršitve s področja varstva naravnih bogastev, okolja in ohranjanja narave, s področja varstva kulturne dediščine, s področja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, s področja varnosti in zdravja pri delu, dela in zaposlovanja na črno ter delovnih razmerij, s področja socialnega varstva, s področja davkov, trošarin, carin, financ, varstva konkurence, državnih blagovnih rezerv in omejevalnih ukrepov za posamezne prekrške, katerih narava je posebno huda zaradi višine povzročene škode ali višine pridobljene protipravne premoženjske koristi ali zaradi storilčevega naklepa oziroma njegovega namena koristoljubnosti, trikrat višjo globo od tiste, ki je predvidena v drugem in tretjem odstavku tega člena.

(7) Z odlokom samoupravne lokalne skupnosti se lahko predpiše samo globa v določenem znesku:

- za posameznika od 40 do 1.250 eurov;
- za samostojnega podjetnika posameznika in posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, od 100 do 30.000 eurov;
- za pravno osebo od 100 do 75.000 eurov, če se pravna oseba po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, šteje za srednjo ali veliko gospodarsko družbo, pa od 250 do 125.000 eurov,
- za odgovorno osebo pravne osebe ali odgovorno osebo samostojnega podjetnika posameznika in za odgovorno osebo v samoupravni lokalni skupnosti od 40 do 2.500 eurov.

(8) Globe, plačane za prekrške, so prihodek države oziroma samoupravne lokalne skupnosti, če so plačane za prekrške, ki jih je pravnomočno izrekel prekrškovni organ te samoupravne lokalne skupnosti, ki je za odločanje o prekrških pooblaščen z zakonom, s katerim so določeni ti prekrški. Globe, plačane za prekrške, ki so predpisani z odloki samoupravnih lokalnih skupnosti, in pravnomočno izrečene z odločbami prekrškovnih organov samoupravne lokalne skupnosti, so prihodek tiste samoupravne lokalne skupnosti, katere predpis je bil kršen.

Kazenske točke v cestnem prometu s prenehanjem veljavnosti
vozniškega dovoljenja in prepovedjo uporabe vozniškega dovoljenja

22. člen

(1) Kazenske točke v cestnem prometu se predpišejo v višini od ene do 18 točk v določenem številu za prekršek zoper varnost javnega prometa, s katerim je povzročena nevarnost za nastanek hude posledice oziroma z dejanjem nastane škodljiva posledica.

(2) Kazenske točke v cestnem prometu se izrečejo vozniku, ki ima veljavno vozniško dovoljenje, oziroma osebi, ki ji je začasno odvzeto vozniško dovoljenje.

(3) Če voznik v času treh let doseže ali preseže 18 kazenskih točk v cestnem prometu, mu sodišče izreče prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja za vse kategorije motornih vozil, za katere je storilec imel dovoljenje, ko je storil prekršek, s katerim je dosegel predpisano število kazenskih točk. Izrek sankcije prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja ni dopusten, če pretečeta dve leti od pravnomočnosti odločbe o prekršku, s katero so bile izrečene kazenske točke v cestnem prometu, zaradi katerih je storilec dosegel število kazenskih točk, ki ima za posledico prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja. Za izrek sankcije se smiselno uporabljajo določbe tega zakona o zastaranju izvršitve sankcije.

(4) Z zakonom je lahko določeno, da se posameznim vrstam voznikov izreče prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja pri večjem ali manjšem številu kazenskih točk v cestnem prometu.

(5) Z zakonom se lahko določi, da se posameznim vrstam voznikov izreče prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja za posamezne kategorije motornih vozil, za katere so imeli vozniško dovoljenje v času storitve prekrška, s katerim je bilo doseženo predpisano število kazenskih točk in pri katerem se izreče prenehanje veljavnosti posamezne kategorije vozniškega dovoljenja.

(6) Ne glede na prejšnji odstavek se imetniku vozniškega dovoljenja izreče prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja za vse kategorije motornih vozil, za katere je storilec imel vozniško dovoljenje, če je storil prekršek, za katerega je predpisanih 18 kazenskih točk in mu je bila za ta prekršek pravnomočno izrečena stranska sankcija 18 kazenskih točk v cestnem prometu.

(7) (prenehal veljati)

(8) Vozniku, ki je imetnik tujega vozniškega dovoljenja, sodišče namesto prenehanja veljavnosti

vozniškega dovoljenja izreče prepoved uporabe tujega vozniškega dovoljenja na ozemlju Republike Slovenije za dobo do enega leta. Za izrek prepovedi uporabe vozniškega dovoljenja na ozemlju Republike Slovenije se smiselno uporabljajo določbe tretjega, četrtega, petega, šestega in sedmega odstavka tega člena.

Prepoved vožnje motornega vozila 23. člen

(1) Za prekršek zoper varnost javnega prometa, s katerim je povzročena nevarnost za nastanek hude posledice oziroma z dejanjem nastane škodljiva posledica, se sme predpisati sankcija prepovedi vožnje motornega vozila določene vrste ali kategorije.

(2) Sodišče izreče sankcijo iz prejšnjega odstavka v trajanju od enega meseca do enega leta. Čas, ko je bila storilcu vzeta prostost, se ne všteva v čas trajanja te sankcije.

(3) Če je sankcija iz prvega odstavka tega člena izrečena osebi, ki ima tuje dovoljenje za vožnjo motornega vozila, obsega ta sankcija prepoved vožnje motornega vozila določene vrste na ozemlju Republike Slovenije.

(4) Sodišče sme storilcu sankcijo iz prvega odstavka tega člena odpustiti, če posledice dejanja, prejšnje življenje storilca, njegove osebne razmere, njegovo obnašanje po storjenem prekršku in druge posebne olajševalne okoliščine to utemeljujejo.

(5) Če je storilcu izrečena stranska sankcija kazenskih točk v cestnem prometu v številu, ki ima za posledico prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja, se ne more izreči oziroma izvršiti tudi stranska sankcija prepovedi vožnje motornega vozila.

Splošna pravila za odmero sankcije 26. člen

(1) Storilcu prekrška se odmeri sankcijo v mejah, ki so določene s predpisom za storjeni prekršek, glede na težo prekrška in storilčevo malomarnost ali naklep.

(2) Pri tem se upoštevajo vse okoliščine, ki vplivajo na to, ali naj bo sankcija manjša ali večja (olajševalne in obteževalne okoliščine), zlasti pa: stopnjo storilčeve odgovornosti za prekršek, nagibe, iz katerih je prekršek storil, stopnjo ogrožanja ali kršitve zavarovane dobrine, okoliščine, v katerih je bil prekršek storjen, prejšnje življenje storilca, njegove osebne razmere, njegovo obnašanje po storjenem prekršku, zlasti, ali je poravnal škodo.

(3) Pri odmeri globe se upošteva tudi storilčevo premoženjsko stanje, višino njegove plače, njegove druge dohodke, njegovo premoženje in njegove družinske obveznosti, pri prekrških s področja davkov in carin pa tudi sorazmerje višine globe z višino prikrajšane dajatve.

(4) Sankcije, izrečene za prej storjeni prekršek, ni mogoče šteti za obteževalno okoliščino, če so od dneva, ko je postala odločba oziroma sodba o prekršku pravnomočna do storitve novega prekrška pretekla več kot tri leta.

(5) Pri odmeri globe pravni osebi in samostojnemu podjetniku posamezniku se upošteva gospodarsko moč in prej izrečene sankcije.

(6) Sodišče sme storilcu odmeriti sankcijo pod mejo, ki je predpisana, če tako določa zakon ali če ugotovi, da so podane posebne olajševalne okoliščine, ki utemeljujejo izrek milejše sankcije. Pri tem sme izreči globo do najnižje mere iz 17. člena tega zakona. Stransko sankcijo kazenskih točk

čak, predpisano za prekršek v številu, zaradi katerega se storilcu izreče prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja, sme omiliti toliko, da se prenehanje ne izreče.

(7) V primerih, ko je z zakonom tako določeno, se lahko storilcu prekrška odpusti globo in druge sankcije.

Stek 27. člen

(1) Če je storilec z enim dejanjem ali z več dejanji storil več prekrškov, o katerih še ni izdana odločba oziroma sodba, postopek pa teče pred istim organom oziroma sodiščem, se določi najprej sankcijo za vsak posamezni prekršek, nato pa se izrečejo kot enotna sankcija vse tako določene sankcije.

(2) Če so za prekrške, storjene v steku, določene sankcije iste vrste, se izreče enotna sankcija, ki je enaka njihovemu seštevku, vendar enotna sankcija ne sme presegati dvakratne največje mere posamezne vrste sankcije po tem zakonu.

(3) Če seštevek določenih kazenskih točk doseže število točk, za katere je določeno prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja, sodišče v enotni sankciji izreče prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja.

Začetek postopka o prekršku 50. člen

(1) Postopek o prekršku se začne po uradni dolžnosti, ko opravi prekrškovni organ v okviru svoje pristojnosti v ta namen kakršnokoli dejanje, ali z vložitvijo pisnega predloga oškodovanca, državnega tožilca ali državnega organa, nosilca javnih pooblastil ali samoupravne lokalne skupnosti (predlagatelji).

(2) Predlog mora vsebovati podatke o kršitelju prekrška (osebno ime, enotno matično številko občana (v nadaljnjem besedilu: EMŠO), če je fizična oseba tujec, pa njene rojstne podatke, državljanstvo, stalno oziroma začasno prebivališče, za odgovorno osebo tudi zaposlitev, za pravno osebo pa ime in sedež ter matično številko, če teh ni, pa podatke, ki jih je lahko pridobil), opis prekrška in navedbo dejstev oziroma dokazov, ki kažejo na sum storitve prekrška.

(3) Predlog se vloži pri pristojnem prekrškovnem organu. Če je predlog vložen pri drugem organu, ga ta takoj odstopi pristojnemu prekrškovnemu organu in o tem obvesti predlagatelja.

Hitri postopek 52. člen

(1) O prekrških se odloča po hitrem postopku, razen v primerih, ko ta zakon določa drugače.

(2) Hitri postopek ni dovoljen:

- če predlagatelj rednega sodnega postopka glede na naravo kršitve oceni, da so podani pogoji za izrek stranske sankcije po tem zakonu;
- če je predpisana stranska sankcija prepovedi vožnje motornega vozila;
- proti mladoletnim storilcem prekrškov;
- za prekrške s področja obrambnih dolžnosti;
- za prekrške zoper varnost cestnega prometa, za katere je predpisana stranska sankcija kazenskih točk v številu, zaradi katerega se po zakonu storilcu izreče prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja.

(3) V hitrem postopku se storilcu izreče globa v znesku, v katerem je predpisana, če je predpisana v razponu, pa se izreče najnižja predpisana mera globe, če z zakonom ni določeno drugače.

55.a člen

(1) Če prekrškovni organ hkrati obravnava prekrške, za katere je predpisana različna vrsta plačilnega naloga, mora s posebnim plačilnim nalogom (57.a in 57.b člen) odločiti tudi o prekrških, za katere se sicer izda plačilni nalog (57. člen).

(2) Če prekrškovni organ hkrati obravnava prekrške, za katere je predpisana različna vrsta odločbe, lahko z odločbo o prekršku (56. člen) odloči tudi o prekrških, za katere se sicer izda plačilni nalog.

(3) V primerih iz prejšnjih odstavkov se ne izda poseben sklep o združitvi postopka

Plačilni nalog 57. člen

(1) Plačilni nalog se izda in vroči kršitelju takoj na kraju prekrška, če pooblaščen uradna oseba prekrškovnega organa prekršek osebno zazna ali ga ugotovi z uporabo ustreznih tehničnih sredstev ali naprav. Ob vročitvi plačilnega naloga se kršitelju hkrati predstavi storjeni prekršek in dokaze, kar se zaznamuje na plačilnem nalogu.

(2) Plačilni nalog, ki velja kot pisna odločba o prekršku, vsebuje: osebno ime in naslov, EMŠO, če je fizična oseba tujec, pa njene rojstne podatke, državljanstvo, stalno oziroma začasno prebivališče, za odgovorno osebo tudi zaposlitev, za pravno osebo pa ime in sedež ter matično številko, kraj in čas storitve prekrška, pravno opredelitev prekrška, znesek globe in rok za plačilo globe, številko računa za plačilo, opozorilo o pravici do plačila globe na obroke, lahko pa tudi druge podatke v skladu s predpisi. Plačilni nalog, izdan za prekrške zoper varnost javnega prometa, mora vsebovati tudi število izrečenih kazenskih točk, navedbo vrste voznika, kategorijo vozila, s katerim je bil storjen prekršek, številko voznškega dovoljenja, navedbo organa, ki je izdal voznško dovoljenje, ter datum izdaje voznškega dovoljenja. Pravni pouk obsega pouk o pravici do pravnega sredstva, roku in načinu vložitve ter navedbo prekrškovnega organa, pri katerem se pravno sredstvo vložiti.

(3) Kršitelj lahko v osmih dneh od prejema plačilnega naloga vloži zahtevo za sodno varstvo.

(4) Kršitelj, ki ne vloži zahteve za sodno varstvo v roku iz prejšnjega odstavka, lahko v osmih dneh po pravnomočnosti plačilnega naloga plača polovico izrečene globe, sicer se izrečena globa prisilno izterja v celoti. Pouk o tej pravici je del pouka o pravici do pravnega sredstva na plačilnem nalogu.

(5) Če kršitelju plačilnega naloga ni mogoče izdati in vročiti takoj na kraju prekrška, se mu plačilni nalog vroči po določbah zakona, ki ureja splošni upravni postopek. Hkrati s plačilnim nalogom se kršitelju vroči tudi kratek opis dejanskega stanja z navedbo dokazov, če ni ta že naveden v plačilnem nalogu. Če okoliščine to omogočajo, se kršitelju na kraju prekrška pusti tudi obvestilo o prekršku, ki vsebuje kraj in čas storitve ter pravno opredelitev prekrška.

(6) Zahteva za sodno varstvo se vloži pisno pri prekrškovnem organu, katerega pooblaščen oseba je izdala plačilni nalog. Prekrškovni organ preizkusi zahtevo za sodno varstvo in odloči v skladu s 63. členom tega zakona. Če prekrškovni organ plačilnega naloga ne odpravi ali

nadomesti z novim, pošlje pravočasno in dovoljeno zahtevo za sodno varstvo s plačilnim nalogom in opisom dejanskega stanja pristojnemu sodišču.

(7) V postopku, ki se konča z izdajo plačilnega naloga, se ne plačajo stroški postopka.

(8) Če kršitelj ne plača globe v predpisanem roku in v znesku, določenem v plačilnem nalogu, in ne vloži zahteve za sodno varstvo, se pošlje plačilni nalog v izvršitev organu, ki je pristojen za izterjavo davkov, da globo prisilno izterja, brez predhodnega pisnega opomina. Enako ravna prekrškovni organ, če kršitelj ne plača globe in stroškov postopka po pravnomočnosti sklepa oziroma sodbe o zavrženju ali zavrnitvi zahteve za sodno varstvo zoper plačilni nalog ali sodbe, s katero je na podlagi zahteve za sodno varstvo spremenilo plačilni nalog. Pouk o prisilni izterjavi je sestavni del pravnega pouka na plačilnem nalogu.

(9) Kršitelj, ki bi se lahko z odhodom zaradi prebivanja v tujini izognil plačilu globe, mora plačati globo takoj na kraju prekrška. O plačani globi se izda potrdilo. Če kršitelj globe ne plača, pooblaščen uradna oseba prekrškovnega organa izvede vse potrebne ukrepe za zavarovanje izvršitve po tem zakonu.

Posebni primeri plačilnega naloga 57a. člen

(1) Za kršitve zakonov o varstvu javnega reda in miru, o varnosti cestnega prometa, o tujcih ali o nadzoru državne meje ter predpisov o javnih zbiranjih se izda in vroči kršitelju plačilni nalog takoj na kraju prekrška tudi, če niso podani pogoji za izdajo plačilnega naloga iz prvega odstavka 57. člena tega zakona, ampak pooblaščen uradna oseba prekrškovnega organa prekršek ugotovi na podlagi zbranih obvestil in dokazov. Za plačilni nalog iz tega člena se uporabljajo določbe 57. člena tega zakona, kolikor v tem členu ni določeno drugače.

(2) Plačilni nalog iz prejšnjega odstavka vsebuje tudi kratek opis dejanskega stanja z navedbo dokazov.

(3) V postopku, ki se konča z izdajo plačilnega naloga iz prvega odstavka tega člena, se plačajo stroški postopka, določeni v 47. in 143. členu tega zakona, razen potnih stroškov uradnih oseb in sodne takse.

(4) Zoper plačilni nalog iz prvega odstavka tega člena ni dovoljena zahteva za sodno varstvo, kršitelj pa ima pravico do ugovora v osmih dneh od vročitve plačilnega naloga. Na podlagi ugovora prekrškovni organ plačilni nalog odpravi in o ugovoru odloči z odločbo o prekršku ali postopek o prekršku ustavi, pri čemer ugovor šteje kot izjava v hitrem postopku o prekršku. Plačilni nalog vsebuje tudi pouk o dolžnosti plačila globe po določbah 57. člena tega zakona in o pravici do ugovora in načinu njegove vložitve, ter o tem, da mora kršitelj v ugovoru navesti vsa dejstva in dokaze v svojo korist, ker jih sicer v postopku ne bo več mogel uveljavljati.

Smiselna uporaba zakona 58. člen

(1) Če v tem ali drugem zakonu ni drugače določeno, se v hitrem postopku glede pristojnosti, zastopanja, jezika v postopku, vlog, vabil, zapisnikov, odločb, pregledovanja in prepisovanja spisov, rokov in narokov, vročanja in izločitve uradnih oseb smiselno uporabljajo določila zakona o splošnem upravnem postopku.

(2) Za osebno in hišno preiskavo, zaseg in preiskavo elektronskih in z njimi povezanih naprav ter

nosilcev elektronskih podatkov, zaseg in odvzem predmetov, privedbo, pridržanje in varščino, zastopanje tuje pravne osebe, pravice oškodovanca v postopku, združitve in izločitve postopka, prekinitev in ustavitve postopka ter stroške postopka se smiselno uporabljajo določbe tega zakona o rednem sodnem postopku, kolikor ni s tem zakonom drugače določeno.

(3) Hišno preiskavo sme odrediti le sodišče. Pri izvedbi hišne preiskave, ki se opravlja na podlagi predloga prekrškovnega organa, sme aktivno sodelovati tudi pooblaščen uradna oseba prekrškovnega organa, ki je predlagal hišno preiskavo.

Meje preizkusa odločbe prekrškovnega organa 62.a člen

(1) V postopku o zahtevi za sodno varstvo se mora vselej po uradni dolžnosti preizkusiti:

- ali je odločil pristojni organ,
- ali je dejanje prekršek,
- ali je pregon zastaral,
- ali je storilcu bila dana možnost, da se izjavi o prekršku,
- ali je izrek odločbe razumljiv in
- ali se odločba opira na dokaz, na katerega se po določbah tega zakona ne more opirati, ali je bil pridobljen s kršitvijo z ustavo določenih človekovih pravic in temeljnih svoboščin.

(2) Če se pri odločanju o zahtevi za sodno varstvo ugotovi, da so podani razlogi iz prve, druge, tretje ali šeste alineje prejšnjega odstavka, zaradi katerih je izdana odločba v korist kršitelja, v korist tudi kakšnemu drugemu kršitelju, ki ni vložil zahteve za sodno varstvo, ali je ni vložil v tej smeri, ravna pristojni organ po uradni dolžnosti, kakor da jo je vložil tudi ta.

Odločanje prekrškovnega organa 63. člen

(1) Zahteva za sodno varstvo ni dovoljena, če jo je vložila oseba, ki je po tem zakonu nima pravice vložiti, ali če se ugotovi, da je zahteva umaknjena ali da je bila po umiku ponovno vložena, ali če zahteva po zakonu ni dovoljena.

(2) Nedovoljeno ali prepozno zahtevo za sodno varstvo prekrškovni organ zavrže s sklepom.

(3) Zoper sklep o zavrženju je dovoljena zahteva za sodno varstvo, za katero se ne uporablja določba prejšnjega odstavka.

(4) Prekrškovni organ po prejemu zahteve po potrebi glede na navedbe v zahtevi dopolni dokazni postopek.

(5) Če prekrškovni organ ugotovi, da je zahteva pravočasna in utemeljena, odločbo o prekršku odpravi in ustavi postopek, ali jo odpravi in vloži predlog pri pristojnem prekrškovnem organu (50. člen), ali jo nadomesti z novo odločbo, ali izreče opomin namesto sankcije in o tem obvesti storilca in osebo, ki je vložila zahtevo za sodno varstvo oziroma vroči novo odločbo.

(6) Zoper novo odločbo iz prejšnjega odstavka je dovoljena nova zahteva za sodno varstvo, o kateri odloča sodišče.

(7) Če prekrškovni organ odločbe ne odpravi ali nadomesti, jo s spisom in morebitnimi dodatnimi dokazi posreduje v odločitev pristojnemu sodišču.

(8) V postopku z zahtevo za sodno varstvo prekrškovni organ postopa po določbah 58. člena tega zakona.

Odločanje sodišča
65. člen

(1) Sodišče s sodbo zavrne zahtevo kot neutemeljeno, če spozna, da ni podana nobena izmed uveljavljenih kršitev iz 62. člena tega zakona in tudi ne take kršitve, na katere pazi po uradni dolžnosti (62.a člen), ali če je bila kršitev v postopku z zahtevo za sodno varstvo že odpravljena.

(2) Sodišče s sodbo ugotovi zahtevi in odpravi odločbo prekrškovnega organa, ali jo odpravi po uradni dolžnosti, če ugotovi, da ni odločil pristojni organ, ali če ugotovi, da je pri odločanju ali vodenju postopka sodelovala oseba, ki bi po zakonu morala biti izločena, ali je bila izločena.

(3) Sodišče s sodbo ugotovi zahtevi in spremeni odločbo prekrškovnega organa, ali jo spremeni po uradni dolžnosti, če ugotovi, da so bila odločilna dejstva v izpodbijani odločbi o prekršku sicer pravilno ugotovljena, da pa je treba glede na ugotovljeno dejansko stanje ob pravilni uporabi materialne določbe tega zakona ali predpisa, ki določa prekršek, spremeniti odločbo. Glede na stanje stvari sodišče tako ravna tudi, če izrek odločbe ni razumljiv ali je sam s seboj v nasprotju ali če odločba nima vseh predpisanih sestavin ali če se odločba opira na dokaz, na katerega se po določbah tega zakona ne more opirati, ali ki je bil pridobljen s kršitvijo z ustavo določenih človekovih pravic in temeljnih svoboščin.

(4) Če sodišče spozna, da dejansko stanje ni popolno in pravilno ugotovljeno, ponovi ali dopolni dokazni postopek po pravilih rednega sodnega postopka.

(5) Sodišče s sodbo zavrne zahtevo kot neutemeljeno, če po izvedenem dokaznem postopku ne ugotovi dejanskega stanja drugače kakor prekrškovni organ.

(6) Sodišče s sodbo ugotovi zahtevi in spremeni odločbo prekrškovnega organa, če je to potrebno, ker je po izvedenem dokaznem postopku dejansko stanje ugotovilo drugače kakor prekrškovni organ.

(7) Če sodišče po izvedenem dokaznem postopku spozna, da so bila odločilna dejstva v izpodbijani odločbi pravilno ugotovljena, da pa je treba glede na ugotovljeno dejansko stanje ob pravilni uporabi zakona oziroma za odpravo kršitev določb postopka drugače odločiti, ravna po določbah tretjega odstavka tega člena.

(8) Če sodišče ugotovi, da storilcu ni bila dana možnost podati izjavo o prekršku, ali če so bile kršene določbe o uporabi jezika v postopku o prekršku, sodišče najprej odpravi kršitev tako, da storilcu omogoči, da poda izjavo, oziroma mu omogoči uporabo jezika v postopku in nato odloči o zahtevi glede na stanje stvari.

(9) Če sodišče s sodbo odpravi sklep o zavrženju prepozne, nedovoljene ali nepopolne zahteve za sodno varstvo ali ugovora (57.a in 57.b člen), hkrati odloči tudi o zahtevi za sodno varstvo ali ugovoru.

(10) Določbe tega člena se smiselno uporabljajo tudi za odločanje o zahtevah za sodno varstvo, vloženih zoper sklepe, zoper katere je dovoljena zahteva za sodno varstvo.

(11) Odločba o prekršku se ne sme spremeniti v škodo kršitelja.

Pravica do pritožbe

66. člen

(1) Zoper sklep sodišča, s katerim je bila zahteva za sodno varstvo zavržena, je dovoljena pritožba iz vseh razlogov iz 154. člena tega zakona.

(2) Zoper druge odločbe sodišča prve stopnje lahko osebe iz prvega odstavka 59. člena tega zakona vložijo pritožbo iz razlogov po 1., 2. in 4. točki 154. člena tega zakona, razen glede stroškov postopka organa, pristojnega za odločanje o prekrških, če je bila izrečena višja globa od najnižje predpisane za prekršek ali če je bil izrečen odvzem premoženjske koristi, ki presega 400 eurov.

(3) (razveljavljen)

(4) (razveljavljen)

(5) Pritožbo se obravnava po določbah pritožbenega postopka v rednem sodnem postopku.

(6) Osebe iz drugega odstavka tega člena vložijo pritožbo pri prekrškovnem organu, ki je izdal odločbo, zoper katero je bila vložena zahteva za sodno varstvo. Prekrškovni organ pritožbo posreduje skupaj s spisom na sodišče, ki je odločilo o zahtevi za sodno varstvo.

(7) (razveljavljen)

(8) Prepozno ali nedovoljeno pritožbo zavrže sodišče, ki je odločilo o zahtevi za sodno varstvo, s sklepom, ki ga tudi vroči vlagateljem iz drugega in četrtega odstavka tega člena.

Pridržanje obdolženca 73. člen

V postopku o prekršku se sme obdolženec pridržati, preden se izda sodba ali sklep o prekršku, če tako določa ta zakon.

Odločanje v sporu o pristojnosti 83. člen

(1) O sporu o pristojnosti med sodišči odloča skupno neposredno višje sodišče.

(2) Zoper sklep, s katerim je odločeno v sporu o pristojnosti, ni pritožbe.

(3) Dokler se ne odloči v sporu o pristojnosti, mora vsak organ opravljati tista dejanja v postopku o prekršku, ki bi jih bilo nevarno odlašati.

Pridržanje 108. člen

(1) Če je podan utemeljen sum, da je obdolženec storil prekršek, sme sodnik do izdaje sodbe o prekršku, odrediti njegovo pridržanje, če ni mogoče ugotoviti njegove istovetnosti ali če nima prebivališča v Republiki Sloveniji, upravičen pa je sum, da bo zbežal ali če bi se z odhodom zaradi prebivanja v tujini lahko izognil odgovornosti za hujši prekršek.

(2) Obdolženec, ki je pridržan, mora biti v materinem jeziku ali jeziku, ki ga razume, takoj obveščen o razlogih za pridržanje. Takoj mora biti tudi poučen, da ni dolžan ničesar izjaviti, da ima

pravico do takojšnje pravne pomoči zagovornika, ki si ga lahko svobodno izbere, in o tem, da je pristojni organ na njegovo zahtevo dolžan o pridržanju obvestiti njegove najbližje oziroma delodajalca, če je tuj državljan pa na njegovo zahtevo tudi konzulat njegove države. Obdolžencu mora biti takoj, najkasneje pa v treh urah vročen pisni sklep o odreditvi pridržanja z navedbo razlogov za odvzem prostosti s pravnim poukom. Dokler traja pridržanje, ima obdolženec pravico do pritožbe zoper sklep, ki pa ne zadrži odvzema prostosti. O pritožbi mora odločiti senat pristojnega okrožnega sodišča (šesti odstavek 25. člena ZKP) v 48 urah.

(3) Če obdolženec ni bil poučen po prejšnjem odstavku tega člena ali ta pouk ni zapisan, sodišče ne sme opreti svoje odločbe na njegovo izpovedbo, dano v času, ko mu je bila vzeta prostost.

(4) Pridržanje sme trajati največ 24 ur od tiste ure, ko je bil obdolženec pridržan. V tem času ga je treba zaslišati in izdati sodbo o prekršku ali pa ga izpustiti.

(5) Za pridržanje obdolženca se smiselno uporabljajo določila zakona, ki ureja kazenski postopek o izvrševanju pripora, če s tem zakonom ni drugače določeno.

Privedba osebe, zalotene pri prekršku 110. člen

(1) Policisti smejo tudi brez odredbe sodnika, privedi tistega, ki so ga zalotili pri prekršku. To smejo storiti, če ni mogoče ugotoviti storilčeve istovetnosti, ali če ta nima prebivališča, ali če bi se z odhodom zaradi prebivanja v tujini lahko izognil odgovornosti za prekršek, ali če so okoliščine, ki opravičujejo oceno, da bo storilec nadaljeval s prekrškom, ali da ga bo ponovil, ali če obstaja upravičena bojazen, da bo storilec skril, uničil ali odvrnil dokaz o prekršku. Storitca prekrška je treba v takem primeru privedi brez odlašanja k pristojnemu sodišču.

(2) Če je v primeru iz prejšnjega odstavka storilec zaloten pri prekršku v času, ko sodišče ne dela, in če so okoliščine, ki kažejo na nevarnost, da bo pobegnil ali da bo nadaljeval s prekrškom ali prekršek ponovil, ali če obstaja upravičena bojazen, da bo skril, uničil ali odvrnil dokaz o prekršku, ga sme policist pridržati; pridržanje traja, dokler ni mogoče storilca privedi k pristojnemu sodišču, vendar pa najdalj 12 ur.

(3) Obdolženec, ki je pridržan, mora biti v materinem jeziku ali jeziku, ki ga razume, takoj obveščen o razlogih za pridržanje. Takoj mora biti tudi poučen, da ni dolžan ničesar izjaviti, da ima pravico do takojšnje pravne pomoči zagovornika, ki si ga lahko svobodno izbere, in o tem, da je pristojni organ na njegovo zahtevo dolžan o pridržanju obvestiti njegove najbližje. Če traja pridržanje več kot tri ure, mora biti obdolženec s pisnim sklepom obveščen o razlogih za odvzem prostosti. Dokler traja pridržanje, ima obdolženec pravico do pritožbe zoper sklep, ki pa ne zadrži odvzema prostosti. O pritožbi mora odločiti senat pristojnega okrožnega sodišča v 48 urah.

(4) Če obdolženec ni bil poučen po prejšnjem odstavku tega člena ali ta pouk ni zapisan, sodišče ne sme opreti svoje odločbe na njegovo izpovedbo, dano v času, ko mu je bila vzeta prostost.

(5) Pooblastila, ki jih imajo po tem in prejšnjem členu policisti, imajo v primerih, ko je prekršek storila vojaška oseba v vojaškem objektu ali njegovem okolišu ali na območju vojaškega tabora ali na območju, kjer potekajo vojaške vaje, v vojaškem kopenskem vozilu, v vojaški ladji ali v vojaškem zračnem plovilu, pooblaščen osebe obveščevalno varnostne službe ministrstva, pristojnega za obrambo, in vojaške policije.

Vštevanje časa pridržanja 112. člen

(1) Čas, ko je bil obdolženec pridržan, preden je bila izdana sodba o prekršku, se obdolžencu v šteje v globo. Pri tem se pridržanje, ki je trajalo 12 ur ali manj v šteje v globo v višini 20 evrov. Pridržanje, ki je trajalo več kot 12 ur, pa šteje za 40 evrov globe.

(2) Obdolžencu, ki je bil med kazenskim postopkom v priporu ali hišnem priporu, se v šteje čas pripora ali hišnega pripora v globo, izrečeno za prekršek, če ni bil obsojen za kaznivo dejanje, za isto dejanje pa mu je bila izrečena globa v postopku o prekršku, pri čemer se en dan pripora ali hišnega pripora šteje za 40 evrov.

Stroški postopka 143. člen

(1) Stroški postopka so:

1. izdatki za priče, izvedence, tolmače, ogleda ter hišne in osebne preiskave in hrambo odvzetih predmetov;
2. izdatki za privedbo obdolženca;
3. potni stroški uradnih oseb;
4. izdatki za zdravljenje obdolženca, dokler je pridržan, in stroški poroda;
5. potni stroški obdolženca;
6. sodna taksa;
7. nagrada in potrebni izdatki zagovornika;
8. potrebni izdatki oškodovanca, njegovega zakonitega zastopnika in pooblaščenca.

(2) Stroški iz 1. do 4. točke prvega odstavka tega člena se v postopku o prekršku izplačujejo vnaprej iz sredstev organa, ki vodi postopek o prekršku, pozneje pa se izterjajo od tistega, ki jih je po 144. členu tega zakona dolžan plačati.

(3) Stroški za prevajanje v slovenski, italijanski ali madžarski jezik, ki nastanejo z uporabo določb zakona o pravici pripadnikov italijanske in madžarske narodne skupnosti do uporabe svojega jezika, se ne zaračunajo tistim, ki so po določbah tega zakona dolžni povrniti stroške postopka o prekršku.

(4) Stroški za prevajanje se ne zaračunajo obdolžencu, če ne razume ali ne govori jezika, v katerem teče postopek o prekršku.

Pravica do povrnitve škode 193. člen

(1) Komur je bila v postopku o prekršku izrečena sankcija, ima pravico do povrnitve škode, ki jo je utrpel zaradi neopravičenega izreka sankcije, če je bila pravnomočna odločba oziroma sodba ali sklep o prekršku spremenjena ali razveljavljena in postopek zoper njega pravnomočno ustavljen zato, ker je bilo ugotovljeno, da dejanje ni prekršek, ali pa zato, ker so bili podani razlogi, ki izključujejo storilčevo odgovornost za prekršek. Pravico do povrnitve škode, ki obsega tudi neupravičeno plačano globo in stroške postopka, ima tudi tisti, ki jih je plačal ali zoper katerega je bila odločba izvršena pred pravnomočnostjo.

(2) Pravice do povrnitve škode iz prejšnjega odstavka nima tisti, ki je s svojim krivim priznanjem ali kako drugače povzročil izrek sankcije, razen če je bil v to prisiljen.

(3) Pri izreku sankcije za prekršek v steku se pravica do povrnitve škode lahko nanaša na posamezne prekrške, glede katerih so izpolnjeni pogoji za priznanje odškodnine.

(4) Pravica do povrnitve škode zastara v treh letih od dneva, ko je postala sodba o ustavitvi

postopka pravnomočna.

(5) Tožba za povrnitev škode se vloži zoper Republiko Slovenijo.

(6) Pred vložitvijo tožbe za povrnitev škode mora oškodovanec vložiti zahtevo na državno pravobranilstvo, da se z njim sporazume o obstoju škode ter o vrsti in višini odškodnine. Če državno pravobranilstvo in oškodovanec ne dosežeta sporazuma v treh mesecih od vložitve zahteve, lahko oškodovanec pri pristojnem sodišču vloži tožbo za povrnitev škode. Če je bil dosežen sporazum le glede dela zahtevka, sme vložiti tožbo glede ostanka.

(7) Dokler pred državnim pravobranilstvom traja postopek iz prejšnjega odstavka, ne teče zastaranje pravice do povrnitve škode iz četrtega odstavka tega člena.

Pravnomočnost odločb 199. člen

Odločba organa za odločanje o prekršku (odločba, sodba oziroma sklep) postane pravnomočna, ko je ni možno več izpodbijati z zahtevo za sodno varstvo oziroma s pritožbo, ali če zoper njo ni pravnega sredstva.

Zavarovanje izvršitve 201. člen

(1) Če storilec ne more dokazati identitete ali nima stalnega prebivališča ali če bi se z odhodom zaradi prebivanja v tujini lahko izognil odgovornosti za prekršek, lahko organ za postopek o prekršku, ki je odločil o prekršku na prvi stopnji, obenem odloči, naj se odločba izvrši takoj ne glede na pritožbo, če spozna, da bi storilec lahko onemogočil njeno izvršitev.

(2) Če sodišče izreče izgon tujca iz države kot stransko sankcijo, se tujcu lahko ob pogojih iz prvega odstavka tega člena določi kraj, kjer mora prebivati do pravnomočnosti odločbe, vendar najdlje za čas 30 dni.

(3) Če prekrškovni organ oziroma sodišče odloči, da se odločba izvrši takoj, se zahteva za sodno varstvo oziroma pritožba pošlje pristojnemu sodišču najpozneje v štiriindvajsetih urah po poteku vseh rokov iz prvega odstavka 60. člena tega zakona in prvega odstavka 151. člena tega zakona; pristojno sodišče mora izdati odločbo v 48 urah, potem ko je dobilo spis.

(4) Če je izrečena globa, lahko organ za postopek o prekršku ob pogojih iz prvega odstavka tega člena, če storilec globe takoj ne plača, določi, da se globa takoj prisilno izterja, pri tem pa se ne uporabljajo določbe tega zakona o nadomestitvi prisilne izterjave globe z opravo določene naloge v splošno korist ali v korist samoupravne lokalne skupnosti. Predlog za prisilno izterjavo se takoj posreduje organu, pristojnemu za izterjavo davkov.

(5) Če se je bati, da se bo storilec med postopkom o prekršku ali do izvršitve odločbe skril ali odšel neznano kam ali v tujino, lahko pooblaščen uradna oseba prekrškovnega organa oziroma sodišče zaradi zavarovanja izvršitve odločbe s sklepom odloči, da se mu začasno vzamejo potna listina, vozniško dovoljenje, dokumenti vozila, prevozne listine ali drugi dokumenti, ki spremljajo blago, vrednostni papirji, prevozna sredstva ali druge premičnine, ki jih ima pri sebi, ne glede na to, ali je njihov lastnik ali ne. Začasni odvzem lahko traja največ šest mesecev in se lahko s sklepom podaljša še za največ šest mesecev. Storilcu je treba takoj, najkasneje pa v treh urah, vročiti pisni sklep o začasnem odvzemu z navedbo razlogov za odvzem in s pravnim poukom.

(6) Pritožba zoper sklep iz prejšnjega odstavka ne zadrži njegove izvršitve. O pritožbi odloči senat

pristojnega okrožnega sodišča (šesti odstavek 25. člena Zakona o kazenskem postopku) v 48 urah.

(7) Sklep iz petega odstavka tega člena o začasnem odvzemu potne listine, vozniškega dovoljenja, dokumentov vozila, prevoznih listin ali drugih dokumentov, ki spremljajo blago izvrši pooblaščen uradna oseba prekrškovnega organa oziroma sodišče, ki ga je izdalo. Sklep o začasnem odvzemu vrednostnih papirjev ali premičnin iz prejšnjega odstavka izvrši pristojni davčni organ po določbah zakona, ki ureja prisilno izterjavo davkov, če ni s posebnim zakonom drugače določeno. Če organ, pristojen za izvršitev sklepa iz petega odstavka tega člena, pri izvrševanju naleti na upiranje ali ogrožanje, ali če to utemeljeno pričakuje, lahko zaprosi za pomoč policijo, ki v skladu s svojimi pristojnostmi in pooblastili zagotovi, da nemoteno izvrši ukrepe, določene s tem sklepom.

(8) Če se postopek z odločbo ustavi ali če storilec plača globo, ugotovljeno škodo, pridobljeno premoženjsko korist in stroške postopka, se začasno odvzete listine in predmeti iz petega odstavka tega člena vrnejo storilcu. Če storilec tudi po pravnomočnosti odločbe ne plača izrečene globe, povzročene škode ali stroškov postopka, se iz začasno odvzetih vrednostnih papirjev ali drugih predmetov iz petega odstavka tega člena poravnajo izrečena globa, ugotovljena škoda, pridobljena premoženjska korist in stroški postopka, presežek pa se vrne storilcu, začasno odvzeta potna listina, vozniško dovoljenje, dokumenti vozila, prevozne listine ali drugi dokumenti, ki spremljajo blago, pa se po pravnomočnosti odločbe pošljejo organu, ki jih je izdal.

(9) Za hrambo in upravljanje z začasno odvzetimi listinami in predmeti iz petega odstavka tega člena se smiselno uporabljajo določbe zakona o kazenskem postopku o hrambi in upravljanju zaseženih predmetov in začasnem zavarovanju zahtevka za odvzem premoženjske koristi, če s posebnim zakonom ni drugače določeno.

(10) Zadeve o prekrških iz tega člena se obravnavajo prednostno.

Izvrševanje 202. člen

(1) Globo, odvzem premoženjske koristi s plačilom denarnega zneska in plačilo stroškov postopka, izrečenih z odločbo o prekršku prekrškovnega organa, in stroškov postopka, izrečenih s sodbo oziroma sklepom sodišča, če je zahteva za sodno varstvo zavrnjena ali zavržena, izvrši pristojni davčni organ po določbah zakona, ki ureja prisilno izterjavo davkov, na predlog prekrškovnega organa, ki je izdal odločbo o prekršku. Enako se izvrši globa, odvzem premoženjske koristi s plačilom denarnega zneska, izrečena z odločbo prekrškovnega organa, ki jo je sodišče spremenilo na podlagi zahteve za sodno varstvo, ter stroški postopka, izrečeni s sodbo ali sklepom sodišča.

(2) Za izvrševanje drugih stranskih sankcij, izrečenih z odločbo o prekršku prekrškovnega organa, se uporabljajo določbe zakona o izvrševanju kazenskih sankcij, če zakon ne določa drugače.

(3) Predmete, odvzete v postopku o prekršku z odločbo prekrškovnega organa ali s sodbo sodišča, proda pristojni davčni organ po določbah zakona, ki ureja prisilno izterjavo davkov. Denar, ki se dobi s prodajo odvzetih predmetov, je prihodek države.

(4) Globo, odvzem premoženjske koristi s plačilom denarnega zneska in plačilo stroškov postopka, izrečenih s sodbo oziroma sklepom, izvrši na predlog okrajnega sodišča pristojni davčni organ po določbah zakona, ki ureja prisilno izterjavo davkov.

(5) Stranske sankcije kazenskih točk v cestnem prometu, prepovedi vožnje motornega vozila in

odvzema predmetov, odvzem premoženjske koristi ter prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja, izrečene s sodbo ali sklepom o prekršku, izvrši okrajno sodišče, ki je odločalo o prekršku na prvi stopnji, po določbah zakona, ki ureja izvrševanje kazenskih sankcij, če z zakonom ni določeno drugače.

(6) Sklep o prenehanju veljavnosti vozniškega dovoljenja, o določitvi uklonilnega zavora in o nadomestitvi globe z opravo določene naloge v splošno korist ali korist samoupravne lokalne skupnosti izvrši okrajno sodišče, ki je po tem zakonu pristojno za določitev uklonilnega zavora, po določbah zakona, ki ureja izvrševanje kazenskih sankcij, če z zakonom ni določeno drugače.

(7) Za osebe, ki prestopajo uklonilni zavor, se smiselno uporabljajo določbe zakona o izvrševanju kazenskih sankcij o izvrševanju kazni zavora.

(8) Sodišče izda poziv za izvrševanje uklonilnega zavora potem, ko ugotovi, da je bil storilec odpuščen iz izvrševanja uklonilnega zavora, določenega s prej izdanim sklepom o določitvi uklonilnega zavora.

(9) Pristojni davčni organ je dolžan obvestiti prekrškovni organ in sodišče o zaključku postopka izvršitve na podlagi določb tega člena in zakona, ki ureja prisilno izterjavo davkov.

Odločanje in izdaja sklepa o prenehanju veljavnosti vozniškega dovoljenja 202.a člen

(1) Sodišče izda sklep o prenehanju veljavnosti vozniškega dovoljenja po uradni dolžnosti na podlagi obvestila organa, pristojnega za vodenje skupne evidence kazenskih točk. Obrazložitev sklepa o prenehanju veljavnosti vozniškega dovoljenja mora vsebovati navedbo vseh kategorij motornih vozil, vpisanih v vozniško dovoljenje storilca, s katerimi so bili storjeni prekrški zoper varnost javnega prometa, in podatkov o pravnomočnih sodbah in odločbah o prekrških, s katerimi so bile storilcu izrečene kazenske točke v cestnem prometu (navedba organa, ki je sodbo oziroma odločbo izdal, datum izdaje in pravnomočnosti sodbe oziroma odločbe).

(2) Zoper sklep iz prejšnjega odstavka je dovoljena pritožba. Pritožbo lahko vložijo imetnik vozniškega dovoljenja, njegov zakoniti zastopnik oziroma zagovornik v osmih dneh od vročitve sklepa. Pritožba se vloži pisno pri sodišču, ki je izdalo sklep. Pritožba mora vsebovati navedbo sklepa, obrazložitev in podpis vložnika.

(3) Če je pritožba prepozna ali je ni vložila upravičena oseba, jo sodišče, ki je izdalo sklep iz prvega odstavka tega člena, zavrže s sklepom, zoper katerega je dovoljena pritožba.

(4) O pritožbi zoper sklep iz prvega in tretjega odstavka tega člena odloča višje sodišče s sklepom, ki ga izda v petnajstih dneh od prejema spisa.

(5) Če sodišče storilcu prekrška izreče stransko sankcijo kazenskih točk v cestnem prometu v številu, pri katerem se izreče prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja, mu hkrati s sodbo oziroma sklepom izreče prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja.

Postopek določitve uklonilnega zavora 202.b člen

(1) Uklonilni zavor se določi po uradni dolžnosti ali na predlog okrajnega sodišča, ki je odločalo o prekršku na prvi stopnji, ali na predlog prekrškovnega organa, če izrečena globa v določenem roku ni bila plačana.

(2) Uklonilni zapor se določi s sklepom. Zoper ta sklep je dovoljen pisni ugovor, ki ga lahko vložijo storilec, njegov zakoniti zastopnik oziroma zagovornik v osmih dneh od vročitve sklepa. Sodišče v sklepu o določitvi uklonilnega zapora storilca opozori, da lahko namesto ugovora zoper sklep poda predlog za nadomestitev globe z opravo določene naloge v splošno korist ali korist samoupravne lokalne skupnosti.

(3) O ugovoru zoper sklep iz prejšnjega odstavka oziroma predlogu za nadomestitev globe z opravo določene naloge v splošno korist ali korist samoupravne lokalne skupnosti odloča sodišče, ki je izdalo sklep o uklonilnem zaporu.

(4) Ugovor zoper sklep o določitvi uklonilnega zapora mora vsebovati navedbo sklepa, dejstev, s katerimi se utemljuje, dokazuje za ta dejstva (npr. potrdilo o plačani globi, potrdilo o premoženjskem stanju, lastniških deležih na nepremičnem ali premoženjskem premoženju, zadnjo odločbo davčnega organa o odmeri dohodnine, potrdilo o številu vzdrževanih družinskih članov ali dokazila o zdravstvenem stanju ter o drugih osebnih okoliščinah na strani storilca, ki kažejo na to, da določitev uklonilnega zapora ne bi bila v skladu z njegovim namenom) in podpis vlagatelja.

(5) Če storilec hkrati z ugovorom zoper sklep o določitvi uklonilnega zapora predlaga nadomestitev globe z opravo določene naloge v splošno korist ali korist samoupravne lokalne skupnosti, sodišče najprej odloči o tem predlogu po določbah tega zakona o nadomestitvi globe z nalogami v splošno korist ali korist samoupravne lokalne skupnosti. Če storilec določeno nalogo v redu opravi, sodišče ugotovi ugovoru in razveljavi sklep o določitvi uklonilnega zapora, sicer pa ugovor kot neutemeljen zavrne.

(6) Sodišče opravi poizvedbe o navedbah v ugovoru zaradi ugotovitve storilčevega premoženjskega stanja in možnosti za plačilo globe ali drugih dejstev, pomembnih za odločitev o ugovoru. Pri tem lahko zahteva tudi poročilo pristojnega centra za socialno delo o okolju in razmerah, v katerih storilec živi.

(7) Sodišče lahko na obrazložen predlog direktorja zavoda za prestajanje kazni zapora odloči, da se uklonilni zapor ne izvrši in se globa prisilno izterja, če osebne okoliščine na strani storilca kažejo na to, da izvršitev uklonilnega zapora ne bi bila v skladu z njegovim namenom. Sklep o neizvršitvi uklonilnega zapora se izda v 24 urah od prejema predloga. Zoper ta sklep ni dovoljena pritožba.

(8) Prepozen ali nedovoljen ugovor sodišče zavrže s sklepom, proti kateremu je dovoljena pritožba na višje sodišče. Višje sodišče mora odločiti v petnajstih dneh od prejema spisa.

(9) Če je ugovor utemeljen, sodišče s sklepom razveljavi sklep o določitvi uklonilnega zapora. Če ugovor ni utemeljen, ga sodišče zavrne. Zoper sklep o ugoditvi ugovoru ni pritožbe, zoper sklep o zavrnitvi ugovora pa je dovoljena pritožba na višje sodišče. Višje sodišče mora odločiti v petnajstih dneh od prejema spisa.

Nadomestitev globe z nalogami v splošno korist
ali korist samoupravne lokalne skupnosti
202.c člen

(1) Če storilec ni predlagal nadomestitve globe z opravo določene naloge v splošno korist ali korist samoupravne lokalne skupnosti v postopku določitve uklonilnega zapora, lahko ta predlog vložijo najpozneje tri dni po vročitvi poziva za nastop izvrševanja uklonilnega zapora. Predlog za nadomestitev globe zadrži izvrševanje uklonilnega zapora do pravnomočnosti odločitve sodišča o predlogu storilca. Sodišče mora storilca o pravici iz tega odstavka poučiti v pozivu za nastop izvršitve uklonilnega zapora.

(2) Če predlog ni dovoljen ali je prepozen, ga sodišče zavrže s sklepom, če pa ni utemeljen, ker ni razlogov za nadomestitev globe po tem zakonu, ga s sklepom zavrne. Zoper sklep o zavrženju ali zavrnitvi predloga je dopustna pritožba. Višje sodišče mora o pritožbi odločiti v petnajstih dneh od prejema spisa.

(3) Sodišče o navedbah iz predloga za nadomestitev globe z opravo nalog v splošno korist opravi poizvedbe zaradi ugotovitve storilčevega premoženjskega stanja in možnosti za plačilo globe ali drugih dejstev, pomembnih za odločitve o ugovoru. Pri tem lahko zahteva tudi poročilo pristojnega centra za socialno delo o okolju in razmerah, v katerih storilec živi.

(4) Če je predlog utemeljen, sodišče pripravi predlog konkretne naloge in ga pošlje pristojnemu centru za socialno delo ter ga pozove, da na podlagi mreže izvajalcev izbere ustrezno organizacijo. Center za socialno delo pripravi predlog na podlagi razgovora s kandidatom, njegovih osebnih lastnosti in sposobnosti, seznama organizacij in konkretnega dogovora z organizacijo. Center za socialno delo mora najpozneje v 30 dneh sporočiti sodišču organizacijo, ki bo posamezniku omogočila opravljanje nalog. Če se kandidat neopravičeno ne odzove vabilu na razgovor ali se mu izmika, se šteje, da je umaknil predlog za nadomestitev globe, o čemer center za socialno delo obvesti sodišče.

(5) Sodišče ugotovi predlogu storilca s sklepom o nadomestitvi globe, s katerim se določijo tudi vrsta, organizacija in trajanje naloge, ki jo mora storilec opraviti. Zoper sklep o nadomestitvi globe ni pritožbe.

Dajanje podatkov iz evidenc o pravnomočnih odločbah o prekrških 204.a člen

(1) Podatki, ki so vpisani v evidence iz 203. in 204. člena tega zakona, se lahko dajejo samo na podlagi pisne prošnje posameznika, na katerega se podatki nanašajo, če jih potrebuje za uveljavljanje svojih pravic. Za izpisek iz teh evidenc se plača taksa v znesku, ki se plača za izdajo izpiskov iz kazenske evidence. Drugim uporabnikom se podatki iz teh evidenc dajejo brezplačno na podlagi obrazložene pisne zahteve, če imajo za uporabo teh podatkov upravičen na zakonu utemeljen interes.

(2) Podatki, ki so vpisani v evidence iz prejšnjega odstavka, se lahko dajejo pisno ali z uporabo informacijske tehnologije tako, da je zagotovljeno njihovo varovanje v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov.

(3) Podatke iz evidence iz 203. člena tega zakona dajejo uporabnikom iz prvega odstavka tega člena prekrškovni organi, podatke iz evidence iz 204. člena tega zakona pa ministrstvo, pristojno za pravosodje. Vloga za dajanje podatkov iz teh evidenc se lahko vloži v pisni obliki pri organu, ki vodi evidenco, ali v elektronski obliki pri ministrstvu, pristojnem za pravosodje, ki zagotavlja sprejem vlog v elektronski obliki in njihovo posredovanje organom, pristojnim za dajanje podatkov iz teh evidenc.

(4) Minister, pristojen za pravosodje, v soglasju z ministrom, pristojnim za javno upravo, podrobneje določi tehnične pogoje za sprejem in posredovanje vloge v elektronski obliki za dajanje podatkov iz evidenc iz 203. in 204. člena tega zakona z uporabo informacijske tehnologije.

Izbris 205. člen

Pravnomočne odločbe, sodbe oziroma sklepi o prekrških se iz evidenc iz 203. in 204. člena tega zakona izbrišejo po poteku treh let od dneva pravnomočnosti odločb.

Zbirke podatkov, ki jih vodijo organi za postopek o prekrških
206. člen

(1) Zaradi evidence zadev, ki jih obravnavajo, za učinkovito vodenje in preglednost postopkov ter za statistično poročanje vodijo sodišča naslednje zbirke podatkov (določene vpisnike in pomožne knjige):

- vpisnik za zadeve o prekrških na prvi stopnji;
- vpisnik za zadeve o prekrških na drugi stopnji;
- splošni vpisnik;
- vpisnik za zaupne, tajne in strogo tajne zadeve;
- vpisnik za prenehanje veljavnosti vozniških dovoljenj na podlagi doseženega ali preseženega z zakonom določenega števila kazenskih točk na prvi stopnji;
- vpisnik za prenehanje veljavnosti vozniških dovoljenj na podlagi doseženega ali preseženega z zakonom določenega števila kazenskih točk na drugi stopnji;
- druge vpisnike v skladu s sodnim redom;
- seznam odvzetih predmetov;
- evidenco zapadle, neplačane globe, sodne takse, stroškov postopka, odvzete premoženjske koristi in kazni za kršitev postopka ter uklonilnih zaporov.

(2) Za namene iz prejšnjega odstavka vodijo prekrškovni organi naslednje zbirke podatkov (določene vpisnike in pomožne knjige):

- vpisnik za zadeve prekrškov, v katerih se izda plačilni nalog;
- vpisnik za zadeve prekrškov, v katerih se izda odločba o prekršku;
- vpisnik za zadeve, v katerih se vloži obdolžilni predlog;
- seznam odvzetih predmetov;
- evidenco zapadle, neplačane globe, sodne takse, stroškov postopka, odvzete premoženjske koristi in kazni za kršitev postopka ter uklonilnih zaporov.

(3) Zbirke podatkov iz prejšnjega odstavka lahko vsebujejo naslednje osebne podatke:

- obdolženca oziroma kaznovanega: osebno ime, za poročene ženske tudi dekliški priimek, datum, kraj in občina rojstva, EMŠO, naslov stalnega prebivališča (stalnega, začasnega), državljanstvo, poklic, zaposlitev, ime in sedež pravne osebe oziroma samostojnega podjetnika posameznika, podatki o vozniškem dovoljenju (številka vozniškega dovoljenja, upravna enota, ki ga je izdala, datum izdaje vozniškega dovoljenja po opravljenem vozniškem izpitu, kategorije motornih vozil, za katere je bilo vozniško dovoljenje izdano),
- predlagatelja, drugih udeležencev v postopku, pošiljateljev vlog oziroma prevzemnikov: osebno ime, naslov prebivališča (stalnega, začasnega), ime in sedež pravne osebe oziroma samostojnega podjetnika posameznika.

(4) Posamezne zbirke podatkov lahko vsebujejo tudi druge podatke, ki niso osebni, in so potrebni za doseg namena iz prvega odstavka tega člena.

(5) Osebni in drugi podatki, ki se vpisujejo v zbirke podatkov, se pridobivajo iz podatkov v spisu, lahko pa tudi iz že obstoječih zbirk podatkov.

(6) Podatke iz evidenc lahko obdelujejo v času pet let po pravnomočnosti odločbe prekrškovni organi, sodišča, državna tožilstva, policija, drugi državni organi v okviru svojih pooblastil, stranke oziroma drugi udeleženci, ki so na podlagi procesnih zakonov upravičeni pregledovati in prepisovati spis v posamezni zadevi, ostali uporabniki pa le, če so za uporabo podatkov pooblaščen z zakonom.

(7) Dokumentarno gradivo, ki nastaja pri delu organov za postopek o prekrških v obliki vpisnikov, se hrani trajno. Dokumentarno gradivo, ki nastaja pri delu organov za postopek o prekrških v obliki določenih pomožnih knjig (seznam odvzetih predmetov, evidenca zapadle, neplačane globe, sodne takse, stroškov postopka, odvzete premoženjske koristi in kazni za kršitev postopka), se hrani pet let. Za hrambo in izločanje dokumentarnega gradiva se do izdaje novega predpisa uporabljajo določbe Pravilnika o notranjem poslovanju organov za postopek o prekrških (Uradni list SRS, št. 18/86, 22/86-popr. in 16/88 ter Uradni list RS, št. 48/90, 35/98, 17/2000, 7/2001 in 105/2001).

(8) Minister, pristojen za pravosodje, podrobneje predpiše obliko in vsebino posameznih zbirk podatkov (določenih vpisnikov in pomožnih knjig iz prvega in drugega odstavka tega člena) pri organih za postopek o prekrških.

Vodenje skupne evidence kazenskih točk 207. člen

(1) Pri ministrstvu, pristojnem za pravosodje, se vodi skupna evidenca o številu izrečenih kazenskih točk za posamezne storilce prekrškov in pravnomočnih odločbah o prenehanju veljavnosti vozniškega dovoljenja (v nadaljnjem besedilu: evidenca). Evidenca se vodi zaradi evidentiranja in obdelave podatkov o storilcih prekrškov, ki so jim bile za prekrške v cestnem prometu izrečene kazenske točke, in števila izrečenih kazenskih točk, evidentiranja podatkov o tem, katerim voznikom je bilo izrečeno prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja oziroma prepoved uporabe vozniškega dovoljenja na ozemlju Republike Slovenije na podlagi doseženega ali preseženega z zakonom določenega števila kazenskih točk v cestnem prometu.

(2) Ministrstvo, pristojno za pravosodje, je upravljelec evidence.

(3) Ministrstvo, pristojno za pravosodje, obvesti pristojno sodišče o tem, da je storilec prekrška dosegel število kazenskih točk, zaradi katerega se izreče prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja.

(4) Kazenske točke v cestnem prometu se izbrišejo iz evidence po preteku treh let od pravnomočnosti odločbe, s katero so bile izrečene, če v tem času storilec ne doseže števila kazenskih točk, zaradi katerega se izreče prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja oziroma prepoved uporabe vozniškega dovoljenja na ozemlju Republike Slovenije, oziroma če v roku iz tretjega odstavka 22. člena tega zakona ni bila izdana odločba. Z dnem vpisa sodbe oziroma sklepa o prekršku, s katerim je bilo izrečeno prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja oziroma prepoved uporabe vozniškega dovoljenja na ozemlju Republike Slovenije, se izbrišejo vse do tedaj zbrane kazenske točke. Iz evidence se izbrišejo tudi vse kazenske točke, izrečene s sodbo oziroma sklepom sodišča ali odločbo prekrškovnega organa, ki so bile za prekršek, storjen v času veljavnosti vozniškega dovoljenja, izrečene po prenehanju veljavnosti vozniškega dovoljenja. Izbriše se tudi prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja, izrečeno s sodbo ali sklepom sodišča, ki je bilo vpisano v evidenco po že vpisanem prenehanju veljavnosti istega vozniškega dovoljenja. O izbrisanih kazenskih točkah, izrečenih po posameznih kategorijah motornih vozil, se obvesti upravna enota, ki je izdala vozniško dovoljenje.

(5) Ministrstvo, pristojno za pravosodje, izbriše kazenske točke iz evidence po uradni dolžnosti takoj, ko izve za dejstvo, ki je podlaga za izbris vseh ali le določenega števila kazenskih točk. Po izbrisu kazenskih točk se izpisi iz evidence in odločbe, ki so podlaga za vpis v evidenco, vložijo v zbirko dokumentarnega gradiva. Izpisi in odločbe se hranijo pet let.

(6) Podatki iz evidence se dajejo samo na podlagi pisne prošnje posameznika, na katerega se

podatki nanašajo, če jih potrebuje za uveljavljanje svojih pravic. Za izpisek iz evidence se plača taksa v znesku, ki se plača za izdajo izpiskov iz kazenske evidence. Drugim uporabnikom se podatki iz evidence dajejo brezplačno na podlagi obrazložene pisne zahteve, če imajo za uporabo teh podatkov upravičen na zakonu utemeljen interes.

(7) Podrobnejša pravila o vodenju evidence iz prvega odstavka tega člena izda minister, pristojen za pravosodje.

Splošna določba 208. člen

(1) V Republiki Sloveniji so za odločanje o prekrških pristojna:

- okrajna sodišča kot sodišča za prekrške prve stopnje;
- višja sodišča kot sodišča za prekrške druge stopnje.

(2) V zadevah, za katere je s tem zakonom določena pristojnost sodišč iz prejšnjega odstavka, sodijo sodniki teh sodišč.

Sodne počitnice 209. člen

V postopkih pred sodišči štejejo kot nujne zadeve, v katerih sodišča opravljajo naroke in odločajo tudi v času od 15. julija do 15. avgusta (83. člen zakona o sodiščih) zadeve, v katerih je storilec pridržan, zadeve, v katerih so udeleženi tujci, zadeve, v katerih je zaseženo hitro pokvarljivo blago ter zadeve iz 201. člena tega zakona.

Pristojnost okrajnih sodišč 210. člen

(1) Okrajna sodišča so pristojna:

- za odločanje o zahtevi za sodno varstvo zoper odločbo o prekršku, ki jo je izdal prekrškovni organ;
- za odločanje o prekrških na prvi stopnji;
- za opravljanje zadev pravne pomoči v zadevah prekrškov;
- za opravljanje drugih zadev, ki jih določa zakon.

(2) Okrajna sodišča zagotavljajo dežurstva za obravnavanje primerov iz 108. do 110. člena tega zakona.

(3) Za sodnike, ki opravljajo dežurstvo iz prejšnjega odstavka, se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja sodniško službo, o dežurni preiskovalni službi.

Pristojnost višjih sodišč 212. člen

Višja sodišča so pristojna:

1. za odločanje o pritožbah zoper odločbe okrajnih sodišč, izdane po tem zakonu;
2. za odločanje v sporih o pristojnosti med okrajnimi sodišči v zadevah prekrškov;
3. za opravljanje drugih zadev, ki jih določa zakon.

Sestava senatov

213. člen

(1) Višja sodišča odločajo v zadevah iz 1. in 2. točke prejšnjega člena tega zakona v senatu, ki ga sestavlja en sodnik kot predsednik senata, sodnik - poročevalec in sodnik - član senata.

(2) V zadevah iz 3. točke prejšnjega člena odloča sodnik posameznik. Če zakon določa, da zadeve opravlja senat, je ta sestavljen po določbi prejšnjega odstavka.

Posebna pristojnost 214. člen

(1) V postopku o prekršku v primerih kršitev davčnih, deviznih, carinskih, trošarinskih in drugih finančnih predpisov je za vse zadeve iz pristojnosti okrajnih sodišč z območja posameznega okrožnega sodišča izključno krajevno pristojno tisto okrajno sodišče, ki ima sedež na sedežu okrožnega sodišča.

(2) Okrajno sodišče lahko v skladu z letnim razporedom dela opravlja obravnave ali druga dejanja v postopku tudi v krajih izven sedeža sodišča.

(3) Za določitev uklonilnega zapor in izvrševanje globe, izrečene s sodbo sodišča, je pristojno okrajno sodišče po stalnem ali začasnem prebivališču storilca. Odvzem premoženjske koristi s plačilom denarnega zneska, redovno globo in stroške postopka izvrši sodišče, ki je o prekršku odločilo na prvi stopnji. Če se pristojnost ne da določiti ali če storilec nima stalnega ali začasnega prebivališča v Republiki Sloveniji, je pristojno sodišče, ki je o prekršku odločilo na prvi stopnji. Za izvrševanje sankcij, izrečenih pravnim osebam s sodbo sodišča, je pristojno sodišče, ki je o prekršku odločilo na prvi stopnji.

(4) Za izdajo sklepa o prenehanju veljavnosti vozniškega dovoljenja je pristojno okrajno sodišče po stalnem ali začasnem prebivališču storilca. Za izdajo sklepa o prepovedi uporabe vozniškega dovoljenja na območju Republike Slovenije je izključno pristojno Okrajno sodišče v Celju.

(5) Za odločanje o zahtevi za sodno varstvo zoper odločbo prekrškovnega organa o prekršku s področja varstva konkurence je izključno pristojno Okrajno sodišče v Ljubljani.

Zakon o izvrševanju kazenskih sankcij (ZIKS-1)

(Uradni list RS, št. 22/2000, 52/2002 - ZDU-1, 110/2002, 113/2005, 70/2006, 76/2008, 40/2009)

Uklonilni zapor 128. člen

1) Določbe o izvrševanju kazni zapor se smiselno uporabljajo tudi za osebe, ki prestajajo uklonilni zapor, določen v postopku o prekršku (v nadaljnjem besedilu: oseba, ki prestaja uklonilni zapor), če ni z zakonom drugače določeno.

(2) Oseba, ki prestaja uklonilni zapor, lahko tudi še med njegovim prestajanjem sodišču predlaga nadomestitev plačila globe z opravo nalog v splošno korist ali v korist samoupravne lokalne skupnosti. O predlogu odloči sodišče.

Zakon o sodelovanju v kazenskih zadevah z državami članicami Evropske unije (ZSKZD ČEU)

Pristojnost
77. člen

(1) Za odločanje o priznanju odločbe, s katero je bila izrečena denarna sankcija iz 1. in 2. točke drugega odstavka 74. člena tega zakona je pristojen preiskovalni sodnik, iz 3. in 4. točke drugega odstavka 74. člena tega zakona pa sodnik okrajnega sodišča.

(2) Krajevna pristojnost domačega sodišča se določi po stalnem ali začasnem prebivališču osebe, zoper katero je bila izrečena denarna sankcija, za pravno osebo pa se določi po sedežu, ki je vpisan v register oziroma drugo predpisano evidenco, če ima v Republiki Sloveniji podružnico, pa po kraju, kjer ima podružnico.

(3) Če se krajevne pristojnosti ne da določiti po prejšnjem odstavku, se določi po kraju, v katerem ima oseba premoženje ali dohodke, ki so predmet izvrševanja. Če je v predlogu glede premoženja navedenih več sredstev ali več predmetov, je krajevno pristojno za odločitev tisto sodišče, ki je pristojno po prvem navedenem sredstvu izvršbe.

(4) Če se pristojnega sodišča ne da določiti po določbah prejšnjih odstavkov, je v skladu s prvim odstavkom tega člena pristojno Okrožno sodišče v Ljubljani ali Okrajno sodišče v Ljubljani.

(5) Če domače sodišče, ki je prejelo odločbo v priznanje in izvršitev, ni pristojno, nemudoma odstopi zadevo pristojnemu sodišču.

6) Za neposredno izvršitev odločbe je pristojno domače sodišče ali drug organ, ki je po predpisih Republike Slovenije pristojen za opravo posameznih izvršilnih dejanj za izvršitev denarne sankcije enake vrste, izrečene v Republiki Sloveniji.

(7) Domača sodišča in drugi organi lahko za pomoč pri pridobivanju pojasnil o tujem pravu, potrebnih v postopku izvrševanja denarnih sankcij, zaprosijo ministrstvo.

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU

Predlagan je redni zakonodajni postopek.

VI. PRILOGE

- osnutki podzakonskih predpisov, katerih izdajo določa predlog zakona,
 - analize, študije,
 - vprašalniki,
 - ankete,
 - pobude in predlogi, ki so neposredno vplivali na odločitev za predlog zakona,
- drugo.

OSNUTEK PODZAKONSKEGA PREDPISA

Na podlagi 49. člena, v zvezi z določbami 39. in 42. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. _____), izdaja minister za pravosodje, po predhodnem mnenju informacijskega pooblaščenca

P R A V I L N I K

o oddaljenem elektronskem dostopu do evidenc o pravnomočnih odločbah o prekrških, evidence pravnomočnih odločb sodišč in skupne evidence kazenskih točk v cestnem prometu

I. SPLOŠNE DOLOČBE

Uporaba pravilnika

1. člen

(1) Ta pravilnik določa način oddaljenega elektronskega dostopa do evidenc o pravnomočnih odločbah o prekrških, evidence pravnomočnih odločb sodišč in skupne evidence kazenskih točk v cestnem prometu (v nadaljevanju: evidence), tehnične pogoje priključitve ter pomoč pri uporabi in nadzor nad uporabo podatkov iz evidenc.

(2) Ta pravilnik se uporablja za oddaljeni elektronski dostop do podatkov, ki se vodijo v evidencah na podlagi 203., 204. in 207. člena Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 17/08, 21/08 – popr., 76/08 – ZIKS-1C, 108/09, 109/09 – odločba Ustavnega sodišča RS in 45/10 – ZintPK, v nadaljevanju: zakon).

(3) Pravico oddaljenega elektronskega dostopa do evidenc iz prejšnjih odstavkov tega člena imajo v obsegu, ki ga določa zakon, sodišča, državna tožilstva in policija (v nadaljevanju: uporabniki).

Pomen uporabljenih pojmov

2. člen

(1) Pojmi, uporabljeni v tem pravilniku, imajo naslednji pomen:

1. oddaljeni elektronski dostop je dostop do podatkov, vpisanih v evidencah iz prvega odstavka 1. člena tega pravilnika, prek internet dostopa;

2. upravljavci evidenc iz prvega odstavka 1. člena tega pravilnika so prekrškovni organi in Ministrstvo za pravosodje.

II. ODDALJENI ELEKTRONSKI DOSTOP DO EVIDENC

Način oddaljenega elektronskega dostopa

3. člen

(1) Oddaljeni elektronski dostop se omogoči prek internet dostopa z uporabo posebnega vmesnika _____.

(2) Oddaljeni elektronski dostop se izvaja s poizvedovanjem na podlagi osebnih podatkov storilca prekrška (osebno ime, EMŠO, naslov stalnega oziroma začasnega prebivališča za fizično osebo oziroma firma, sedež in matična številka za pravno osebo ter rojstni podatki, če je storilec tujec) ali na podlagi pravne opredelitve prekrška.

(3) Upravljavec evidence mora uporabniku takoj po prejemu poizvedbe o podatkih prek oddaljenega elektronskega dostopa poslati ustrezne podatke, vpisane v evidenci, na elektronski naslov uporabnika, ki ga je ta navedel ob poizvedbi.

(4) Prenos občutljivih osebnih podatkov mora biti zavarovan z uporabo kriptografskih metod in elektronskega podpisa tako, da je zagotovljena njihova nečitljivost oziroma neprepoznavnost med prenosom.

Tehnični pogoji za oddaljeni elektronski dostop

4. člen

(1) Upravljavec evidence mora zagotoviti oddaljeni elektronski dostop uporabniku, ki uporablja strojno in programsko opremo, ki ustreza naslednjim parametrom:

1. spletni brskalnik,
2. Adobe Acrobat Reader,
3. ustrezen modem (priporočeno ISDN, ADSL),
4. elektronski poštni predal, odprt na strežniku na območju Republike Slovenije.

Nadomestilo za oddaljeni elektronski dostop

5. člen

Oddaljeni elektronski dostop je za sodišča, državna tožilstva in policijo brezplačen.

III. POMOČ PRI UPORABI IN NADZOR

Pomoč pri uporabi

6. člen

(1) Pomoč pri odpravi napak v zvezi z uporabo evidenc zagotavlja upravljavec evidence, ki lahko za te storitve pooblasti drugo osebo.

(2) Pomoč se zagotavlja prek elektronske pošte.

Nadzor

7. člen

Upravljavec evidence opravlja nadzor nad uporabo podatkov iz evidence.

IV. KONČNA DOLOČBA

Končna določba

8. člen

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št.

EVA

Minister
za pravosodje

